

T.C.
İSTANBUL OKAN ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

YÜKSEK LİSANS TEZİ
ÇOCUK GELİŞİMİ VE EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI
ÇOCUK GELİŞİMİ VE EĞİTİMİ PROGRAMI

Nida Nur YUSOĞLU

FARKLI ALANLARDAKİ EĞİTİMCİLERİN; MESLEKİ
OLARAK KORONAVİRÜSTEN ETKİLENME
DURUMLARININ VE KAYGI DÜZEYLERİNİN
İNCELENMESİ

DANIŞMAN

Prof. Dr. Servet BAL

YARDIMCI DANIŞMAN

Öğr. Gör. Dr. Hülya BİLGİN

İSTANBUL, Eylül 2022

T.C.
İSTANBUL OKAN ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

YÜKSEK LİSANS TEZİ
ÇOCUK GELİŞİMİ VE EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI
ÇOCUK GELİŞİMİ VE EĞİTİMİ PROGRAMI

Nida Nur YUSOĞLU
(184004015)

FARKLI ALANLARDAKİ EĞİTİMCİLERİN; MESLEKİ
OLARAK KORONAVİRÜSTEN ETKİLENME
DURUMLARININ VE KAYGI DÜZEYLERİNİN
İNCELENMESİ

DANIŞMAN

Prof. Dr. Servet BAL

YARDIMCI DANIŞMAN

Öğr. Gör. Dr. Hülya BİLGİN

İSTANBUL, Eylül 2022

T.C
İSTANBUL OKAN ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ

Y Ü K S E K L İ S A N S
TEZ ONAYI

ÖĞRENCİNİN

Adı ve Soyadı : Nida Nur YUSOĞLU

Öğrenci No : 184004015

Anabilim/Bilim Dalı : Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Ana Bilim Dalı

Danışman : Prof. Dr. Servet BAL

Tez Savunma Tarihi : 28.09.2022

YARDIMCI DANIŞMAN : Öğr. Gör. Dr. Hülya BİLGİN

Tez Savunma Saati : 14.00

Tez Konusu : FARKLI ALANLARDAKİ EĞİTİMCİLERİN; MESLEKİ OLARAK KORONAVİRÜSTEN ETKİLENME DURUMLARININ VE KAYGI DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ

TEZ SAVUNMA SINAVI, Lisansüstü Öğretim Yönetmeliği'nin **33.Maddesi** uyarınca yapılmış, sorulan sorulara alınan cevaplar sonunda adayın tezinin **KABUL** edilmesine OYBİRLİĞİYLE karar verilmiştir.

JÜRİ ÜYESİ	İMZA	KANAATİ (KABUL / RED / DÜZELTME)
Prof. Dr. Servet BAL		KABUL
Öğr. Gör. Hülya BİLGİN		KABUL
Doç. Dr. Asude BALABAN DAĞAL		KABUL
Doç. Dr. Erhan ALABAY		KABUL
Dr. Öğr. Üyesi Özlem YAZICI		KABUL

YEDEK JÜRİ ÜYESİ	İMZA	KANAATİ (KABUL / RED / DÜZELTME)
Dr. Öğr. Üyesi Ahmet Cüneyt AKYOL		
Dr. Öğr. Üyesi Mine AKKAYNAK		

Başarıya destekliyoruz!

BEYAN

Bu çalışmada bilimsel ve etik ilkelere uyduğumu, yararlandığım tüm eserlerin kaynakçada gösterilenlerden oluştuğunu ve bunlara atıf yapılarak yararlanılmış olduğunu beyan eder, onurumla doğrularım.

Nida Nur YUSOğLU

ÖNSÖZ

Kocaman bir teşekkürüm var öncelikle her türlü desteğini esirgemeyen Öğr.Gör.Dr. Hülya BİLGİN ve Prof. Dr. Servet BAL hocalarıma, Dr. Öğr. Üyesi Leyla YAKUPOĞLU BORAN hocama...

Destek olan, yol gösteren babama, bu süreçte kızımın bakımında bana destek olan eşime, annelerime, canım kız kardeşime ve güzel kızıma, arkadaşım Erdi BAHADIR ve Cansu YILMAZ'a ...

Ve emeği geçen tüm çevreme...

İstanbul, 2022

Nida Nur YUSOĞLU

İÇİNDEKİLER

Sayfa No

ÖNSÖZ	v
İÇİNDEKİLER	vi
ÖZET	viii
SUMMARY	x
TABLO LİSTESİ (LIST OF TABLES).....	xii
1.GİRİŞ	13
1.1. Problem Durumu	13
1.3. Alt Problem Cümleleri	15
1.4. Araştırmanın Amacı	20
1.5. Araştırmanın Önemi.....	20
1.6. Sınırlılıklar	21
1.7. Tanımlar	22
2. ARAŞTIRMANIN KURAMSAL ÇERÇEVESİ VE İLGİLİ LİTERATÜR TARAMASI.....	24
2.1. Eğitim Kavramı.....	24
2.1.1. Eğitim ve Psikoloji	24
2.1.2. Eğitim ve Aile	25
2.1.3. Eğitim ve Toplum.....	25
2.2. Meslek ve Öğretmenlik Kavramı	26
2.2.1. Okul Öncesi Öğretmeni.....	26
2.2.2. Rehber Öğretmeni	27
2.2.3. Çocuk Gelişimi ve Eğitimcisi	27
2.2.4. Sınıf Öğretmeni	28
2.3. Öğrenme Kavramı	29
2.3.1. Öğrenmeyi Etkileyen Faktörler	29
2.4. Kaygı Kavramı.....	29

2.4.1. Hastalık Kaygısı	30
2.5. Koronavirüs Hastalığı ve Pandemi	31
2.5.1. Koronavirüsün Psikolojik Etkisi	31
2.5.2. Koronavirüs ve Çocuk.....	32
2.6. Koronavirüsün Türkiye’deki ve Diğer Ülkelerdeki Eğitim ve Eğitimcilere Yansıması.....	32
2.7. İlgili Araştırmalar	35
3.1 Araştırmanın Modeli	42
3.2 Evren Örneklem.....	42
3.3.1 Bilgi Formu.....	44
3.3.2 Koronavirüs Kaygı Ölçeği.....	44
3.4 Veri Toplama Süreci.....	45
3.5 Verilerin Analizi.....	45
4. BULGULAR.....	48
5. TARTIŞMA.....	60
6. SONUÇ VE ÖNERİLER.....	72
KAYNAKLAR	79
EKLER	79
ÖZGEÇMİŞ	98

ÖZET

FARKLI ALANLARDAKİ EĞİTİMCİLERİN; MESLEKİ OLARAK KORONAVİRÜSTEN ETKİLENME DURUMLARI İLE KAYGI DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ

Bu çalışmada, farklı alanlardaki eğitimcilerin (okul öncesi öğretmenleri, çocuk gelişimi ve eğitimcisi, rehber öğretmenleri ve sınıf öğretmenleri) mesleki olarak dünya genelinde yaşanan Covid-19 salgınından etkilenme durumlarının ve kaygı düzeylerinin incelenmesine yönelik olup tarama yöntemi kullanılmıştır.

Bu araştırmanın çalışma grubunu; İstanbul ilinin Anadolu yakasındaki Kadıköy, Ümraniye ve Üsküdar ilçelerindeki okul öncesi öğretmenleri, rehber öğretmenler, çocuk gelişimi ve eğitimcileri ile sınıf öğretmenleri oluşturmaktadır. Çalışmanın örneklemini 250 eğitimci oluşturmaktadır ve çalışma gönüllülük esasına dayanmaktadır. Çalışmada araştırmacı tarafından hazırlanan 29 tane kapalı uçlu sorudan oluşan “bilgi formu” ve “Koronavirüs Kaygı Ölçeği” kullanılmıştır. Koronavirüs Kaygı Ölçeği için; iç tutarlılık düzeylerinin incelenmesi sonucunda Cronbach Alpha değeri 0,80 olarak hesaplanmıştır. Elde edilen bulgular ölçüm aracının güvenilirliğe sahip olduğunu göstermektedir. Çalışmada, Koronavirüs Kaygı Ölçeği için hesaplanan çarpıklık (1,02) ve basıklık (0,11) değerlerinin incelenmesinin sonucunda parametrik testlerin kullanılmasına karar verilmiştir.

Çalışmada en yüksek koronavirüs kaygısı hissedenlerin çocuk gelişimi ve eğitimcisi ünvanı ile çalışan eğitimciler olduğu görülmektedir. Kadın ve erkek olmanın koronavirüs kaygı durumuna bir etkisi bulunmamaktadır. Farklı yaş gruplarındaki eğitimcilerin, evli ve bekar eğitimcilerin, çocuk sayılarına göre eğitimcilerin, eğitim durumlarına (lisans/ön lisans ve yüksek lisans/doktora mezunu) göre eğitimcilerin, mesleki kıdem sürelerine göre eğitimcilerin, özelde ve devlette çalışan eğitimcilerin koronavirüs kaygı düzeyleri benzer bulunmuştur. Kronik rahatsızlığı olan eğitimcilerin kronik rahatsızlığı olmayanlara göre koronavirüs kaygısının daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Covid-19’un hayatını “oldukça etkilediğini” düşünen eğitimcilerin koronavirüs kaygısının “biraz etkilediğini” düşünen eğitimcilerden daha yüksek olduğu görülmektedir. Covid-19 hastalığını geçiren ve geçirmeyen eğitimcilerin, karantinada kalmış ve kalmamış eğitimcilerin, ailesinde ve yakınlarında Covid-19 öyküsü olan ve olmayan eğitimcilerin, Covid-19 nedeni ile yakınına kaybeden ve kaybetmeyen eğitimcilerin koronavirüs kaygılarının benzer olduğu saptanmıştır. Covid-19 sürecinde mesleği ile ilgili “oldukça kaygılanmış” olan eğitimcilerin koronavirüs kaygıları en yüksek, “hiç kaygılanmayan” eğitimcilerin koronavirüs kaygıları ise en düşük bulunmuştur. Pandemi sürecinde çalışan veya çalışmayan eğitimcilerin, öğrencilerin eğitime ilgisinin azaldığını düşünen eğitimcilerin ve değişmediğini düşünen eğitimcilerin ve pandemide öğrencilerinin eğitime uyumlu veya uyumsuz olmaları koronavirüs kaygıları benzerdir. Eğitimcilerin pandemide eğitime uyumlarına bakıldığında “uyumsuz” olduğunu düşünenlerin

“uyumlu” olduğunu düşünenlere göre daha yüksek koronavirüs kaygısı yaşadıkları görülmektedir. Pandemide mevcut bilgilerini eskisi gibi sunabildiğini veya sunamadığını düşünen eğitimcilerin, pandemi sürecinde derslerin veriminin öğrenciler için azaldığını ve değişmediğini düşünen eğitimcilerin, pandemide öğrencilerin derslerinde gerileme olduğunu düşünen ve düşünmeyen eğitimcilerin, pandemide veliler ile iletişimde azalma olduğunu düşünen ve düşünmeyen eğitimcilerin, öğrencilerle iletişimdeki değişimlerine göre eğitimcilerin ve öğrencilerin eşit imkana sahip olmasındaki değişim kategorileri (azaldı, arttı, değişmedi) için eğitimcilerin koronavirüs kaygı düzeyleri benzerdir. Pandemi sürecinde “tüm öğrencileri” eğitim materyali sağlama sorunu yaşayan eğitimcilerin koronavirüs kaygıları anlamlı şekilde “en yüksekken”, “bazı öğrencileri” sorun yaşayan eğitimcilerin anlamlı şekilde koronavirüs kaygılarının “en düşük” olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Pandemi sürecinde öğrencilerin derse uyumunda azalma olduğunu düşünen ve düşünmeyen eğitimcilerin koronavirüs kaygı puanlarında herhangi bir farklılık bulunmamıştır. Ayrıca pandemi sürecinde öğrencilerin derse isteksiz olduğunu düşünen ve düşünmeyen eğitimcilerin koronavirüs kaygı puanlarında herhangi bir farklılık görülmemiştir. Bulunduğu kurumun pandemi dönemi içerisinde yeterli şekilde önlem almadığını düşünen eğitimcilerin koronavirüs kaygılarının daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: okul öncesi öğretmeni, çocuk gelişimi ve eğitimcisi, rehber öğretmen (psikolojik danışman), sınıf öğretmeni, koronavirüs, kaygı, pandemi

SUMMARY

INVESTIGATION OF THE SITUATIONS AND ANXIETY LEVELS OF EDUCATORS IN DIFFERENT FIELD OF THEIR VOCATIONAL AFFECTION BY CORONAVIRUS

In this study, the occupational exposure and anxiety levels of educators in different field (preschool teachers, teachers of child development and education, guidance counselor and class teachers) are affected by the Covid-19 epidemic worldwide were examined and the screening method was used for this.

The working group consists of pre-school teachers, guidance teachers, child development and educators and classroom teachers in this research in Kadıkoy, Umraniye and Uskudar districts on the Anatolian side of Istanbul. The sample of the study consists of 250 educators selected and it is based on volunteerism. It is used an "information form" consists of 29 closed-ended questions prepared by the researcher and the "Coronavirus Anxiety Scale " in the study. For the Coronavirus Anxiety Scale, as a result of examining the internal consistency levels, the Cronbach Alpha value was calculated as 0.80. The findings show that the measurement tool has reliability. In the study, after examining the skewness (1.02) and kurtosis (0.11) values calculated for the Coronavirus Anxiety Scale, it was decided to use parametric tests.

In the study, it is seen that those who feel the highest coronavirus anxiety are the educators working with the title of teachers of development and education. Being a woman or a man has no effect on coronavirus anxiety. It is discovered that the coronavirus anxiety levels of educators is similar according to the different age groups, being married or single, number of children, educational status (bachelor/associate degree and master's/doctorate graduates), professional seniority, working in private sector or state sector. It has been found that educators with chronic illness have higher coronavirus anxiety than those without chronic illness. It is seen that educators who think that Covid-19 "has affected their life quite a lot" are higher than those who think that coronavirus

anxiety "has a little impact". Furthermore, it is understood that educators who have or have not had the Covid-19 disease, those who have or have not been in quarantine, educators with or without a history of Covid-19 in their family and who lost their relatives or not due to Covid-19 have similar concerns. Educators who are "highly worried" have the highest coronavirus concerns, while "unanxious" ones have the lowest. The coronavirus concerns of educators who work or not during the pandemic, those who think that students' interest in education has decreased or not changed and their students are compatible or incompatible with education are similar. In addition, when the adaptation of educators to education in the pandemic is examined, it is seen that those who think they are "incompatible" have higher coronavirus anxiety than "compatible" ones. Educators who think that they can or cannot present their current information as before during the pandemic, educators who think that the efficiency of the lessons has decreased and has not changed for students during the pandemic process, educators who think or not that students' lessons have regressed during the pandemic, educators who think or not that there is a decrease in communication with parents in the pandemic, educators according to the changes in communication with students and The coronavirus anxiety levels of educators are similar for the categories of change (decreased, increased, unchanged) in students' equal opportunities. It has been concluded that while the coronavirus concerns of educators who have students that "all of them" have problems about providing educational material are significantly "highest", educators whose "some students" have problems are significantly "lowest". There is no difference in the coronavirus anxiety scores of educators who consider that there is a decrease in students' adaptation to the lesson or do not. In addition, there is no difference in the coronavirus anxiety scores of educators who think or do not think that students are reluctant to teach during the pandemic process. It has been concluded that educators who think that their institution did not take adequate precautions during the pandemic period have higher coronavirus concerns.

Keywords: *preschool teacher, child development and educator, guidance teacher (psychological counselor), classroom teacher, coronavirus, anxiety, pandemic*

TABLO LİSTESİ (LIST OF TABLES)

Sayfa No

Tablo 1. Eğitimcilerin demografik bilgileri için sayı ve yüzde dağılımı	49
Tablo 2. Eğitimcilerin branşları ve koronavirüs kaygı ölçek toplam puanı için betimleyici istatistik ve iç tutarlık katsayılarının incelenmesi.....	52
Tablo 3. Eğitimcilerin bağımsız değişkenleri ile gerçekleştirilen Anova analiz sonuçları.....	53
Tablo 4. Eğitimcilerin bağımsız değişkenleri ile gerçekleştirilen Bağımsız Örnek t- Testi analiz sonuçları	56

1.GİRİŞ

1.1. Problem Durumu

Hızla değişen, gelişen ve çeşitli durumların meydana geldiği dünya için yeterli derecede insan gücüne ihtiyaç duyulmaktadır. Bu durumda özellikle toplum geleceği için eğitim önemli bir etkidir. Eğitim aracılığı ile toplum için birey olmayı öğrenmek önemlidir. Özellikle de ortak bir benlik oluşumu için eğitime olan ihtiyaç bilinen bir gerçektir (1). Buna paralel olarak eğitimin de her türlü toplumsal değişimden etkilendiği ve aynı zamanda da eğitim sisteminin kendisinin toplumu etkileme kuvvetine sahip olduğu unutulmamalıdır (2).

Eğitimi, bazı amaçlara göre insanları yetiştirme ve bireyleri toplum için faydalı hale getirme durumu olarak tanımlayabiliriz (1). Buna ilaveten eğitimde faaliyet planlarken aslında istenen, belirli amaçlara ulaşabilmektir. Ayrıca belirli işlevleri de yerine getirebilmektir. Eğitim sistemlerinin dayandığı bazı eğitim felsefeleri vardır ve bu felsefeler ile de yetiştirilmesi amaçlanan insan tipi ve hedeflenen bir toplum modeli vardır. Eğitimin amaçları ile ilgili çeşitli görüşler vardır. Bu görüşleri inceleyecek olursak, eğitimin amaçlarının toplumun yapısına, eğitim felsefelerine, zamana ve ülke yönetimlerine göre farklılık gösterebildiğini söyleyebiliriz. Eğitim sistemiyle birlikte eğitim sisteminin üç temel unsurlarından öğrenme, öğrenci ve öğretmenin de önemi büyüktür. Fakat bu unsurlardan öğrenme ve öğrenciyi etkileyen durumlardan en etkin rol oynayanın öğretmen olduğunu söyleyebiliriz (3). Bu nedenle eğitim sisteminde öğretmen, bu sistemin en stratejik unsurlarından biridir. Nitekim öğrenciler, öğretmenlerin çalışma alanlarını kapsamaları dolayısı ile öğretmenin daha fazla niteliklere sahip olması gerekir. Ayrıca öğrencilere toplumsal değerler ve bilginin aktarılması da öğretmen aracılığıyla gerçekleşmektedir (1).

Okul öncesi öğretmenlerinin, çocuk gelişimi ve eğitimcilerin, rehber öğretmenlerin ve sınıf öğretmenlerinin eğitimde yeri oldukça önemlidir. Okul öncesi öğretmeni, çocukların zorunlu eğitim yaşına gelmeden aldıkları eğitimi veren kişidir. Okul öncesi dönemi çocuklar için kritik bir dönemdir; çünkü bu dönem beyin gelişimlerinin en aktif olduğu dönemdir. Bu yüzden okul öncesi öğretmenin önemi eğitimde oldukça kritiktir (4). Ayrıca çocuk gelişimi ve eğitimcileri ise 0-18 yaş arası çocukların zihinsel, duygusal, ince-kaba motor, öz bakım, sosyal gelişim ve günlük yaşam becerileri gibi gelişimleri ile ilgili ayrıntılı bir değerlendirme ve takip süreci gerçekleştirdikleri için çocuklar ile ilgili oldukça önemli yere sahiptirler. Çocuk gelişimci ve eğitimcisi, sağlık ve sosyal hizmetler alanlarında mesleğini icra ettikleri gibi eğitim alanında da çalışmaktadırlar ve eğitim alanına önemli katkıları bulunmaktadır (5). Buna ilaveten rehber öğretmen (psikolojik danışman) ise çocuklara ve gerekli durumlarda eğitimcilere rehberlik ve psikolojik danışma hizmetini doğrudan veren veya gerekli yerlerde çocukların faydası doğrultusunda yönlendirmeler yapan kişidir. Eğitimde çocukların aldıkları eğitimle birlikte bazı alanlarda destek ve danışmanlık almaları noktasında da oldukça önemli bir yere sahiptir. Çocukların akademik, mesleki durumları ve gelecekleri, yeterlilikleri, ilgileri, ders çalışma programları, okula uyumları, duygusal ve psikolojik durumları ve daha fazlası için destek sağlarlar. Son olarak sınıf öğretmenlerinin öneminden bahsedecek olursak; ilkokula başlayan öğrencilere okuma, yazma ve temel matematik, fen bilgisi, sosyal bilgiler gibi eğitimleri veren kişiler olmaları dışında çocukların eğitim hayatı ile ilgili çok önemli yere sahip olduklarını ifade edebiliriz. Çünkü sınıf öğretmenin görevi yalnızca bu temel eğitimleri vermek değil öğrencisine eğitim alanında güzel bir rol model olarak eğitim hayatı ile ilgili kafasındaki ilk izlenimleri olumlu olarak oluşturmasını sağlamaktır. O yüzden çocuğun eğitime bakış açısında da çok önemli yere sahip olduğunu söyleyebiliriz.

Koronavirüs hastalığı, ilk olarak 2019 Aralık ayında Çin'in Wuhan Eyaleti'nde ortaya çıkmıştır. Yayılma hızının fazla olması ile birlikte de pandemi özelliği kazanmış bir virüstür. Koronavirüs ilk olarak ateş, öksürük ve nefes darlığı gibi solunum yoluyla ilgili belirtilerle belirmektedir. 13 Ocak 2020'de tanımlanarak dünya sağlık literatürüne

girmiştir. Koronavirüsün yayılmasıyla birlikte pandeminin ilan edilmesinin sağlık alanındaki etkileri dışında tüm alanlara etkisi olduğu görülmüştür. Bununla birlikte de dünya genelinde yeni eğilimler ortaya çıkmıştır. Yaşanan değişimden doğrudan etkilenen alanlar arasında şüphesiz eğitim de vardır (5).

Dünya genelinde öğrencilerin 1,5 milyardan fazlası, yaklaşık 63 milyon kadar öğretmen Covid-19'dan etkilenmiştir. Covid-19 ile uygulanan karantinalar, okulların kapatılması gibi sebeplerden dolayı, oldukça fazla eğitim destek personeli ve eğitim topluluğu olumsuz şekilde etkilenmiştir. Buna ilaveten çoğu ülkede, internet, bilgisayar ve kapanmayla birlikte neredeyse temel ihtiyaç olarak görülen diğer ekipmanların eksikliği dijital sınıfların kurulamamasına bile yol açmıştır. Dijital kullanılabilirliği mümkün olan öğrenciler bile öğretmenleri, akranları ve diğer eğitim personeli ile sosyal etkileşimden mahrum kalmıştır (6).

Bu durumda eğitimle birlikte eğitimcilerin de önemi ön plana çıkmaktadır. Eğitimcilerin, özellikle gelecek nesil olarak düşünülen çocukların eğitiminde oldukça önemli rol oynadıkları ve pandemi sürecinde bu insanların etkilenmelerinin de eğitime etki edeceği düşünülmektedir.

1.2. Problem Cümlesi

Farklı alanlardaki eğitimcilerin (okul öncesi öğretmeni, çocuk gelişimi ve eğitimsi, rehber öğretmen ve sınıf öğretmenleri) mesleki olarak koronavirüsten etkilenme ve kaygı durumlarının incelenmesi, araştırmanın problem cümlesini oluşturmaktadır.

1.3. Alt Problem Cümleleri

1. Farklı alanlardaki eğitimcilerin, mesleki olarak koronavirüsten etkilenmeleri sonucunda kaygı durumlarının incelenmesinde branşlara göre anlamlı bir farklılaşma var mıdır?

2. Farklı alanlardaki eğitimcilerin, mesleki olarak koronavirüsten etkilenmeleri sonucunda kaygı durumlarının incelenmesinde cinsiyete göre anlamlı bir farklılaşma var mıdır?
3. Farklı alanlardaki eğitimcilerin, mesleki olarak koronavirüsten etkilenmeleri sonucunda kaygı durumlarının incelenmesinde yaşa göre anlamlı bir farklılaşma var mıdır?
4. Farklı alanlardaki eğitimcilerin, mesleki olarak koronavirüsten etkilenmeleri sonucunda kaygı durumlarının incelenmesinde medeni duruma göre anlamlı bir farklılaşma var mıdır?
5. Farklı alanlardaki eğitimcilerin, mesleki olarak koronavirüsten etkilenmeleri sonucunda kaygı durumlarının incelenmesinde çocuk sahibi olup olmamaya göre anlamlı bir farklılaşma var mıdır?
6. Farklı alanlardaki eğitimcilerin, mesleki olarak koronavirüsten etkilenmeleri sonucunda kaygı durumlarının incelenmesinde eğitim durumlarına göre anlamlı bir farklılaşma var mıdır?
7. Farklı alanlardaki eğitimcilerin, mesleki olarak koronavirüsten etkilenmeleri sonucunda kaygı durumlarının incelenmesinde mesleki deneyim sürelerine göre anlamlı bir farklılaşma var mıdır?
8. Farklı alanlardaki eğitimcilerin, mesleki olarak koronavirüsten etkilenmeleri sonucunda kaygı durumlarının incelenmesinde çalıştıkları okulun türüne göre anlamlı bir farklılaşma var mıdır?
9. Farklı alanlardaki eğitimcilerin, mesleki olarak koronavirüsten etkilenmeleri sonucunda kaygı durumlarının incelenmesinde kronik hastalıklarının olup olmadığına göre anlamlı bir farklılaşma var mıdır?
10. Farklı alanlardaki eğitimcilerin, mesleki olarak koronavirüsten etkilenmeleri sonucunda kaygı durumlarının incelenmesinde koronavirüsün yarattığı etki derecesine göre anlamlı bir farklılaşma var mıdır?
11. Farklı alanlardaki eğitimcilerin, mesleki olarak koronavirüsten etkilenmeleri sonucunda kaygı durumları incelendiğinde koronavirüs hastalığı geçirmelerine göre anlamlı bir farklılaşma var mıdır?

12. Farklı alanlardaki eğitimcilerin, mesleki olarak koronavirüsten etkilenmeleri sonucunda kaygı durumlarının incelenmesinde karantinede kalmalarına göre anlamlı bir farklılaşma var mıdır?
13. Farklı alanlardaki eğitimcilerin, mesleki olarak koronavirüsten etkilenmeleri sonucunda kaygı durumlarının incelenmesinde birinci dereceden yakınlarının koronavirüs geçirmesine göre anlamlı bir farklılaşma var mıdır?
14. Farklı alanlardaki eğitimcilerin, mesleki olarak koronavirüsten etkilenmeleri sonucunda kaygı durumlarının incelenmesinde koronavirüsü düşündüklerinde mesleklerini yapamayacakları ile ilgili kaygı düzeylerine göre anlamlı bir farklılaşma var mıdır?
15. Farklı alanlardaki eğitimcilerin, mesleki olarak koronavirüsten etkilenmeleri sonucunda kaygı durumlarının incelenmesinde pandemi döneminde çalışmaya devam edip etmemelerine göre anlamlı bir farklılaşma var mıdır?
16. Farklı alanlardaki eğitimcilerin, mesleki olarak koronavirüsten etkilenmeleri sonucunda kaygı durumlarının incelenmesinde pandemi ile birlikte öğrencilerinde eğitime ilgilerindeki değişiklik ile ilgili düşüncelerinde anlamlı bir farklılaşma var mıdır?
17. Farklı alanlardaki eğitimcilerin, mesleki olarak koronavirüsten etkilenmeleri sonucunda kaygı durumlarının incelenmesinde pandemi süreciyle birlikte devam eden eğitim programına öğrencilerin uyumlarında anlamlı bir farklılaşma var mıdır?
18. Farklı alanlardaki eğitimcilerin, mesleki olarak koronavirüsten etkilenmeleri sonucunda kaygı durumlarının incelenmesinde pandemi ile birlikte devam eden eğitim programına uyum sağlamalarında anlamlı bir farklılaşma var mıdır?
19. Farklı alanlardaki eğitimcilerin, mesleki olarak koronavirüsten etkilenmeleri sonucunda kaygı durumlarının incelenmesinde pandemi süresince öğrencilerine sunmak istedikleri bilgileri eskisi gibi sunmaları ile ilgili düşüncelerinde anlamlı bir farklılaşma var mıdır?
20. Farklı alanlardaki eğitimcilerin, mesleki olarak koronavirüsten etkilenmeleri sonucunda kaygı durumlarının incelenmesinde eski eğitim programına oranla

şimdiki derslerinde öğrenci açısından veriminin değişiminde anlamlı bir farklılaşma var mıdır?

21. Farklı alanlardaki eğitimcilerin, mesleki olarak koronavirüsten etkilenmeleri sonucunda kaygı durumlarının incelenmesinde koronavirüs ortaya çıktıktan sonra öğrencilerinde dersleri ile ilgili gerileme olduğunu düşünmelerine dair anlamlı bir farklılaşma var mıdır?
22. Farklı alanlardaki eğitimcilerin, mesleki olarak koronavirüsten etkilenmeleri sonucunda kaygı durumlarının incelenmesinde pandemi ile birlikte eskiye oranla veli iletişimlerinde azalma olup olmadığına dair anlamlı bir farklılaşma var mıdır?
23. Farklı alanlardaki eğitimcilerin, mesleki olarak koronavirüsten etkilenmeleri sonucunda kaygı durumlarının incelenmesinde öğrencileri ile iletişimlerinde değişiklik olup olmadığına göre anlamlı bir farklılaşma var mıdır?
24. Farklı alanlardaki eğitimcilerin, mesleki olarak koronavirüsten etkilenmeleri sonucunda kaygı durumlarının incelenmesinde pandemi ile birlikte öğrencilerinin eşit imkânlara sahip olmaları konusundaki değişiklik ile ilgili düşüncelerinde anlamlı bir farklılaşma var mıdır?
25. Farklı alanlardaki eğitimcilerin, mesleki olarak koronavirüsten etkilenmeleri sonucunda kaygı durumlarının incelenmesinde pandemi ile birlikte öğrencilerinin eğitim materyallerini sağlamada sıkıntı yaşadıklarına dair anlamlı bir farklılaşma var mıdır?
26. Farklı alanlardaki eğitimcilerin, mesleki olarak koronavirüsten etkilenmeleri sonucunda kaygı durumlarının incelenmesinde pandemi ile birlikte öğrencilerinin dersleri ile ilgili uyum sağlamakta zorlanıp zorlanmadıkları ile ilgili düşüncelerinde anlamlı bir farklılaşma var mıdır?
27. Farklı alanlardaki eğitimcilerin, mesleki olarak koronavirüsten etkilenmeleri sonucunda kaygı durumlarının incelenmesinde öğrencilerinde derse katılım ile ilgili eskiye göre isteksizlik olup olmadığı ile ilgili düşüncelerinde anlamlı bir farklılaşma var mıdır?

28. Farklı alanlardaki eğitimcilerin, mesleki olarak koronavirüsten etkilenmeleri sonucunda kaygı durumlarının incelenmesinde koronavirüs ile ilgili çalıştıkları kurumda gerekli önlemlerin alınmasına göre anlamlı bir farklılaşma var mıdır?

1.4. Araştırmanın Amacı

Dünya genelinde yaşanan Covid-19 salgınından, farklı alanlardaki eğitimcilerin (okul öncesi öğretmeni, çocuk gelişimi ve eğitimcisi, rehber öğretmen ve sınıf öğretmenlerinin) mesleki olarak koronavirüsten etkilenme ve kaygı durumlarının tespit edilmesi bu çalışmada amaç olarak belirlenmiştir.

1.5. Araştırmanın Önemi

Koronavirüs hastalığının yakın zamanda tüm dünyayı etkisi altına alması, henüz hastalığın ve etkilerinin devam ediyor olması ve ayrıca koronavirüs sürecinde çalışmaya devam eden eğitimcilerin de durumdan etkilenmiş olmaları göz önüne alındığında alanda yapılan çalışmalar önem arz etmektedir. Alanyazında koronavirüs ve eğitim alanında yapılmış çalışmalar gün geçtikçe artıyor olsa dahi ülkemizde hala sınırlı sayıda ve yetersizdir. Aşağıda koronavirüs ve eğitim ile ilgili bazı çalışmalar bulunmaktadır.

Luik ve Lepp (2021)'in çalışmalarında belirttikleri gibi dünya çapında eğitim, koronavirüs pandemisinden etkilenmiştir. Estonya da dahil olmak üzere birçok ülke uzaktan eğitime geçmek zorunda kalmıştır (7). Ayrıca İngiltere’de Covid- 19 döneminin eğitime yansması sonucunda okulların düzeninin kökten bozulduğu ve öğretmenlerden ek taleplerde bulunulduğu belirtilmiştir. Öğretmenlerin bu dönemde özellikle kaygılarında büyük artışlar yaşandığı belirtilmiştir (6). Buna ilaveten İran’da yapılan bir çalışmada İngilizce öğretmenlerinden alınan bilgiler neticesinde uzaktan eğitimi uygulama ve eğitim platformunu uygulayabilmelerine rağmen çevrimiçi dersler ile ilgili öğrencilerin dikkat ve motivasyon eksikliği, kurumun yeni eğitim sistemi için gerekli malzemeler için finansman zorlukları gibi birçok sorun yaşadıkları belirtilmiştir (8). Farklı bir çalışmanın neticesinde ise Doğu Anadolu’da öğretmen adaylarının yaşadığı bazı olumlu veya olumsuz etkiler incelenmiştir. Sınıf öğretmenliği öğrencileri, Covid-19 döneminde eğitim ile ilgili değişikliklerle eğitimlerinin eksik veya yarım kalacağına dair korkular yaşamışlardır. Ayrıca uzaktan eğitimin olumlu ve olumsuz yönlerinden

bahsetmişlerdir. Uzaktan eğitimle birlikte derslerin tekrar izlenebilmesi ve rahat bir ortamda olmanın olumlu bir durum olduğunu belirtmişlerdir. Fakat öğretmen ve sınıf arkadaşları ile iletişim sıkıntısı yaşamaları, soru sormak istediklerinde imkanlarının kısıtlı olması, ev ortamından kaynaklı dikkatlerinin çabuk dağıldığını ve tekrar odaklanmakta sorun yaşadıklarını, uygulamalı olarak yapılması gereken derslerde elverişsiz bir eğitim ortamının bulunmasının da büyük bir olumsuzluk olduğunu ifade etmişlerdir (9).

Alanda yapılan bu çalışmalar da incelendiğinde, eğitimcilerin koronavirüs döneminde ön saflarda çalıştıkları görülmekte ve koronavirüs gibi ani gelişen durumlardan nasıl etkilendikleri, uzaktan eğitime geçildiğinde olumlu veya olumsuz etkilerin olabileceği de görülmektedir. Bu çalışmada, alanda eğitimcilerin koronavirüs gibi ani durumlarda değişen eğitim sistemiyle birlikte, öğretmen ve eğitim sürecinde yer alan kişi ve olayları anlamamız açısından önem arz edeceği düşünülmektedir. Koronavirüsle birlikte eğitime etkisinin beklenmedik bir durum olması ve gelecekte bu tür durumlarda hazırlıklı olunması gerektiği ortadadır (7). Ayrıca çalışma sonuçlarının uzaktan eğitim uygulamaları için de eğitimcilere yol gösterebileceği düşünülmektedir.

Bu yüzden araştırmanın literatüre katkıda bulunması hedeflenmektedir. Ayrıca araştırma ileride yapılması planlanan projelere, çalışmalara da rehber olma niteliğindedir. Çalışmanın okul öncesi öğretmen, çocuk gelişimi ve eğitimcisi, rehber öğretmen ve sınıf öğretmenlerinin mesleki olarak koronavirüsten etkilenmeleri neticesinde kaygı durumları arasında istatistiksel olarak veri sunması, konuyla alakalı yapılacak başka araştırmalara da örnek göstermesi hedeflenerek verilerin öğretmenlere ve diğer eğitimcilere fayda sağlaması açısından önemli olacağı düşünülmektedir.

1.6. Sınırlılıklar

Bu araştırma;

- Araştırma İstanbul ilinin Anadolu yakasının Kadıköy, Ümraniye ve Üsküdar olmak üzere 3 ilçesindeki okul öncesi öğretmenleri, rehber öğretmenler, çocuk

gelişimi ve eğitimcisi ve sınıf öğretmenlerinden oluşan toplam 250 eğitimci ile sınırlıdır.

- Araştırmadan elde edilen veriler araştırma için kullanılan anket ve Koronavirüs Kaygı Ölçeğinin ölçtüğü kriterler ile sınırlıdır.
- Araştırma 2020-2022 yılını kapsamaktadır ve uygulandığı zaman dilimi ile sınırlıdır.

1.7. Tanımlar

- Eğitim: Yılmaz tarafından yapılan tanıma göre eğitim, “içinde yaşanılan toplumca arzu edilen davranışların bireyde oluşturulması sürecidir” (10).

- Meslek: İnsanlar için faydalı mal veya hizmet üretmek, karşılığında da para kazanmak için yapılan, toplum tarafından kurallarının belirlenmiş olduğu faaliyetler bütünüdür (11).

- Öğretmenlik Mesleği: Alanında özel uzmanlık bilgi ve becerisini, mesleki formasyonu gerektiren; eğitim sektöründe öğrencilerine istenilen şekilde bilgi, beceri veya tekniği öğretebilme alanıdır (10).

- Okul Öncesi Öğretmeni: Okul öncesi eğitimi, çocukların henüz zorunlu eğitim yaşına gelmediği zaman diliminde aldıkları eğitimidir. Bu dönemdeki eğitimi veren kişi ise okul öncesi öğretmenidir (12).

- Rehber Öğretmen: Üniversitelerin psikolojik danışmanlık ve rehberlik veya eğitimde psikolojik hizmetler bölümlerinden birinden lisans eğitimini tamamlamış kişidir (13).

- Çocuk gelişimi ve Eğitimcisi: Çocuk gelişimi alanında fakülte veya yüksekokullardan eğitim almış, 0-18 yaşları arasında çocukların zihinsel, motor, dil, öz bakım, duygusal ve sosyal alanlarda gelişimlerini değerlendiren ve sonrasında çocuğa, ailelerine, profesyonellere ve topluma gelişimsel programlar eşliğinde hizmet sunan kişidir (14).

- Sınıf Öğretmeni: Üniversitelerin sınıf öğretmenliği bölümünden mezun kişilerdir. Sınıf öğretmenleri ilkokula başlayan öğrencilere okuma, yazma ve temel matematik, fen bilgisi, sosyal bilgiler gibi eğitimleri veren kişilerdir (15).
- Öğrenme: Yaşantılar ya da tekrarlarla görel olarak davranışta kalıcı değişikliğe yol açan süreçtir (16).
- Kaygı: Burger'e göre kaygı; "gerginlik, üzüntü ve panik duygularıyla yaşanan olumsuz duygusal durum" olarak tanımlanabilir (17).
- Koronavirüs hastalığı: Koronavirüs hastalığı Çin'in Wuhan kentinde ortaya çıkmıştır. Tüm dünyada hızla yayılan Koronavirüs Hastalığı 2019 yılında tüm dünyayı etkisi altına almış bir hastalıktır. Dünya Sağlık Örgütü tarafından Koronavirüs Hastalığı 2019'un kısaltılmış hali Covid-19 ismi kullanılmış ve bu süreç Pandemi olarak ilan etmiştir (18).
- Pandemi: Bir hastalık veya enfeksiyonun ülkelerde hatta tüm dünyada çok geniş alanda yayılmasıdır. Covid-19 döneminde 11 Mart 2020 tarihinde ilk vakanın görülmesiyle ülkemizde de Dünya Sağlık Örgütü tarafından pandemi ilan edilmiştir (19).

2. ARAŞTIRMANIN KURAMSAL ÇERÇEVESİ VE İLGİLİ LİTERATÜR TARAMASI

2.1. Eğitim Kavramı

Eğitim kavramı istenilen davranışı oluşturmak, davranışı ise sadece yaşayarak kazanmış olmak ve kişide davranış değişikliği oluşturabilmek yani kasıtlı olarak istendik öğrenmeler oluşturma süreci olarak tanımlanabilir. Eğitim doğumdan itibaren başlar ve eğitimin etkisi ölüme kadar devam eder. Ayrıca eğitim sadece okulu kapsamaz yaşamın her yerinde vardır (1).

Sönmez vd., (1) göre eğitim aracılığı ile birey, toplumda var olduğunu öğrenir ve aynı zamanda toplumla birlikte yaşaması sağlanmış olur. Bu durumda ortak bir benlik oluşmuş olur. Bunun amacı ise parçalanmamaktır ve bir diğer deyişle bireyde yurttaşlık bilinci oluşmuş olur.

2.1.1. Eğitim ve Psikoloji

Eğitim kasıtlı olarak istendik davranışları oluşturma; psikoloji ise davranış ve zihinsel süreçler ile ilgili bir bilimdir. Eğitimdeki bu istendik davranışlar kazandırılırken bireydeki gelişim ve öğrenme özellikleri hakkında bilgi sahibi olunmalıdır. Bu durumda eğitim ile psikolojinin bağlantılı olduğunu söyleyebiliriz. Çünkü eğitim, psikoloji bulgularından bireyin gelişim ve öğrenme özellikleri ile ilgili bilgilerini alır (1). Bir başka ifadeyle eğitimin isteği olan davranışta istenilir yönde gelişim ve değişim için insan davranışını inceleyen psikolojinin bulgularından faydalanmalı ve aynı zamanda bunları okul ortamında da kullanmalıdır (20).

2.1.2. Eğitim ve Aile

Aile bir çocuk için önemlidir ve bir çocuğun ilk eğitim kurumudur. Çocuklar, ilk toplumsal davranışları ailelerini örnek alarak öğrenir. İlkel toplumlarda ailenin eğitimdeki yeri sürekli ve sürekli. Fakat çağdaş toplumlarda örgün eğitim gelişmiş olsa bile çocuğun örgün eğitim yaşına kadar eğitimini aldığı ortam aile ortamıdır ve toplumsallaşmasını sağlayan yine ailesidir. Bu durumda ailenin çocuk üzerindeki etkisi oldukça önemlidir. Mesela öğretmenler bilgilerini öğretebilmek için belli bir süre eğitim almaktadırlar, bu durumda bir çocuğun ilk eğitim aldığı kurum olan ailenin de resmi bir eğitim alması değil fakat bazı durumlarda çocuk yetiştirme, kendi davranışlarının çocuk üzerindeki etkisini saptayabilme, ebeveynliğin çocuk üzerindeki önemi gibi durumlarını kavrayabilme gibi hususlarda kendilerini geliştirmeleri gerekir. Hatta gerek duyulursa profesyonellerden de destek almalıdırlar (1).

2.1.3. Eğitim ve Toplum

Eğitim, bireylerdeki öğrenme ihtiyaçlarını karşılayan toplumsal bir kurumdur. Eğitim kurumları doğrudan veya dolaysız olarak toplumsal kurumları etkiler. Buna ilaveten eğitim kurumu da bir diğer eğitim kurumlarının etkisi ile değişir. Yani sonuç olarak eğitim ve toplum karşılıklı etkileşim halindedir (1).

Eğitim sosyolojisinde konu, bireylerin bir kültürel gelenek içine girişleri ve bu kültürel gelenekle özdeşleşmeleridir. Buna ilaveten sorunlar ve yöntemler toplumsal yapının ve toplumsal gelişmenin farklı aşamalarına bağlı olarak değişmektedir. İlkel toplumlarda eğitim sosyolojisinin ilgilendiği husus, direkt toplumsallaşma sürecidir. Kuşaklar arası ilişkiler ise bir diğer ilgi alanıdır ve genellikle aile içindekilerle ilgilenir. Daha gelişmiş toplumlarda ise eğitim sosyolojisi, daha çok uzmanlaşmış kurumlar ve kişiler aracılığıyla kurulmuş örgütsel araçlarla ilgilenir (21).

2.2. Meslek ve Öğretmenlik Kavramı

Öğretmenlik, Millî Eğitim Bakanlığınca belirlenen genel kültür, özel alan eğitimi ve öğretmenlik meslek bilgisi vb. aranan niteliklere hazırlık sonrası bu mesleği kazandıran yükseköğretim kurumlarından yahut bu kurumlara denk kabul edilen kurumlardan mezun olanlar arasından seçilen, eğitim ve öğretimin ve dahi bununla ilgili yönetim görevlerinin üstlenildiği özel bir ihtisas mesleğidir. Öğretmenler mesleklerini temel ilkelere, etik ilkelerine ve Türk Milli eğitimin amaçları doğrultusuna uygun olarak yürütmektedirler (22). Ayrıca öğretmenlik mesleğinin yeterlilik göstergelerinden bazıları ise öğrencilerle güçlü bir iletişim, öğrencilere aktarılan motivasyon, öğrenmeye teşvik ve iş birliği çalışmalarıdır. Bunun yanı sıra öğretmenlerden yeterli bilgi birikimine ve beceriye sahip olmaları, mesleklerini etkili, verimli ve istekli bir şekilde yerine getirmeleri, öğrencilere karşı anlayışlı ve ilgili olmaları ayrıca özgüvenli, sakin, saygılı, azimli ve sosyal beceriye sahip bireyler olmaları beklenir (11).

2.2.1. Okul Öncesi Öğretmeni

Çocukların eğitim kurumlarında zorunlu eğitim yaşına gelmeden aldıkları eğitime okul öncesi eğitim ve bu eğitimi veren kişilere ise okul öncesi öğretmeni denir. Okul öncesi dönem çocuklar için çok önemlidir. Çünkü bu dönem beyin gelişiminin ve sinaptik bağlantıların kurulmasının en yoğun ve aktif olduğu dönemdir ve bu yüzden kritiktir. Beyin gelişimi çocuğun tüm gelişim alanlarını etkiler. Bu dönemde beyin aktif ve hızlı olduğu için çocuğun gelişimi ve öğrenme motivasyonu çevresel faktörlerden de çok fazla etkilenir. Çocuğun ne kadar keşfedebileceği ve içselleştirebileceği, öğrendiklerini ne şekilde öğrenebileceği, hangi hızla öğrenebileceği ve ne gibi şeyler öğrenebileceği, çocuğun çevresinin ne kadar destekleyici olup olmadığı, motivasyon seviyesi ve çocuğa sunulan olanaklar ile yakından ilişkilidir (4).

Çevresel faktörler çocuğun beyin gelişimini olumlu da etkileyebilir olumsuz da. Erken yaşam deneyimleri çocukta bazı tutumlara neden olur. Bunlar okula karşı, öğrenmeye açıklığa ve çocuğun kendi yapabildiklerine karşı tutumlardır. Bu tutumlar okul başarısını

da doğrudan etkiler. Bu yüzden okul öncesi dönemde çocuğun olumlu deneyimler yaşaması oldukça önemlidir. Çocuk eğer erken yaşta olumsuz deneyim ve tecrübeler yaşarsa, bu durum bütün eğitim yaşamını etkileyecek sorunlarla karşı karşıya kalmasına ve daha fazla davranış problemi geliştirmesine neden olabilir. Çocuğun öğrenme ile ilgili olumlu tutumlar geliştirip, eğitim hayatının daha güzel bir şekilde geçmesi için gerekli olanlar şunlardır;

- Nitelikli uyarıcılar
- Zengin ve gelişmiş dil etkileşimler
- Olumlu duygusal ve sosyal deneyimlerin sunulabilmesi
- Çocuğun becerilerini ortaya koyabilmesi için bağımsızlığının desteklenmesi

Tüm bunların desteklenebilmesi için ise sağlıklı bir aile ortamı, nitelikli ve tecrübeli bir okul öncesi eğitim gereklidir. Tüm bunlara baktığımızda okul öncesi eğitimin nitelikli olabilmesinin en önemli koşulu öğrencinin iyi bir okul öncesi öğretmenine sahip olmasıdır (4).

2.2.2. Rehber Öğretmeni

Eğitimde rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri; bireyin kendini tanıması, sunulan eğitsel ve mesleki fırsatları kullanması, sorumluluk sahibi olabilmesi ve toplum içindeki yaşamlarını sağlıklı şekilde sürdürebilmeleri için sosyal, duygusal, akademik ve kariyer gelişimleri için desteklenmeleridir. Bu amaçlar doğrultusunda çalışan öğretmenler rehber öğretmen (psikolojik danışman) olarak tanımlanmaktadır (23).

2.2.3. Çocuk Gelişimi ve Eğitimcisi

Çocuk gelişimcisi ve eğitimcisi fakülte ve yüksekokullarda ilgili alanda eğitim görmüş; 0-18 yaşları arasındaki çocukların zihinsel, motor, öz bakım, dil, duygusal ve sosyal gelişim alanlarıyla ilgili; çocuğu gelişimsel açıdan değerlendiren ve sonrasında gelişimsel programlar eşliğinde çocuğa, aileye, profesyonellere ve topluma hizmet sunan

kişidir. Çocuk gelişimi ve eğitimcisi eğitim, sağlık ve sosyal hizmetler gibi alanlarda mesleğini icra edebilir (14).

Çocuk gelişimi ve eğitimcilerinin görev, sorumluluk ve yetkileri aşağıdaki gibi sıralanabilir:

- Gebelik döneminde aileyi gelişimsel açıdan bilgilendirir ve anneyi bebeğin gelişimi açısından sağlıklı gebelik yaşaması ve yeni doğan dönemi için desteklerler.
- Yeni doğandan 18 yaşına kadar olan çocuklarla doktor ya da aile talebiyle görüşür ve bilişsel, dil, motor, davranışsal, sosyal ve duygusal alanları gelişimsel veya psikometrik testler ile onları değerlendirir. Ayrıca aile görüşmeleri yapar. Görüşme sonuçlarıyla ilgili raporları hazırlar; sonrasında gerekli kurul ve komitelere sunar.
- Gelişimsel değerlendirmeler doğrultusunda çocuğun gereksinimleri ile ilgili hedefleri planlar.
- Ara ara çocuğun performans, ilgi ve gereksinimlerindeki değişimleri belirlemek amacıyla belirli aralıklarla gelişimini takip eder.
- Gelişim geriliği belirlenmiş çocuklar için “erken müdahale programı” oluşturur. Gelişim becerileri, yeme davranışı, uyku, ev içi ortamı ve iletişim becerilerini içeren kapsamlı “erken müdahale programı” hazırlar, programı yürütür ya da yürütülme aşamalarını kontrol eder. Erken müdahale programı çocuğun gerektiğinde özel eğitim kurumuna başlatılma rehberliğini de içerir.
- Özel gereksinime ihtiyacı olan çocuklarla ilgili yapılan toplantılara katılır; ayrıca rapor kurullarında ve komisyonlarında görev alır (14).

2.2.4. Sınıf Öğretmeni

Üniversitelerin sınıf öğretmenliği bölümünden mezun olan kişilerdir. Sınıf öğretmenleri ilkokula başlayan öğrencilere okuma, yazma ve temel matematik, fen bilgisi, sosyal bilgiler gibi eğitimleri veren eğitimcilerdir. Fakat bu temel eğitimler dışında sınıf öğretmeni, öğrenci üzerinde psikolojik, sosyal, ilişkisel etkiler de

oluşturabilir. Sınıf öğretmenleri diğer branş öğretmenlerine göre öğrencilerle daha fazla derse girmekte ve onlarla daha çok vakit geçirmektedir. Bu yüzden sınıf öğretmenleri sözlü veya sözsüz iletişimlerinde, davranışlarında ve öğrenciler arası etkileşimlerinde daha dikkatli olmalıdır. Sınıf öğretmenleri ile yapılan bir çalışmada başarılarının kendi kişisel özellikleriyle, mesleği sevmeleriyle, yetiştikleri aileleriyle bağlantılı olduğu belirtilmiştir (15).

2.3. Öğrenme Kavramı

Öğrenme, davranışın yaşantı yoluyla ve süreklilik göstererek (nispeten kalıcı olarak) değişmesidir (25).

2.3.1. Öğrenmeyi Etkileyen Faktörler

Bireylerin bazı şeyleri öğrenme ve öğrendikleri üzerinde çalışma yapmalarını etkileyen sosyal, psikolojik ve fiziki faktörler söz konusudur (24).

Öğrenmeyi etkileyen faktörleri üç grupta inceleyebiliriz. Bunlar; öğrenenle ilgili etkenler, öğrenme yöntemiyle ilgili etkenler ve öğrenme malzemesiyle ilgili etkenlerdir. Öğrenenle ilgili etkenler; türe özgü hazır oluş, olgunlaşma, genel uyarılmışlık hali, güdü (motivasyon), eski yaşantılar ve dikkattir. Öğrenme yöntemiyle ilgili etkenler; öğrenilen konunun yapısı, öğrenmeye ayrılan zaman, geri bildirim ve öğrencinin aktif katılımıdır. Öğrenme malzemesiyle ilgili etkenler ise algısal ayırt edilebilirlik, anlamsal çağrım ve kavramsal gruplandırma (25).

2.4. Kaygı Kavramı

Biyolojik olarak tanımlanan kaygı kavramı, Freud'un "egonun bir işlevi" olarak tanımlaması sonucu psikolojik literatüre girmiştir. Kaygı, temel anlamda insanda ortaya çıkan tedirginlik yahut akıl dışı korku olarak tanımlanmaktadır. Kaygı, bir nesneye veya olaya bağımlı olmaması yönüyle, bir nesne veya olaya bağlanan korku kavramından

ayrılır. Kaygının kaynağı belirsizdir. Uzun süre devam edebilir ve psikolojik açıdan çok güçlüdür (3).

DSM-5'te *Kaygı Bozuklukları*'nın alt kategorisinde; ayrılma kaygısı bozukluğu, seçici konuşmazlık (mutizm), özgül fobi, toplumsal kaygı bozukluğu (sosyal fobi), panik bozukluğu, agorafobi, yaygın kaygı bozukluğu, maddenin/ ilacın yol açtığı kaygı bozukluğu, başka bir sağlık durumuna bağlı kaygı bozukluğu, tanımlanmış diğer bir kaygı bozukluğu ve tanımlanmamış kaygı bozuklukları vardır (26).

2.4.1. Hastalık Kaygısı

Hastalık kaygısı; kişinin yaşamsal fonksiyonlarını ciddi anlamda etkileyen, çevresi ile iletişimini, bilişsel sürecini ve sosyal hayatını büyük anlamda sekteye uğratan bir somatoform bozukluktur (27).

Hastalık kaygısı bozukluğu DSM-5 (10)'te *Bedensel Belirti Bozuklukları ve İlişkili Bozukluklar*'ın içerisinde yer almaktadır ve DSM-5'te direkt hastalık kaygısı bozukluğu olarak şu şekilde açıklanmaktadır:

- Ağır bir hastalığı olduğunu ya da olacağını düşünüp durma.
- Bedensel belirti yoktur ya da bir hastalık durumu çıkma olasılığı yüksekse (örn; güçlü bir aile öyküsü varsa), bu konuda düşünüp durma açıkça aşırı bir düzeydedir ya da orantısızdır.
- Sağlıkla ilgili yüksek düzeyde bir kaygı vardır ve kişi, kişisel sağlık durumuyla ilgili olarak kolaylıkla korkuya kapılır.
- Kişinin sağlıkla ilgili davranışlarında aşırılıklar görülür (örn. hastalık bulguları için vücudunu sık sık tarar) ya da kişi uygunsuz bir kaçınma içindedir (ör. doktora gitmekten ve hastanelerden kaçınır).
- Hastalıkla uğraşıp durma süresi en az altı aydır, ancak korkulan özgül hastalık bu süre içinde değişebilir.
- İki tür vardır; bakım arayan yani sık sık doktora giden ve bakımdan kaçan tür yani sağlık bakımına seyrek başvuran (26).

2.5. Koronavirüs Hastalığı ve Pandemi

Çin'in Hubei Eyaleti'nin Wuhan şehrinde görülen yeni tip koronavirüs milyonlarca insanı etkileyerek dünya geneline yayılan hastalıklardan biridir.

Epidemi, bulaşıcı hastalığın yalnızca sınırlı bir bölgeyi etkilemesini ifade ederken pandemi ise bulaşıcı hastalığın sınırlı bölgeyi aşarak insanlığın büyük bir nüfusunu etkilemeye başlaması olarak ifade edilmektedir. Dünya Sağlık Örgütü tarafından yeni tip koronavirüsün pandemi olarak ilan edilmesiyle devletler virüsün yayılmasını engellemek adına bazı kararlar almıştır ve bu kararlardan biri de yüz yüze eğitime ara verilmesi ve okulların geçici süreliğine kapatılmasıdır (28).

Bozkurt (29), koronavirüs pandemisinin eğitimi doğrudan ve dolaylı bir şekilde etkilediği, bu yüzden eğitimde sürekliliğin her türlü durumda sağlanabilmesi için köklü reform ve stratejik planlamalara ihtiyaç duyulduğunu belirtmiştir.

2.5.1. Koronavirüsün Psikolojik Etkisi

Koronavirüs pandemisiyle fiziksel sağlık ve yaşam ciddi bir tehditle karşı karşıya kalmış ve virüs pek çok sağlık problemine ve yaşam kalitesinin düşmesine sebep olmuştur. Pandeminin etkileri yalnızca fiziksel boyutta kalmamış, aynı zamanda kayıp ve depresyon, anksiyete bozukluğu, panik bozukluk gibi pek çok psikolojik probleme de yol açmıştır. Bu psikolojik problemler pandemi süresince devam etmiş ve etkilerini pandemi sonrası da sürdürmüştür (30).

Bilge ve Bilge (31) çalışmalarında koronavirüs hastalığının, sosyal izolasyonun ve işlevsel olmayan stresle baş etmenin, bireylerin psikolojik semptomlarında olumsuz bir etkiye sebep olduğunu belirtmiştir. Ayrıca psikolojik sağlamlığın ise koruyucu etkisinin olduğunu dile getirmişlerdir.

2.5.2. Koronavirüs ve Çocuk

Günümüzde çocuklar gitgide daha güvensiz görülen bir dünyanın kendileri için yüklediği stres ve korku faktörlerine maruz kalmaktadırlar. Ayrıca haberler, görüntüler ve yetişkinlerin kaygıları da çocukları etkilemektedir. Tüm bu koşullarda yetişkinlerde artan korkulardan da etkilenen çocukların, kaygılı olmaları ve birtakım durumlara dair fobilerinin gelişmesi kaçınılmaz olmaktadır. Ayrıca koronavirüs pandemisinde de bu durum çocuklara, televizyonlarda verilen vaka ve ölüm sayıları ile ilgili verilerle, yetişkinlerin sürekli olarak bunları takip edip hem kendilerinin kaygılandığı hem de çocuklara bu kaygının yansıdığı bir çevreye maruz kalmalarıyla yansıtılmaktadır (30).

Koronavirüsün öncelikli olarak yaşlı nüfusu tehdit etmesi yapılan araştırmalarda yetişkin nüfusa odaklanılmasına sebep olmakla birlikte, çocukların akut psikososyal gereksinimleri göz ardı edilebilmektedir. Koronavirüsün sebep olduğu izolasyon süreci çocukların akranları ile sürdürdükleri okul yaşantısından ve sosyal etkileşimlerden mahrumiyetleri fiziksel, sosyal ve psikolojik olarak doğrudan risklere yol açtığı ileri sürülmektedir. Stresin çocuklarda kaygı, depresyon, letarji, bozulmuş sosyal etkileşim ve iştah azalması gibi etkilere sebep olduğu belirlenmiştir. Ayrıca koronavirüs sebebiyle karantinada kalan çocukların travma sonrası stres puanlarının karantinada kalmayan akranlarına kıyasla 4 kat fazla olduğu tespit edilmiştir. Dolayısıyla koronavirüsün çocuklar üzerinde bu ve benzeri doğrudan etkileri olmuştur (32).

2.6. Koronavirüsün Türkiye’deki ve Diğer Ülkelerdeki Eğitim ve Eğitimcilere Yansıması

Bu bölümde Türkiye ve diğer ülkelerdeki eğitimin durumu ve eğitimcilere koronavirüsün etkisi ile ilgili alan yazından çalışmalar yer almaktadır.

Koronavirüs pandemi sürecinde ülkeler arasındaki tepkiler farklı olmuştur. Fakat hastalığın yayılmasını önlemek adına çoğu ülkede okulların kapatılması yoluna başvurulduğu görülmektedir. Koronavirüsün Çin’in Wuhan kentinden çıktığı ve salgının

başlangıcında merkez üssü olduğu bildirildi. Virüsün yayılmasını azaltmak için okullar ve diğer kamu kurumları kapatıldı. Alınan önlemler etkili oldu ve pandemi büyük ölçüde kontrol altına alındı. Çin’de ayrıca bazı komşu ülkelerle sınırlar kapatıldı. Amerika Birleşik Devletleri’nde koronavirüs nedeniyle çoğu okulun kapatıldığı, sınavların iptal edildiği ve hatta bazı okulların akademik yıla geri dönemeyebileceği belirtilmiştir. ABD’de koronavirüs pandemisinden en çok etkilenen eyaletler, New York ve Kaliforniya eyaletleriydi. Alınan önlemlere rağmen buralarda vaka sayısının sürekli artış gösterdiği belirtilmiştir. Ayrıca ülke genelinde yaşanan kapanmalar ABD’de 60 milyondan fazla öğrenciyi etkilemiştir. İspanya’da ise koronavirüs önlemleri kapsamında okulların kapatılması sürecinde yaklaşık 11 milyon kadar öğrenci etkilendi. İspanya’da özellikle Madrid’de okulların kapanması, özel okullarda çalışanların iş sözleşmelerinin askıya alınmasına yol açtığı belirtilmiştir. Suudi Arabistan’da okullar koronavirüs nedeniyle kapatılmaya karar verildi; fakat hükümetin talimatıyla eğitim sürecinin devam etmesi için uzaktan eğitim etkinleştirildi. Avustralya’da da aynı şekilde çoğu okulun kapatıldığı ve bazı okulların çevrimiçi derslere geçtiği belirtilmiştir. Avustralya’da koronavirüs pandemisinin ortalarında bazı okullar açıldı ve bu durumu Avustralya hükümeti destekledi. Fakat açılan okullarda sosyal mesafe kurallarının tümüne güçlü bir şekilde uyulduğu görüldü. Hindistan’da tüm okul ve eğitim kurumları kapatıldı ve ayrıca hükümet koronavirüsü kontrol altına almak için sokağa çıkma yasağı ilan etti. Hatta Hindistan polisi halkı bilinçlendirmek adına bazı şehirleri dolaştı. Fransa’da da Başkan Macron tarafından televizyonda tüm okulların kapatılması emri verildi. Ülkede okulların kapatılması ve alınan diğer önlemler etkili oldu, pandemi büyük ölçüde kontrol altına alınabildi. İran’da hükümet koronavirüsün yayılmasını önlemek için tüm okulları kapattı. Çünkü ülkede ölüm sayıları artmaktaydı ve önlem alınması gerektiği düşünüldü. Senegal’de okullar Covid-19’un yayılmasını azaltmak için kapatıldı. Ülke, koronavirüs nedeni ile okulları kapatan ilk Sahra altı Afrika ülkesi oldu. Güney Afrika’da da hükümet, koronavirüs pandemisini kontrol altına alabilmek için tüm okulların kapatılması talimatını verdi. Almanya ve Rusya’da da koronavirüsün yayılmasını önlemek için okullar kapatıldı. Bu iki ülkede ölüm oranları düşüktü; ancak pandemiye kontrol altına almak için gerekli önlemlerin alındığı belirtilmiştir. Nijerya ve Gana’da da hükümet

okulların kapatılması yönünde önlemler almıştır. Görüldüğü üzere çoğu ülke, okulları kapatma stratejisi uygulamıştır. Fakat Singapur, İsveç, Brezilya ve Avustralya gibi bazı ülkeler okullarını açık tutmuştur ve bunu bulaşmayı kontrol altına almak için bir strateji olarak uygulamışlardır. Okulların kapatılmasının, hastalığın yayılması konusunda olumlu sonuçları olsa da dünya çapında milyonlarca öğrenci ve eğitimci üzerinde bazı olumsuz sonuçları olmuştur (33).

Türkiye’de ise koronavirüs döneminde Malatya ilinde görev yapan ilkökul, ortaokul ve liselerdeki öğretmenlerle yapılan çalışmada, uzaktan eğitim sürecine geçilmesi ile öğretmenlerin en çok etkilendiği durumlar incelenmiştir. Öğretmenler velilerindeki ekonomik zorluklardan; teknolojik aletleri olmayan, internet paketi yaptıramayan veya interneti bittiğinde derse giremeyen ya da çok kardeşli ailelerde nöbetleşe telefonu kullanarak derse girmeye çalışan öğrencilerinin olduğundan bahsetmişlerdir. Ayrıca öğretmenler, öğrencilerinden uzak kaldıkları için bu durumdan olumsuz etkilendiklerini dile getirmişler; öğrencilerin onları aramasıyla veya mesaj göndermesiyle de çok mutlu olduklarını ifade etmişlerdir. Bunun dışında öğrencilerin okul ve derslerden uzak olmasının kötü bir durum olduğunu belirtmişlerdir. Hastalıkla birlikte öğrencilerinin ailesinden birinin (anne, baba veya dede gibi) vefatının öğretmenleri de üzdüğü hususunu vurgulamışlardır. Olumsuz etkilendikleri durumlardan diğerleri ise öğrencilerin online derse karşı isteksizlik duyması; derse bilerek katılmamaları veya derse girmiş gibi görünen öğrencilerinin olmasıdır (34). Gaziantep’de yapılan farklı bir çalışmada ise öğretmenler velilerle ilgili, öğrencilerinin öğrenme süreciyle ilgili ve iletişimle ilgili problemler yaşadıklarını belirtmişlerdir (28).

Ayrıca öğretmenler uzaktan eğitimin bazı olumlu yönlerinin de olduğunu belirtmişlerdir. Mesela okul öncesi öğretmenleri, velilerin vermiş oldukları eğitimin kalite ve niteliğini anladıklarını söylemişlerdir. Ayrıca veliler yaptıkları işin zorlukları ile ilgili öğretmenlere karşı empati kurmaya başladıklarından bahsetmişlerdir. Öğretmenlerin kendileri için de koronavirüs dönemi, yüz yüze eğitimin ne kadar etkili ve verimli olduğunu fark etmeleri noktasında olumlu olmuştur (34).

2.7. İlgili Araştırmalar

Bu bölümde, koronavirüsün eğitim ve eğitimcilere etkisi ile ilgili Türkiye’de ve yurtdışında alan yazında yer alan çalışmaların bazıları özetlenmiştir.

Çiçek vd., (35) yaptığı araştırmada, Covid-19 salgınının öğrenci ve öğretmenler üzerindeki etkisinin incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışmada, Covid-19 salgınının eğitim alanına etkisini içeren ondokuz çalışmanın incelenmesi yapılmıştır. Çalışma sonucunda, öğrencilerin saldırganlık düzeylerinde artış olduğu, Covid-19 ile olumsuz duygular hissettikleri, sosyal yaşam ritüellerinde değişkenlik olduğu, uykusuzluk, iştahsızlık, depresif duygu durumları, yüksek stres durumu, korku, kaygı ve çabucak öfkelenme gibi olumsuz durumlar yaşadıkları tespit edilmiştir. Öğrencilerin uzaktan eğitim hakkında olumlu ve olumsuz düşüncelerinin olduğu gözlemlenmiştir. Öğretmenlerden genç yaşta ve bekâr olan öğretmenler ile kadın öğretmenlerin depresyon, kaygı ve psikolojik esneksizlik düzeylerinin yüksek olduğu saptanmıştır. Buna ilaveten Covid-19 salgınıyla birlikte öğretmenlerin internet ve sosyal medyada daha fazla zaman harcadıkları, uzaktan eğitim sistemine ise olumlu baktıkları saptanmıştır.

Bakioğlu ve Çevik (36) yaptıkları araştırmada, salgın dönemiyle uzaktan eğitimde neler yaşandığıyla ilgili ortaokulda çalışan Fen Bilimleri öğretmenlerinin deneyimlerini incelemişlerdir. Araştırmaya Türkiye’nin farklı bölgelerinden ortaokullarda görev yapan 75 Fen Bilimleri öğretmeni katılmıştır. Araştırma bulguları değerlendirildiğinde, Covid-19 pandemisi öncesinde öğretmenlerin pandeminin ne olduğu hakkında bilgilerinin olmadığı ortaya çıkmıştır. Uzaktan eğitim sürecinde öğretmenlerin internet bağlantısında kopukluklar ve öğrencilerle iletişim problemleri yaşandığı, öğrencilerde derse katılım oranının düşük olduğu ve okul yönetimi tarafından baskıya maruz kalma gibi sorunlarla mücadele ettikleri saptanmıştır. Ayrıca uzaktan eğitim sürecinde derste kullandıkları öğretim yöntem ve tekniklerine ilave olarak, kullandıkları materyallerde değişiklik olduğunu, uzaktan eğitim ile öğretim programı ve laboratuvar/ atölye etkinliklerini bitirememesi gibi kaygılarının olduğunu belirtmişlerdir. Yine pandemi döneminin, eğitim teknolojileri kullanımı ve öğretmenlerin mesleki gelişimleri için çoğu zaman olumlu

yönde etki ettiği saptanmıştır. Son olarak bu dönemde öğretmenlerin öğrencilerde oluşabilecek bilgi eksiklikleriyle ilgili kaygı yaşadıklarını, uzaktan eğitim süreciyle kendilerinde yetersizlik duygusu oluştuğunu, buna rağmen kendilerini geliştirme imkânı buldukları sonucuna ulaşılmıştır.

Koronavirüs pandemi sürecinde sınıf öğretmeni adaylarının uzaktan eğitim deneyimleri incelenmiştir. Yolcu (37) yaptığı bu çalışmada öğrencilerin çoğunda teknik donanımların (bilgisayar, internet vb.) yetersiz olduğunu belirtmiştir. Yine hazırbulunuşluklarının uzaktan eğitim için yetersiz olduğu sonucuna ulaşmıştır. Ayrıca öğrencilerin eğitimleri ile ilgili endişelendikleri ve korku yaşadıkları sonucuna varmıştır. Öğrenciler uzaktan eğitim ile ilgili bazı olumlu yanlar da belirtmişlerdir; bunlar, derslerin tekrar izlenerek kaçırdıkları noktaları tekrar edebilmeleri ve rahat bir ortamda ders işlemeleridir. Olumsuz yönleri ise şu şekilde belirtmişlerdir; soru sorma ile ilgili eksiklik, öğretmen ve sınıf arkadaşlarıyla iletişim eksikliği, ev ortamının dikkati çabuk dağıtarak motivasyonu bozduğu ve son olarak uygulamalı dersler için uzaktan eğitimin uygun olmadığıdır.

Çakın ve Akyavuz (28), benzer bir çalışmada Covid-19 sürecinde uygulanan uzaktan eğitimle öğretmenlerin karşılaştıkları problemleri incelemişlerdir. Fakat bu sefer araştırmayı Gaziantep merkez ilçelerinde farklı bölgelerden öğretmenler oluşturmuştur. Ayrıca çalışma, öğrencileri motive etme yöntemlerini belirlemeyi de amaçlamıştır. Görüşmeler online yapılmıştır. Araştırma bulguları değerlendirildiğinde, öğretmenlerin velilerle, öğrencilerinin öğrenme süreciyle ve iletişimle ilgili problemler yaşadıkları belirtilmiştir. Öğretmenlerin bu süreçte öğrencilerini motive edebilmek için bazı etkinlikler uyguladıkları, onları geleceğe dair teşvik ettikleri, okulun devam ettiğini onlara hissettirmeye çalıştıkları, güzel sözlerle destek oldukları ve bazı sağlık çalışmaları yaptıkları vurgulanmıştır.

Diğer ülkelerde yapılan çalışmalar incelendiğinde, Pressley vd., (9) çalışmalarında koronavirüs pandemisi sırasında öğretime geri dönmenin öğretmenlerin stres ve kaygısını nasıl etkilediğini araştırmıştır. Araştırma Amerika Birleşik Devletleri genelinde 329

ilkokul öğretmeninin görüşleri doğrultusunda şekillenmiştir. Sonuçlar incelendiğinde, öğretmenlerin okul hakkında yaşadıkları stres ve iletişim problemleri ile ilgili kaygı yaşadıkları görülmektedir. En fazla kaygıyı ise sanal öğretimin başlamasıyla yaşadıklarını belirtmişlerdir.

Çin'deki öğretmenlerin Covid-19 salgını sırasında kaygı düzeylerindeki değişiklikler değerlendirilmiş ve faktörleri araştırılmıştır. Li vd., (38) çalışmalarının bulguları değerlendirildiğinde, anksiyetenin kadınlarda erkeklere göre daha yüksek olduğu, en yüksek anksiyete erkeklerde 60-100 yaş arasında ve kadınlarda 50-60 yaş arasında bulunmuştur. Ülkede şehir okullarında bulunan eğitimciler, tüm yaş kategorilerinde en düşük kaygıya sahiptirler (18-30 yaş için %12,01; 30-40 yaş için %12,50; 40-50 yaş için %12,13; 60-100 yaş için; %9,52).

Ozamiz-Etxebarria vd., (39) Covid-19 pandemisinin başlangıcından bu yana öğretmenlerin, okulların kapanması ve farklı öğretim yöntemlerine uyum sağlama ihtiyacı nedeniyle olumsuz psikolojik durumları incelenmiştir. Asya'da diğer kıtalara kıyasla daha fazla endişe yaşandığı belirtilmiştir. Üniversitelere kıyasla okullardaki öğretmenler arasında kaygı daha yüksek bulunmuştur. Ancak üniversitelerdeki öğretmenler arasında stres düzeylerinin okullara göre daha yüksek olduğu belirtilmiştir.

Wakui vd., (40) pandemi sürecinde Tokyo'nun Shinagawa bölgesindeki ilkökul ve ortaokul öğretmenlerinin kaygı durumları incelenmiştir. Bulgulara göre; birçok öğretmen enfeksiyon ve eğitimle ilgili kaygı hissettiklerini bildirmiştir. Sonuçlara göre öğretmenlerin, kendileri ve ailelerinin güvenliği için kaygı yaşadıkları belirtilmiştir. Çalışma sonucuna göre öğretmenler; koronavirüs döneminde öğrencilerinin evdeki durumları ile ilgili kaygı ve eğitimde gecikme konusu ile ilgili eğitim kaygısı yaşadıkları saptanmıştır.

Urcos vd., (41) öğretmenlerin Covid-19 karşısındaki duygu durumlarını belirlemeyi amaçlamışlardır. Çalışma sonuçlarına göre, stresin %89,4 gibi yüksek bir seviyede, kaygı düzeyinin %94,2 gibi yüksek bir seviyede olduğu belirtilmiştir. Yani öğretmenlerin çoğunun duygu durumu düşük bulunmuştur.

Silva vd. (42) tarafından, Çin, Brezilya, Amerika Birleşik Devletleri, Hindistan ve İspanya'da gerçekleştirilmiştir. Çalışmada katılımcı kadınların sayısının erkeklerin sayısından daha fazla olduğu belirtilmektedir. Katılımcılar 24 ila 60 yaşları arasındadır. Çalışma okul öğretmenleri ve üniversitede görev yapan akademisyenlerin cevapları doğrultusunda şekillenmiştir. Araştırmanın sonuçlarına bakıldığında, pandemide öğretmenlerin kaygı, depresyon ve stresi yüksek bulunmuştur. Ayrıca İspanya'da kaygı ve stres duygusunun diğer yerlere göre daha fazla yaşandığı tespit edilmiştir. Araştırmanın sonucu, özellikle yüz yüze derslere dönerken öğretmenlerin ruh sağlığının korunması için önlemlere ihtiyaç olduğunu göstermektedir.

Baloran (43), Covid-19 pandemisi sırasında öğrencilerin bilgi, tutum, kaygı ve başa çıkma stratejilerini incelemiştir. Covid-19 salgını, Güney Filipinler'de öğrencilerde önemli bir şekilde endişe yaşatmıştır. Fakat çalışmanın bulgularına göre, öğrenciler Covid-19 pandemisinin farkındaydı ve çeşitli noktalarda hala boşluklar olmasına rağmen bu küresel endişe hakkında yeterli bilgiye sahip oldukları belirtilmiştir.

Jakubowski ve Sitko-Dominik (44), Covid-19 pandemisinin ilk iki dalgasında uzaktan eğitim sürecinde öğretmenlerin iyi olma hali arasındaki ilişki, yakın ilişkileri ve diğer sosyal ilişkilerini incelemeyi amaçlamıştır. Sonuçlar, Polonya'daki öğretmenlerin Covid-19 pandemisinin hem birinci hem de ikinci dalgaları sırasında hafif düzeyde stres, kaygı ve depresyon yaşadıklarını göstermektedir. Sosyal ilişki kalitesi değişikliği ile stres, kaygı ve depresyon arasında negatif bir ilişki bulunmuştur. Ayrıca uzaktan çalışma nedeniyle, öğretmenlerin profesyonel çalışma hayatlarıyla ve aile hayatı arasındaki ayrımında problem yaşadıkları ve bu durumdan rahatsızlık duydukları belirtilmiştir. Virüsün yayılmasını durdurmak için uygulanan izolasyon, sosyal ilişkilerde hatta yakın ilişkilerde de değişiklik yaşatmıştır. Aynı zamanda ilgili çalışmada pandeminin, öğretmenlerin kriz durumlarıyla başa çıkma becerilerini olumsuz etkilediği belirtilmiştir.

Aperribai vd., (45) Covid-19 pandemisiyle akademisyenlerin ve öğrencilerin bazı öğrenme ve öğretme zorlukları yaşadıklarını belirtmişlerdir. Bu zorluklardan bazılarının, öğrencilerin çevrimiçi öğrenme ve öğretme araçlarına erişimde problem yaşaması veya

bu araçları kullanamaması olduğu açıklanmıştır. Özellikle kırsal kesimde yaşayan ve ailesi düşük gelirli olan öğrencilerin uyum sağlamada daha fazla zorluk yaşadıklarını belirtmişlerdir. Bu durumdan kaynaklı olarak hedef kitlenin stres, depresyon ve anksiyeteyi daha fazla yaşadığı belirtilmiştir.

Rabiaah vd., (46) tıp öğrencilerinin salgın sırasındaki psikolojik sıkıntılarını incelemişlerdir. Çalışma bulgularına göre, öğrencilerde medyanın psikolojik sıkıntıları arttırmış olabileceği belirtilmiştir.

Gupta (47), üniversite öğrencilerinin ve öğretmenlerinin çoğunun, fiziksel bir ortamda yüz yüze dersi tercih ettiğini ve bunun nedenlerinden birini derste konuyla ilgili daha iyi etkileşim yapıldığını belirtmiştir.

Subedi vd., (48) Covid-19 salgını sırasında Nepal'deki hemşirelik öğrencileri ve öğretmenleri arasında online eğitimin etkisini incelemiştir. Çalışma bulgularına göre online öğrenmenin, eğitime devam edebilme açısından iyi bir fırsat olduğu belirtmişlerdir. Ancak Nepal gibi gelişmekte olan ülkelerin E-öğrenme sürecini etkileyen faktörleri dikkate almaları gerektiği sonucuna da ulaşmışlardır.

Feng vd., (49) kolejlerde ve üniversitelerde çevrimiçi öğretimin basit bir “teknik faaliyet” olmadığını vurgulamışlardır. Kolejler ve üniversiteler için, bilişim ne kadar gelişmişse, bilişimin salgın önleme ve kontrol üzerindeki etkisinin de o kadar büyük olacağı belirtilmiştir. Kolejler ve üniversiteler için çevrimiçi eğitime “içerik artı teknoloji” perspektifinden bakmak önemlidir. Çevrimiçi öğretimde daha iyi gelişmek için kolejlerin ve üniversitelerin de çevrimiçi eğitimin kişiselleştirilmiş öğrenimi uygulamaları gerektiği vurgulanmıştır. Ayrıca çevrimiçi öğretimin rahatlığı ile geleneksel eğitimin verimliliği arasındaki dengenin bulunması gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

Almazova vd., (50) Rusya’da Covid-19 salgını sırasında çevrimiçi öğrenmenin uygulanmasının zorluklarını araştırmıştır. Çalışmanın bulguları incelendiğinde, Covid-19 salgınının ortasında çevrimiçi eğitimin zorlukları olarak; bilgisayar okuryazarlığı düzeyi, üniversitenin elektronik ortamı ve desteği, akademik personelin hazır bulunuşluğu ve

öğrencilerin çevrimiçi öğrenmeye hazır bulunuşluğu ile ilgili zorluklar yaşandığı belirtilmiştir.

Stachteas ve Stachteas (51), Covid-19 pandemisiyle uygulanan uzaktan eğitimin ortaokul öğretmenleri üzerindeki psikolojik etkilerini araştırmıştır. Çalışmanın bulguları incelendiğinde, öğretmenlerin %34'ünün pandemi sırasında endişeli ve çok endişeli hissettiği ve öğretmenlerin yalnızca %8'inin şiddetli depresif duygular sergilediği sonucuna ulaşılmıştır.

Akour vd., (52) üniversite öğretmenlerinin Ürdün'de Covid-19 ile mücadelede ulusal önlemlerin uygulanması sırasında çeşitli seviyelerde psikolojik sıkıntı ve zorluklar sergilediklerini belirtmişlerdir. Öğretmenlerin %31,4'ünün şiddetli psikolojik sıkıntıya sahip olduğu ve %38.2'sinin hafif ila orta derecede psikolojik sıkıntıya sahip olduğu tespit edilmiştir. Cinsiyetin psikolojik sıkıntı ile ilişkili olmadığı belirtilirken, yaşın psikolojik sıkıntı ile zayıf bir negatif korelasyona sahip olduğu saptanmıştır ($Rho = -0,19$, $P < 0,0001$). İlginç bir şekilde, çoğu öğretmen uzaktan öğretim için orta ila yüksek motivasyona sahipti. Öğretmenlerin yarısından fazlası en çok SARS-CoV-2 enfeksiyonu konusunda endişeli ve korku içinde olduklarını belirtmişlerdir.

Wong vd., (53) Malezya'daki öğretmenlerin Covid-19 pandemisindeki psikolojik durumlarını, e-öğretim yeterliliklerini ve motivasyonlarını incelemişlerdir. Bulgular incelendiğinde; öğretmenlerin stres, kaygı ve depresyondaki psikolojik faktörlerinin orta düzeyde olduğu, öğretmenlerin e-öğretim konusundaki yeterliliklerinin orta düzeyde olduğu ve öğretmenlerin çalışma motivasyonlarının da orta düzeyde olduğu sonucuna varılmıştır.

Kukreti vd., (54) Covid-19 salgını sırasında Çinli öğretmenlerin Travma Sonrası Stres Bozukluklarının incelenmesi amaçlamıştır. Bulgular, öğretmenler arasında Covid-19 korkusunun psikolojik sıkıntı yoluyla TSSB'ye yol açtığını ve bu ilişkide nomofobinin düzenleyici etkisinin altını çiziyor. Çalışmanın bulgularına göre, psikolojik müdahaleler ve eğitimin, TSSB geliştirme riski daha yüksek olan öğretmenler arasındaki korkuyu azaltmak için gerekli olduğu vurgulanmıştır.

Košir vd., (55) Covid-19 salgını sırasında okullarda çevrimiçi eğitime geçiş döneminde öğretmenlerin ve okul psikolojik danışmanlarının iş streslerinin incelenmesi amaçlamıştır. Bulgulara göre, çevrimiçi eğitime geçiş döneminde daha düşük düzeyde iş stresi yaşadıklarını bildiren öğretmenler ve okul psikolojik danışmanlarının, çevrimiçi eğitime karşı daha olumlu tutuma sahip olduklarını belirtmişlerdir. Ayrıca çalışmada kendi çocuklarına baktığını bildiren eğitimcilerin daha yüksek düzeyde stres yaşadıkları belirtilmiştir.

Lizana ve Lera (56), Covid-19 sırasında öğretmenler arasında yüksek oranda depresyon, kaygı ve stres belirtileri gözlemlendiğini (sırasıyla %67, %73 ve %86) belirtmiştir. İş-aile dengesinden etkilenen öğretmenlerde ise anksiyete ve stres semptomlarının görülme riskinin arttığı vurgulanmıştır. Ayrıca kadınlar arasında depresyon belirti riski daha yüksek bulunmuştur ve 35 yaşın altındaki öğretmenlerin, üç belirtiyi de (depresyon, kaygı, stres) gösterme riski taşıdığı belirtilmiştir.

Tüm çalışmalar incelendiğinde sonuçlar, Covid-19 dalgasının öğretmenlerin ve öğrencilerin ruh sağlığını derinden etkilediğini gösteriyor. Bu nedenle öğretmenlerin ruh sağlığına yardımcı olmak için acil müdahalelere ihtiyaç olduğunu düşünmekteyiz.

3. YÖNTEM

Bu bölümde yer alan kısım, araştırma modeli, çalışma grubu, veri toplama araçları, verilerin toplanma süreci ve verilerin analizine ilişkin bilgiler içerir.

3.1 Araştırmanın Modeli

Farklı alanlardaki eğitimcilerin (okul öncesi öğretmeni, çocuk gelişimi ve eğitimsi, rehber öğretmen ve sınıf öğretmeni); mesleki olarak koronavirüsten etkilenme ile kaygı durumlarının inceleneceği bu çalışmada nicel araştırma yöntemleri içerisinde yer alan genel tarama modeli kullanılmıştır. Tarama modelleri genel tarama ve örnek olay tarama modeli olarak ikiye ayrılır. Genel tarama modeli geniş bir evren ile genel yargıya varabilmek için evrenin tamamı veya bir kısım örneklem alınması yoluyla çalışılmanın yapılmasıdır (3). Araştırmanın temel amacı dikkate alındığında, farklı alanlardaki eğitimcilerin (okul öncesi öğretmeni, çocuk gelişimi ve eğitimsi, rehber öğretmen ve sınıf öğretmenlerinin); mesleki olarak koronavirüsten etkilenme ile kaygı durumlarının demografik değişkenlere göre anlamlı düzeyde bir farklılaşmanın olup olmadığının araştırıldığı bu çalışmada genel tarama modeli kullanılmıştır.

3.2 Evren Örneklem

Araştırmanın çalışma grubunu farklı alanlardaki (60 okul öncesi öğretmeni, 44 çocuk gelişimi ve eğitimsi, 69 rehber öğretmen ve 77 sınıf öğretmeni) toplam 250 eğitimci oluşturmaktadır. Çalışma grubunu oluşturmak için; İstanbul Anadolu yakasının Kadıköy, Ümraniye, Üsküdar ilçelerindeki Okul Öncesi Öğretmeni, Çocuk Gelişimsi ve Eğitimsi, Rehber Öğretmen ve Sınıf Öğretmenlerinin sayısı için İl Millî Eğitim Müdürlüğünden dilekçe ile talepte bulunulmuştur. Alınan bilgiler doğrultusunda 19.01.2021 tarihi Mebbis Meis Sorgu Modülüne göre çalışma yapılacak öğretmen sayıları (Ek 3)'tedir. Çalışma grubu, ulaşılabilir örneklem olarak İstanbul ilinin Anadolu yakasının Kadıköy, Ümraniye

ve Üsküdar olmak üzere 3 ilçesinden seçilmiştir. Çalışma grubu gönüllülük ilkesiyle araştırmaya katılmıştır.

İstanbul Anadolu yakasının Kadıköy, Ümraniye, Üsküdar ilçelerindeki Okul Öncesi Öğretmeni, Çocuk Gelişimcisi, Rehber Öğretmen ve Sınıf Öğretmenlerinin sayıları yaklaşık 3761 olarak belirlenmiştir. Evren büyüklüğü bilindiğinde aşağıdaki formüle göre %5lik hata payına göre hesaplanıldığında ortalama 349 kişi olması gerekmektedir.

$$n = \frac{N \cdot t^2 \cdot p \cdot q}{d^2 \cdot (N - 1) + t^2 \cdot p \cdot q}$$

Bu araştırmada örneklem sayısı hesaplarken araştırma konusu ile ilgili daha önceden herhangi bir araştırma yapılmamışsa topluluk oranı ve tahminini ifade eden p değeri 0,5 olarak alınır ve q değeri bu değer ile bağlantılı olarak hesaplanır (1- q). Anlamlılık düzeyi 0.05 olarak alınmıştır. Anlamlılık ve güven aralığına bağlı olarak t değeri 1.96 olarak dikkate alınmıştır. İncelenecek olayın görülüş sıklığı veya görülmeyiş sıklığı eşit olduğu değerlendirilerek her iki değer 0,5 olarak alınmıştır. Örneklem hata oranı ise olayın görülüş sıklığına göre yapılmak istenen $\pm$ sapma gösterir. Bu çalışmada örneklem hatası, (%95 güvenilirlik 0.05 hata ile) %5 olarak alınmıştır.

Formülde yer alan sembollerin anlamları;

N= Evrendeki birey sayısı

n= Örneklem alınacak birey sayısı

p= İncelenecek olayın görülüş sıklığı (olasılığı)

q= İncelenecek olayın görülmeyiş sıklığı (1-p)

t= Anlamlılık düzeyine göre karşılık gelen değer ;

0.05, 0.01, 0.001 için sırasıyla 1.96, 2.58 ve 3.28 değerleri

Belirli güven düzeyinde (genellikle %95) “sonsuz” serbestlik derecesindeki değer (%95 için t-tablo değeri =1.96’dır)

d= Olayın görülüş sıklığına göre yapılmak istenen $\pm$ sapma, örneklem hatası

Belirlenen 349 kişilik örneklem grubundan gönüllük ilkesi gereği geri dönen ve hatalı/eksik doldurulmuş olan formlar çıkartıldıktan sonra 250 eğitimci ile ilgili veriler istatistiksel işleme tabi tutulmuştur.

3.3 Veri Toplama Araçları

Araştırmanın amacı doğrultusunda farklı alanlardaki eğitimcilerden (okul öncesi öğretmeni, çocuk gelişimi ve eğitimcisi, rehber öğretmeni ve sınıf öğretmenleri) “Bilgi formu” ve “Koronavirüs Kaygı Ölçeği (57)” kullanılarak bu veriler toplanmıştır. Araştırma kapsamındaki veriler 2021 Nisan- Mayıs- Haziran ayları arasında; Koronavirüs Kaygı Ölçeği ve demografik bilgileri içeren (28 sorudan oluşan) bir anket kullanılarak toplanmıştır.

3.3.1 Bilgi Formu

Araştırmacı tarafından hazırlanmış bir bilgi formudur. Bilgi formunun içeriğinde, eğitimcilerin demografik özelliklerini belirlemeye yönelik birtakım veriler yer almaktadır. Form, toplam 28 tane kapalı uçlu sorudan oluşmaktadır (Ek 1).

3.3.2 Koronavirüs Kaygı Ölçeği

Koronavirüs Kaygı Ölçeği (2020); Lee (2020) tarafından geliştirilmiştir. Akkuzu, H., Yumuşak, F. N., Karaman, G., Ladikli, N., Türkkkan Z., Bahadır, E. (2020) tarafından Türkçeye uyarlanmış bir ölçektir (Ek 2). Koronavirüs Kaygı Ölçeği’nin güvenirlilik açısından Cronbach-Alfa iç tutarlılık katsayısı 0,81 dir. Test-tekrar test korelasyon katsayısı 0,88 dir (57).

Ölçek, 5’li likert tipinde hazırlanmış olup her bir madde “Hiç olmadı”, “Nadir, bir veya iki günden az”, “Birkaç gün”, “7 günden fazla” ve “Son 2 haftada hemen hemen her gün” seçeneklerinden oluşmaktadır. Ölçek maddeleri 0-4 arasında puanlanmaktadır. Koronavirüs Kaygı Ölçeği 5 maddeden oluşmaktadır. Ters yönlü madde

bulunmamaktadır. Ölçek tek faktörlü yapıdadır. Yüksek puan, yüksek kaygıyı (anksiyeteyi) göstermektedir.

3.4 Veri Toplama Süreci

Araştırma için literatür taraması gerçekleştirilerek, kullanılacak olan veri toplama araçları belirlenmiştir. Araştırmada "Koronavirüs Kaygı Ölçeği" ve araştırmacı tarafından hazırlanan "Bilgi Formu" kullanılmıştır. Bu ölçekler, hala devam eden Covid-19 salgını sebebi ile okullardaki farklı alanlardaki eğitimcilerin (okul öncesi öğretmenleri, rehber öğretmenler, çocuk gelişimi ve eğitimsi ve sınıf öğretmenleri), elektronik ortam ve çeşitli çevrimiçi uygulamalar (Google Forms) üzerinden alınan bilgileridir. Koronavirüs Kaygı Ölçeği için gerekli olan kullanım izni e-posta yoluyla çalışmacılar tarafından alınmıştır. Veri toplama aracı hazırlandıktan sonra okul öncesi öğretmeni, çocuk gelişimi ve eğitimsi, rehber öğretmen ve sınıf öğretmenlerinden oluşan çalışma grubundan veriler toplanmaya başlanmıştır. Veriler, 2021 yılının Nisan-Mayıs- Haziran ayları arasında toplanmıştır.

Toplamda 250 kişiden oluşan okul öncesi öğretmeni (60), çocuk gelişimi ve eğitimsi (44), rehber öğretmen (69) ve sınıf öğretmenlerine (77) ulaşıldıktan sonra veri toplama süreci sonlandırılarak bir sonraki aşamaya geçilerek analiz süreci başlatılmıştır.

3.5 Verilerin Analizi

Araştırmanın çalışma grubunda bulunan farklı alanlardaki eğitimcilerden (okul öncesi öğretmeni, çocuk gelişimi ve eğitimsi, rehber öğretmen ve sınıf öğretmenlerinden) elde edilen veriler istatistiksel paket programına, oluşturulan veri tabanına göre girilmiştir. Analiz sürecinde Koronavirüs Kaygı Ölçeği için 0,80'lik Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayısı hesaplanmış olup (ortaya çıkan değerlerin .60'tan büyük olmasından dolayı) analiz sürecine geçilmiştir. Ardından demografik değişkenlerin gruplandırılmasıyla analiz sürecine başlanmıştır. Demografik bilgilere ilişkin sayı ve yüzde dağılımları ortaya çıkarılmıştır. Ölçeklerden elde edilen verilerin betimleyici değerleri olan aritmetik

ortalama, mod, medyan, standart sapma, ranj, minimum ve maksimum değerleri de belirlenmiştir. Koronavirüs Kaygı Ölçeği 0-10 puan ranjında ($\bar{x}=2,75\pm2,90$) hesaplanmıştır.

Normal dağılımın özelliklerini incelediğimizde; normal eğri çan eğrisine benzer ve serinin grafiği çizilerek elde edilen eğri, normallik ile ilgili fikir verebilir. Eğrinin normal eğriye benzemesi sonucunda dağılım da normal kabul edilebilir. Ayrıca aritmetik ortalama, mod ve medyan birbirine eşit veya yakın olması ile dağılımın normal olduğu kabul edilebilir. Başka bir özellik olarak seri birimlerinin bazı oranları, standart aralıklarda yer almaktadır. Bu aralıklardaki birimlerin oranları hesaplanıp standart oranlarla karşılaştırılarak da normal dağılıma karar verilebilir. Buna ilaveten bu sonuçlar dışında daha kesin sonuç elde edebilmek için eğiklik ve basıklık ölçüleri kullanılabilir. Eğiklik ve basıklık ölçülerinin gerekli değerler ile karşılaştırılmasıyla dağılımın normal kabul edilip edilmeyeceğine dair hüküm verilebilir (58).

Ölçekten elde edilen verilerin dağılımının normal olup olmadığı, çarpıklık ve basıklık değerlerine bakılarak belirlenmiştir. Koronavirüs Kaygı Ölçeği için hesaplanan çarpıklık ve basıklık değerlerinin incelenmesinin sonucunda, normal dağılım gösterdiği ortaya çıkmıştır ve bu yüzden de araştırmada parametrik testlerin kullanılmasına karar verilmiştir ve bu doğrultuda aşağıda yer alan analizler yapılmıştır.

Eğitimcilerin mesleki branş, yaş, çocuk sayısı, mesleki kıdem, Covid-19'u düşündüğünde mesleğini yapma yönünde kaygı, pandemide öğrencilerle olan iletişimde azalma, pandemide öğrencilerin eşit imkanlara sahip olmasındaki değişim ve pandemide öğrencilerin eğitim materyali sağlamadaki sıkıntılara dair değişkenler için Koronavirüs Kaygı Ölçeği'nden aldıkları puanlar arasındaki fark, Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) ile incelenmiştir.

Eğitimcilerin cinsiyet, medeni durum, eğitim durumu, okul türü, kronik rahatsızlık değişkenleri, Covid-19'un yaşamına yaptığı etki, Covid-19 öyküsünün olup olmaması, karantina öyküsü, yakınlarında Covid-19 öyküsü, pandemide öğrencilerin eğitime ilgisi, pandemide öğrencilerin eğitime uyumu, pandemide eğitimcinin uzaktan eğitime uyumu,

pandemide bilgileri eskisi gibi sunma, pandemide derslerin öğrenciler için verimi, pandemide öğrencilerin dersleri ile ilgili gerileme, pandemide veli ile iletişimde azalma, pandemide öğrencilerin derse uyumunda azalma ve pandemide öğrencilerin derse yönelik isteksizlikleri, kurumun Covid-19 için yeterli önlem aldığı düşüncesine yönelik yanıtlarındaki değişkenleri için koronavirüs kaygı puan ortalamaları arasındaki fark ise Bağımsız Örnek t-Testi ile incelenmiştir.

4. BULGULAR

Araştırmanın bu bölümünde Koronavirüs Kaygı Ölçeği için çarpıklık ve basıklık değerleri incelenmiştir ve bunun sonucunda parametrik testlerin kullanılmasına karar verilmiştir. Eğitimcilerin mesleki branş, yaş, çocuk sayısı, mesleki kıdem, Covid-19'u düşündüğünde mesleğini yapma yönündeki kaygı, pandemide öğrencilerle olan iletişimde azalma, pandemide öğrencilerin eşit imkanlara sahip olmasındaki değişim ve pandemide öğrencilerin eğitim materyali sağlamadaki sıkıntıların değişkenleri için Koronavirüs Kaygı Ölçeği'nden aldıkları puanlar arasındaki fark, Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) ile incelenmiştir. Eğitimcilerin cinsiyet, medeni durum, eğitim durumu, okul türü, kronik rahatsızlık değişkenleri, Covid-19'un yaşamına yaptığı etki, Covid-19 öyküsünün olup olmaması, karantina öyküsü, yakınlarında Covid-19 öyküsü, pandemide öğrencilerin eğitime ilgisi, pandemide öğrencilerin eğitime uyumu, pandemide eğitimcinin uzaktan eğitime uyumu, pandemide bilgileri eskisi gibi sunma, pandemide derslerin öğrenciler için verimi, pandemide öğrencilerin dersleri ile ilgili gerileme, pandemide veli ile iletişimde azalma, pandemide öğrencilerin derse uyumunda azalma, pandemide öğrencilerin derse yönelik isteksizlikleri, kurumun Covid-19 için yeterli önlem aldığı düşüncesine yönelik yanıtlarındaki değişkenleri için koronavirüs kaygı puan ortalamaları arasındaki fark Bağımsız Örnek *t*-Testi ile incelenmiştir.

Araştırmanın çalışma grubuna ilişkin demografik bilgiler tablo 1’de sunulmuştur.

Tablo 1. Eğitimcilerin demografik bilgileri için sayı ve yüzde dağılımı

Değişken	Kategori	n	%
Cinsiyet	Kadın	155	62,0
	Erkek	95	38,0
Yaş	25 yaş altı	43	17,2
	26-30 yaş	94	37,6
	31-39 yaş	75	30,0
	40 yaş üstü	38	15,2
Branş	Okul Öncesi Öğretmeni	60	24,0
	Çocuk Gelişimi ve Eğitimcisi	44	17,6
	Rehber Öğretmen	69	27,6
	Sınıf Öğretmeni	77	30,8
Mesleki kıdem	1-5 yıl	134	53,6
	6-10 yıl	58	23,2
	11 yıl üstü	58	23,2
Medeni durum	Evli	121	48,4
	Bekar	129	51,6
Çocuk sayısı	Çocuk yok	151	60,4
	Tek çocuk	45	18,0
	İki çocuk üstü	54	21,6
Eğitim durumu	Lisans/Ön lisans	197	78,8
	Yüksek lisans/Doktora	53	21,2
Okul türü	Özel	81	32,4
	Devlet	169	67,6
Kronik rahatsızlık	Evet	42	16,8
	Hayır	208	83,2
Covid-19 etki düzeyi	Biraz etkilendim	157	62,8
	Oldukça etkilendim	93	37,2
Covid-19 öyküsü	Evet	67	26,8
	Hayır	183	73,2
Karantina öyküsü	Evet	86	34,4
	Hayır	164	65,6
Yakınlarda Covid-19 öyküsü	Evet	101	40,4
	Hayır	149	59,6
Covid-19 düşünüldüğünde mesleği yapma yönünde	Hiç kaygılanmadım	51	20,4
	Biraz kaygılandım	141	56,4
	Oldukça kaygılandım	58	23,2

Pandemide çalışmaya devam	Evet	224	89,6
	Hayır	26	10,4
Pandemide öğrencilerin eğitime ilgisi	Azaldı	200	80,0
	Değişmedi	50	20,0
Pandemide öğrencilerin eğitime uyumu	Uyumlu	91	36,4
	Uyumsuz	159	63,6
Pandemide bireyin eğitime uyumu	Uyumlu	142	56,8
	Uyumsuz	108	43,2
Pandemide bilgileri eskisi gibi sunma	Evet	79	31,6
	Hayır	171	68,4
Pandemide derslerin çocuklar için verimi	Azaldı	191	76,4
	Değişmedi	59	23,6
Pandemide öğrencilerin derslerinde gerileme	Evet	174	69,6
	Hayır	76	30,4
Pandemide veli iletişimde azalma	Evet	129	51,6
	Hayır	121	48,4
Pandemide öğrencilerin derse uyumunda azalma	Evet	192	76,8
	Hayır	58	23,2
Pandemide öğrencilerin derse isteksizlikleri	Evet	181	72,4
	Hayır	69	27,6
Kurumun Covid-19 için yeterli önlem aldığı	Evet	161	64,4
	Hayır	89	35,6
Öğrencilerle iletişim	Azaldı	134	53,6
	Arttı	34	13,6
	Değişmedi	82	32,8
Pandemide öğrencilerin eşit imkanlara sahip olmasındaki değişim	Azaldı	145	58,0
	Arttı	35	14,0
	Değişmedi	70	28,0
Pandemide öğrencilerin eğitim materyali sağlamadaki sıkıntıları	Tüm öğrenciler	22	8,8
	Hiçbir öğrenci	58	23,2
	Bazı öğrenciler	170	68,0
Toplam		250	100,0

Tablo 1 incelendiğinde yapılan çalışmaya 155 kadın (%62,0) ve 95 erkek (%38,0) olmak üzere toplam 250 kişinin katıldığı görülmektedir. 25 yaş altı eğitimci sayısı 43 iken (%17,2) 26-30 yaş arasında 94 kişi (%37,6), 31-39 yaş arasında 75 kişi (%30,0) ve 40 yaş üstü 38 kişinin (%15,2) ankete katıldığı anlaşılmaktadır. Eğitimcilerden 60 kişi (%24,0) okul öncesi öğretmeni, 44 kişi (%17,6) çocuk gelişimi ve eğitimcisi, 69 kişi (%27,6)

rehber öğretmen ve 77 kişi (%30,8) sınıf öğretmenidir. 1-5 yıl kıdemi olan 134 kişi (%53,6) varken 6-10 yıl arası kıdemi olan 58 kişi (%23,2) ve 1 yıl üstü kıdemi olan 58 kişi (%23,2) bulunmaktadır. Eğitimcilerin 121 (%48,4)'i evli ve 129 (%51,6)'u bekaardır. Eğitimciler arasında çocuğu olmayan 151 kişi (%60,4) varken tek çocuğu olan 45 kişi (%18,0) ve iki ve üstü çocuğu olan 54 kişi (%21,6) bulunmaktadır. 197 kişi (%78,8) lisans/ön lisans mezunu; 53 kişi (%21,2) ise yüksek lisans/doktora mezunudur. Özel okulda çalışan 81 kişiye (%32,4) karşın 169 kişi (%67,6) devlet okulunda çalışmaktadır. 42 kişinin (%16,8) kronik rahatsızlığu vardır ve 208 kişi (%83,2) ise herhangi bir kronik hastalığa sahip olmadığını belirtmektedir.

Tablo 1 incelendiğinde; Covid-19'dan biraz etkilendiğini belirten 157 kişi (%62,8) ve oldukça etkilendiğini belirten 93 kişinin (%37,2) bulunduğu görülmektedir. Covid-19 geçirmiş olan 6,7 kişi (%26,8) varken 183 kişi (%73,2) bu hastalığa yakalanmamıştır. Karantinada kalan 86 kişi (%34,4) ve kalmayan 164 kişi (%65,6) bulunmaktadır. Ailesinde ve yakınlarında Covid-19 öyküsü olan 101 kişi (%40,4) ve Covid-19 öyküsü olmayan 149 kişi (%59,6) vardır.

Tablo 1 incelendiğinde; Covid-19'u düşündüğünde mesleğini yapma yönünde hiç kaygılanmayan 51 kişi (%20,4), biraz kaygılanan 141 kişi (%56,4) ve oldukça kaygılanan 58 kişinin (%23,2) bulunduğu tespit edilmektedir. Pandemiye çalışmaya devam eden 224 kişiye (%89,6) karşın 26 kişi (%10,4) çalışmaya devam etmemektedir. Pandemi sürecinde öğrencilerin eğitime ilgisinin azaldığını düşünen 200 kişi (%80,0) varken değişmediğini düşünen 50 kişi (%20,0) vardır. Pandemi sürecinde öğrencilerin eğitime uyumlu olduğunu düşünen 91 kişi (%36,4) varken uyumsuz olduğunu düşünen 159 kişi (%63,6) bulunmaktadır. Eğitimcilerin 142'si (%56,8) pandemi sürecinde eğitime uyumlu olduğunu düşünürken 108'i (%43,2) uyumsuz olduğunu düşünmektedir.

Tablo 1 incelendiğinde; pandemi sürecinde bilgilerini eskisi gibi sunacağını düşünen 79 kişi (%31,6) ve düşünmeyen 171 kişinin (%68,4) olduğu saptanmıştır. Öğrencilerin pandemi sürecinde ders veriminin azaldığını düşünen 191 kişi (%76,4) varken değişmediğini düşünen 59 kişi (%23,6) bulunmaktadır. Pandemi sürecinde öğrencilerin

dersleri ile ilgili gerileme yaşadığını düşünen 174 kişi (%69,6) ve düşünmeyen 76 kişi (%30,4) vardır. Pandemi sürecinde veli iletişiminde azalma olduğunu düşünen 129 kişi (%51,6) ve düşünmeyen 121 kişinin (%48,4) olduğu tespit edilmektedir. Katılımcılar arasında, öğrencilerin derse uyumunda azalma olduğunu düşünen 192 kişi (%76,8) ve düşünmeyen 58 kişinin (%23,2) bulunduğu görülmektedir. Öğrencilerin derse isteksiz olduklarını düşünen 181 kişi (%72,4) varken 69 kişi (%27,6) bu şekilde düşünmemektedir.

Tablo 1 incelendiğinde; bulundukları kurumun Covid-19 ile mücadelede yeterli önlemi aldığını düşünen 161 kişi (%64,4) varken 89 kişinin (%35,6) bu şekilde düşünmediği anlaşılmaktadır. Eğitimcilerden 134'ü (%53,6) öğrencilerle iletişiminin azaldığını ve 34'ü (%13,6) arttığını belirtirken 82'si (%32,8) değişmediğini belirtmiştir. Pandemi sürecinde öğrencilerin eşit imkanlara sahip olmasının azaldığını düşünen 145 kişi (%58,0) varken 35 kişi (%14,0) arttığını 70 kişi ise (%28,0) değişmediğini düşünmektedir. Son olarak pandemi sürecinde tüm öğrencilerinde eğitim materyali sağlamada sorun olduğunu belirten 22 kişi (%8,8) varken bu sorunu bazı öğrencilerinde yaşayan 170 kişinin (%68,0) ve hiçbir öğrencisinde bu sorunu yaşamayan 58 kişinin (%23,2) bulunduğu tablodan anlaşılmaktadır.

Tablo 2. Eğitimcilerin branşları ve koronavirüs kaygı ölçek toplam puanı için betimleyici istatistik ve iç tutarlık katsayılarının incelenmesi

	Min	Max	$\bar{x}$	ss	Çarpıklık	Basıklık	Cronbach Alfa
Okul Öncesi Öğretmeni	0	10	3,45	3,27	0,570	-0,984	0,79
Çocuk Gelişimi ve Eğitimcisi	0	10	3,55	2,90	0,874	-0,044	0,72
Rehber Öğretmen	0	10	2,01	2,74	1,648	2,149	0,86
Sınıf Öğretmeni	0	10	2,39	2,54	1,077	0,711	0,79
Ölçek geneli	0	10	2,74	2,90	1,02	0,11	0,80

Tablo 2’de; okul öncesi öğretmenleri için Koronavirüs Kaygı Ölçeği 0-10 puan ranjında ($\bar{x}=3,45\pm3,27$), çocuk gelişimci ve eğitimciler için 0-10 puan ranjında ($\bar{x}=3,55\pm2,90$), rehber öğretmenler için 0-10 puan ranjında ($\bar{x}=2,01\pm2,74$), sınıf öğretmenleri için 0-10 puan ranjında ($\bar{x}=2,39\pm2,54$) ve tüm örneklem için 0-10 puan ranjında ($\bar{x}=2,75\pm2,90$) hesaplanmıştır.

Tablo 2 incelendiğinde; eğitimcilerin yaşının 22-60 aralığında ($\bar{x}=31,75\pm6,86$) olduğu anlaşılmaktadır. Çocuk sayısı 0-3 arasında ($\bar{x}=0,65\pm0,91$) iken, mesleki kıdemin 1-38 yıl arasında ($\bar{x}=7,60\pm6,54$) olduğu görülmüştür. Koronavirüs Kaygı Ölçeği 0-10 puan ranjında ($\bar{x}=2,75\pm2,90$) hesaplanmıştır. Koronavirüs Kaygı Ölçeği için hesaplanan çarpıklık ve basıklık değerlerinin incelenmesinin sonucunda parametrik testlerin kullanılmasına karar verilmiştir.

Tablo 3. Eğitimcilerin bağımsız değişkenleri ile gerçekleştirilen Anova analiz sonuçları

Değişken	Kategori	n	$\bar{x}$	ss	F	sd	p	Farklılık
Branş	Okul Öncesi Öğretmeni	60	3,45	3,28	4,302	3246	,006**	3,2
	Çocuk Gelişimi ve Eğitimcisi	44	3,55	2,90				3,1
	Rehber Öğretmen	69	2,01	2,74				4,2
	Sınıf Öğretmeni	77	2,39	2,54				4,1
Yaş	25 yaş altı	43	1,26	0,44	0,642	3246	,588	-
	26-30 yaş	94	1,23	0,43				
	31-39 yaş	75	1,32	0,47				
	40 yaş üstü	38	1,32	0,47				

Çocuk Sayısı	Çocuk yok	15 1	1,2 6	0,4 4	0,865	2 24 7	,422	-
	Tek çocuk	45	1,3 6	0,4 8				
	İki çocuk üstü	54	1,2 6	0,4 4				
Mesleki Kıdem	1-5 yıl	13 4	1,2 7	0,4 4	0,060	2 24 7	,942	-
	6-10 yıl	58	1,2 8	0,4 5				
	11 yıl üstü	58	1,2 9	0,4 6				
Covid-19 düşünüldüğünde mesleği yapma yönünde	Hiç kaygılanmadım	51	1,47	2,25	10,34 5	2 247	,000*** 1-2-3	1,2,3
	Biraz kaygılandım	141	2,72	2,63				
	Oldukça kaygılandım	58	3,91	3,54				
Öğrencilerle iletişim	Azaldı	13 4	2,9 5	2,8 3	1,027	2 24 7	,360	-
	Arttı	34	2,1 8	2,8 0				
	Değişmedi	82	2,6 5	3,0 5				
Pandemide öğrencilerin eşit imkanlara sahip olmasındaki değişim	Azaldı	14 5	2,9 7	2,9 7	1,162	2 24 7	,315	-
	Arttı	35	2,6 0	3,0 9				
	Değişmedi	70	2,3 4	2,6 4				
Pandemide öğrencilerin eğitim materyali sağlamadaki sıkıntıları	Tüm öğrenciler	22	4,5 5	3,8 1	9,915	2 24 7	,000** * 3-1 3-2	3,1 3,2
	Hiçbir öğrenci	58	3,5 7	2,4 9				
	Bazı öğrenciler	17 0	2,2 3	2,7 5				

** p< ,01; *** p< ,001

Tablo 3 incelendiğinde; eğitimcilerin branş, yaş, çocuk sayısı, kıdem, Covid-19 düşünüldüğünde mesleği yapma yönünde kaygı durumu, öğrencilerle iletişimi, pandemide öğrencilerin eşit imkanlara sahip olmasındaki değişim ve pandemide öğrencilerin eğitim materyali sağlamadaki sıkıntılarına dair değişkenler için koronavirüs kaygı puan ortalamaları arasındaki fark, Tek Yönlü Varyans Analizi (Analysis of Variance, ANOVA) ile incelenmiştir. Yapılan analiz sonucunda yaş kategorilerine göre ($F(3,246)=0,642$; $p>0,05$), çocuk sayısı değişkenine göre ($F(2,247)=0,865$; $p>0,05$), mesleki kıdem süresi değişkenine göre ($F(2,247)=0,060$; $p>0,05$), öğrencilerle iletişimdeki değişime göre ($F(2/247)=1,027$; $p>0,05$) ve öğrencilerin eşit imkana sahip olmasındaki değişim kategorilerine göre eğitimcilerin ($F(2/247)=1,162$; $p>0,05$) koronavirüs kaygı puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Diğer yandan mesleki branş kategorileri ($F(3/246)=4,302$; $p<0,01$), Covid-19'u düşündüğünde mesleğini yapma yönündeki kaygı kategorileri ($F(2/247)=10,345$; $p<0,001$) ve pandemi sürecinde öğrencilerin eğitim materyalini sağlamadaki sıkıntı kategorileri için ($F(2/247)=9,915$; $p<0,001$) eğitimcilerin koronavirüs kaygı puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Farklılığın hangi kategoriden kaynaklandığının belirlenmesi için yapılan LSD (Post Hoc) sonucuna göre, mesleki branş değişkeni için rehber öğretmen ve sınıf öğretmeni kategorileri, okul öncesi öğretmen ve çocuk gelişimci ve eğitimcisi kategorisi ile anlamlı şekilde farklılık göstermektedir. Covid-19'u düşündüğünde mesleğini yapma yönündeki kaygı kategorileri için bütün kategorilerin kendi aralarında anlamlı şekilde farklılaştığı görülmektedir. Son olarak pandemi sürecinde bazı öğrencilerinin eğitim materyali sağlamada sıkıntı yaşadığını düşünen eğitimciler ile tüm öğrencilerinin sıkıntı yaşadığını ve hiçbir öğrencisinin sıkıntı yaşamadığını düşünen eğitimcilerin puan ortalamalarının farklılık gösterdiği tespit edilmektedir.

Tablo 3 incelendiğinde; çocuk gelişimi ve eğitimcilerinin koronavirüs kaygı puan ortalamalarının anlamlı şekilde en yüksek, rehber öğretmenlerin ise anlamlı şekilde en düşük olduğu görülmektedir. Covid-19'u düşündüğünde, mesleğini yapma noktasında oldukça kaygılanmış olan eğitimcilerin koronavirüs kaygı puan ortalamalarının anlamlı

şekilde en yüksek, hiç kaygılanmayan eğitimcilerin ise kaygı puan ortalamalarının anlamlı şekilde en düşük olduğu saptanmıştır. Son olarak pandemi sürecinde tüm öğrencilere eğitim materyali sağlamada sorun yaşayan eğitimcilerin koronavirüs kaygı puan ortalamalarının anlamlı şekilde en yüksek, bazı öğrencileri sorun yaşayan eğitimcilerin koronavirüs kaygı puan ortalamalarının ise anlamlı şekilde en düşük olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 4. Eğitimcilerin bağımsız değişkenleri ile gerçekleştirilen Bağımsız Örnek t-Testi analiz sonuçları

Değişken	Kategori	n	$\bar{x}$	ss	t	sd	P
Cinsiyet	Kadın	155	2,53	2,85	-1,500	248	,135
	Erkek	95	3,09	2,97			
Medeni durum	Evli	121	2,93	3,00	0,958	248	,339
	Bekar	129	2,57	2,81			
Eğitim durumu	Lisans/Ön lisans	197	2,58	2,77	-1,689	248	,092
	Yüksek lisans/Doktora	53	3,34	3,32			
Okul türü	Özel	81	3,16	2,74	1,575	248	,116
	Devlet	169	2,54	2,97			
Kronik rahatsızlık	Var	42	3,60	2,90	2,098	248	,037*
	Yok	208	2,57	2,88			
Covid-19 etki düzeyi	Biraz	157	2,13	2,43	-4,482	248	,000***
	Oldukça	93	3,77	3,33			
Covid-19 öyküsü	Var	67	2,72	2,74	-0,091	248	,928
	Yok	183	2,75	2,97			
Karantina öyküsü	Var	86	2,79	2,69	0,184	248	,854
	Yok	164	2,72	3,01			
Yakınlarda Covid-19 öyküsü	Var	101	2,77	3,14	0,127	248	,899
	Yok	149	2,72	2,74			
Pandemide çalışmaya devam	Evet	224	2,74	2,92	-0,118	248	,906
	Hayır	26	2,81	2,81			
Pandemide öğrencilerin eğitime ilgisi	Azaldı	200	2,77	2,88	0,283	248	,778
	Değişmedi	50	2,64	3,00			
	Evet	79	2,62	2,52		248	,648

Pandemide bilgileri eskisi gibi sunma	Hayır	171	2,80	3,07	- 0,457		
Pandemide öğrencilerin eğitime uyumu	Uyumlu	91	2,51	2,95	- 0,983	248	,327
	Uyumsuz	159	2,88	2,88			
Pandemide bireyin eğitime uyumu	Uyumlu	142	2,34	2,67	- 2,564	248	,011*
	Uyumsuz	108	3,28	3,12			
Pandemide derslerin çocuklar için verimi	Azaldı	191	2,72	2,86	- 0,210	248	,834
	Değişmedi	59	2,81	3,06			
Pandemide öğrencilerin dersleri ile ilgili gerileme	Evet	174	2,69	2,93	- 0,447	248	,655
	Hayır	76	2,87	2,85			
Pandemide veli iletişimde azalma	Evet	129	2,84	2,87	0,524	248	,601
	Hayır	121	2,64	2,95			
Pandemide öğrencilerin derse uyumunda azalma	Evet	192	2,60	2,88	- 1,389	248	,166
	Hayır	58	3,21	2,96			
Pandemide öğrencilerin derse isteksizlikleri	Evet	181	2,67	2,96	- 0,617	248	,538
	Hayır	69	2,93	2,77			
Kurumun Covid-19 için yeterli önlem aldığı düşüncesi	Evet	161	2,12	2,64	- 4,784	248	,000***
	Hayır	89	3,88	3,02			

*p<,05; ***p<,001

Tablo 4 incelendiğinde; eğitimcilerin cinsiyet, medeni durum, eğitim durumu, okul türü, kronik rahatsızlık, Covid-19 etki düzeyi, Covid-19 öyküsü, karantina öyküsü, yakınlarda Covid-19 öyküsü, yakınlarda Covid-19 kaybı, pandemide çalışmaya devam, pandemide öğrencilerin eğitime ilgisi, pandemide bilgileri eskisi gibi sunma, pandemide öğrencilerin eğitime uyumu, pandemide bireyin eğitime uyumu, pandemide derslerin çocuklar için verimi, pandemide öğrencilerin dersleri ile ilgili gerileme, pandemide veliyle iletişimde azalma, pandemide öğrencilerin derse uyumunda azalma, pandemide öğrencilerin derse yönelik isteksizlikleri ve kurumun Covid-19 için yeterli önlem aldığı düşüncesine dair değişkenleri için koronavirüs kaygı puan ortalamaları arasındaki fark,

Bağımsız Örnek t- Testi ile incelenmiştir. Yapılan analiz sonucunda kadın ve erkek eğitimcilerin ($t(248)=-1,500$; $p>0,05$), evli ve bekar eğitimcilerin ($t(248)=0,958$; $p>0,05$), lisans/ön lisans ve yüksek lisans/doktora mezunu eğitimcilerin ($t(248)=-1,689$; $p>0,05$), özelde ve devlette çalışan eğitimcilerin ($t(248)=1,575$; $p>0,05$), Covid-19 öyküsü olan ve olmayan eğitimcilerin ($t(248)=-0,091$; $p>0,05$), karantinada kalmış ve kalmamış eğitimcilerin ($t(248)=0,184$; $p>0,05$), ailesinde ve yakınlarında Covid-19 öyküsü olan ve olmayan eğitimcilerin ($t(248)=0,127$; $p>0,05$), pandemi sürecinde çalışmaya devam eden ve etmeyen eğitimcilerin ($t(248)=-0,118$; $p>0,05$), pandemi sürecinde öğrencilerin eğitime ilgisinin azaldığını ve değişmediğini düşünen eğitimcilerin ($t(248)=0,283$; $p>0,05$), pandemi sürecinde öğrencilerin eğitime uyumlu ve uyumsuz olduğunu düşünen eğitimcilerin ($t(248)=-0,983$; $p>0,05$), pandemi sürecinde mevcut bilgilerini eskisi gibi sunduğunu ve sunmadığını düşünen eğitimcilerin ($t(248)=-0,457$; $p>0,05$), pandemi sürecinde derslerin veriminin çocuklar için azaldığını ve değişmediğini düşünen eğitimcilerin ($t(248)=-0,210$; $p>0,05$), pandemi sürecinde öğrencilerin dersleri ile ilgili gerileme olduğunu düşünen ve düşünmeyen eğitimcilerin ($t(248)=-0,447$; $p>0,05$), pandemi sürecinde veliler ile iletişimde azalma olduğunu düşünen ve düşünmeyen eğitimcilerin ($t(248)=0,524$; $p>0,05$), pandemi sürecinde öğrencilerin derse uyumunda azalma olduğunu düşünen ve düşünmeyen eğitimcilerin ($t(248)=-1,389$; $p>0,05$), pandemi sürecinde öğrencilerin derse isteksiz olduğunu düşünen ve düşünmeyen eğitimcilerin ($t(248)=-0,617$; $p>0,05$) koronavirüs kaygı puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın bulunmadığı anlaşılmaktadır. Diğer yandan kronik rahatsızlığı olan ve olmayan eğitimcilerin ($t(248)=2,098$; $p<0,05$), Covid-19'un yaşamına yaptığı etkiyi 'biraz' ve 'oldukça' tanımlayan eğitimcilerin ($t(248)=-4,482$; $p<0,001$), pandemi sürecinde eğitime uyumlu ve uyumsuz olduğunu düşünen eğitimcilerin ($t(248)=-2,564$; $p<0,05$), bulundukları kurumun Covid-19 ile mücadelede yeterli önlemi aldığını düşünen ve düşünmeyen eğitimcilerin koronavirüs kaygı puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Tablo 4 incelendiğinde, kronik rahatsızlığı olan eğitimcilerin, Covid-19'un hayatını oldukça etkilediğini düşünen eğitimcilerin, pandemi sürecinde eğitime uyumsuz olduğunu

düşünen eğitimcilerin ve kurumun yeterli önlemi almadığını düşünen eğitimcilerin koronavirüs kaygı puan ortalamalarının daha yüksek olduğu görülmektedir.

5. TARTIŞMA

Araştırmanın temel amacı, farklı alanlardaki eğitimcilerin (okul öncesi öğretmeni, çocuk gelişimci ve eğitimcisi, rehber öğretmen ve sınıf öğretmenlerinin); mesleki olarak koronavirüsten etkilenme ve kaygı durumları arasındaki ilişkiyi incelemektir. Araştırmaya 250 eğitimci katılım sağlamıştır. Eğitimcilerin kaygı düzeylerini belirlemek amacıyla “Koronavirüs Kaygı Ölçeği” formundan faydalanılmıştır. Ayrıca ortaya çıkan sonuçlar, kişilere özgü sosyo- demografik değişkenler kapsamında ele alınmaktadır. Eğitimcilere ait demografik bilgiler Tablo 1’ de belirtilmiştir. Bu bölümde; “Koronavirüs Kaygı Ölçeğinden elde edilen bulgular, alt problemlerin sıralanışı dikkate alınarak, alan yazındaki araştırmalar gözetilerek ve aşağıda tartışılarak yorumlanmaya çalışılmıştır.

Bu araştırmada Koronavirüs Kaygı Ölçeği formundan alınan puanlar, eğitimcilerin mesleki branşlarına göre incelenmiştir. Bulgulara göre; eğitimcilerin mesleki olarak koronavirüsten etkilenme ve kaygı durumlarının, mesleki branşlarına göre grupların aritmetik ortalamaları arasında “rehber öğretmen ve sınıf öğretmeni” kategorileri ve “okul öncesi öğretmen ve çocuk gelişimi ve eğitimcisi” kategorisi ile anlamlı şekilde farklılık gösterdiği tespit edilmektedir. Çocuk gelişimi ve eğitimcilerin koronavirüs kaygı puan ortalamaları anlamlı şekilde “en yüksek” tir, rehber öğretmenlerin ise anlamlı şekilde “en düşük” tür (Tablo 3). Yani branşlara göre; çocuk gelişimi ve eğitimci ile okul öncesi öğretmenlerinin koronavirüs kaygıları, rehber öğretmen ve sınıf öğretmeni branşındakilere göre daha fazladır. Bunun nedeni, bu eğitim branşlarından çocuk gelişimi ve eğitimci ile okul öncesi öğretmenliğine yönelen bireylerin kaygıyla baş etmede rehber öğretmen ve sınıf öğretmenlerine göre daha fazla zorlanmaları olabilir. Literatür incelendiğinde; Uçar (59), eğitimcilerde salgının etkisi en çok psikolojik boyutta görülmektedir. Bu psikolojik olumsuz etkilerden, öfke kontrolünde zorluk, sağlıklı iletişim kurmada zorlanma, yalnız kalma isteği, seslerden rahatsız olma, kaygılanma gibi bazı durumlar yaşadıklarını belirtmişlerdir. Santamaria vd., (60) çalışmasında Covid- 19 salgını sırasında öğretmenlerin yüksek bir yüzdesinin stres, kaygı ve depresyon belirtilerine sahip olduğunu tespit etmişlerdir.

Bu araştırmada Koronavirüs Kaygı Ölçeği formundan alınan puanlar, eğitimcilerin cinsiyetlerine göre incelenmiştir. Bulgulara göre, kadın ve erkek eğitimcilerin koronavirüs kaygı puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır (Tablo 4). Yani kadın veya erkek olmanın koronavirüs kaygı durumuna dair bir etkisinin bulunmadığı görölmektedir. Literatür incelendiğinde; Alioğulları (61), çalışmasında ölüm anksiyetesi ve sağlık anksiyetesinin kadınlarda erkeklere oranla yüksek olduğunu belirtmiştir. Başka bir çalışmaya baktığımızda, Li vd., (38) Çin'deki öğretmenler arasında Covid-19 salgını sırasında kaygı düzeyleri değerlendirildiğinde, anksiyetenin kadınlarda erkeklere göre daha yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Bu araştırmada Koronavirüs Kaygı Ölçeği formundan alınan puanlar, eğitimcilerin yaşlarına göre incelenmiştir. Bulgular ışığında, yaş kategorilerine göre eğitimcilerin koronavirüs kaygı puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmadığı saptanmıştır (Tablo 3). Başka bir ifadeyle; farklı yaş gruplarında eğitimcilerin koronavirüs kaygı düzeylerinin benzer olduğu görölmektedir. Literatür incelendiğinde; Arısoy ve çay (62), “59 yaş ve altı” katılımcıların “60 yaş ve üstü” katılımcılara göre Koronavirüs (Covid-19) Korkusu Ölçeği’nden aldıkları puan ortalamalarının, anlamlı bir biçimde birbirinden farklı ($t=-7,407$) olduğu tespit edilmiştir. Koronavirüs korkusu ile yaş arasındaki ilişkiyi pozitif yönlü, orta düzeyde bulmuşlardır. Farklı bir çalışmaya bakılacak olursa, Bozgün ve Kösterelioğlu (63); cinsiyet, yaş ve aile gelirinin, tükenmişlik ve mesleki kaygı üzerine anlamlı bir etkisinin olmadığı sonucuna vardıkları görölmektedir. Farklı bir çalışmada ise Lizana ve Lera (56) koronavirüs döneminde 35 yaşın altındaki öğretmenlerin kaygı, depresyon ve stresi gösterme riski taşıdıklarını tespit etmişlerdir.

Bu araştırmada Koronavirüs Kaygı Ölçeği formundan alınan puanlar, eğitimcilerin medeni durumlarına göre incelenmiştir. Bulgular sonucunda evli ve bekar eğitimcilerin koronavirüs kaygı puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın bulunmadığı görölmüştür (4). Başka bir ifadeyle, evli ve bekar eğitimcilerin koronavirüs kaygı düzeyleri benzerdir. Literatür incelendiğinde; konuyla direkt örtüşen çalışmaların bulunmadığı tespit edilmiştir. Ancak farklı yönlerden ele alınan çalışmalar mevcuttur.

Çifçi ve Demir (64), çalışmalarında bekar ve evli futbolcuların Covid-19 korkusu ve algıladıkları stres arasında farklılık olmadığını belirtmişlerdir.

Bu araştırmada Koronavirüs Kaygı Ölçeği formundan alınan puanlar, eğitimcilerin çocuk sayılarına göre incelenmiştir. Bulgular, çocuk sayısı kategorilerine göre eğitimcilerin koronavirüs kaygı puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın bulunmadığını göstermektedir (Tablo 3). Farklı ifade edilecek olursa, çocuk sayılarına göre eğitimcilerin koronavirüs kaygı düzeyleri benzerdir. Literatür incelendiğinde konuyla direkt örtüşen çalışmalar bulunmadığı tespit edilmiştir. Fakat farklı yönlerden ele alınan çalışmalar mevcut olduğu saptanmıştır. Sakaoğlu vd., (65), sağlık çalışanlarında, çocuk sahibi olmanın etkisi değerlendirildiğinde, durumluk kaygının çocuk sahibi olanlarda daha yüksek olduğunu belirtmişlerdir.

Bu araştırmada Koronavirüs Kaygı Ölçeği formundan alınan puanlar, eğitimcilerin eğitim durumuna göre incelenmiştir. Bulgular lisans/ön lisans ve yüksek lisans/doktora mezunu eğitimcilerin koronavirüs kaygı puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmadığını göstermiştir (Tablo 4). Yani eğitim durumlarına göre eğitimcilerin koronavirüs kaygı düzeyleri benzerdir. Literatür incelendiğinde, konuyla direkt örtüşen çalışmalar bulunmadığı ancak farklı yönlerden ele alınan çalışmalar var olduğu tespit edilmiştir. Doğan ve Düzel (66), 7 bölgeden farklı sosyo-demografik özelliklere sahip 18 yaş üstü bireylerden ortaöğrenim mezunlarının, lisans mezunu bireylerden farklılaştığını ve korku- kaygı düzeylerinin yüksek olduğunu belirtmişlerdir. Başka bir araştırmaya baktığımızda, Ozamiz-Etxebarria vd., (39) çalışmalarının sonuçları incelendiğinde farklı eğitim seviyelerindeki öğretmenlerin, Covid-19 salgını sırasında farklı olumsuz psikolojik durumlar yaşadıkları ve kaygı düzeylerinde de farklılık bulunduğu görülmüştür.

Bu araştırmada Koronavirüs Kaygı Ölçeği formundan alınan puanlar, eğitimcilerin mesleki kıdem sürelerine göre incelenmiştir. Bulgular mesleki kıdem süresi kategorilerine göre eğitimcilerin koronavirüs kaygı puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın bulunmadığını göstermektedir (Tablo 3). Yani mesleki kıdem sürelerine göre eğitimcilerin koronavirüs kaygı düzeyleri benzerdir.

Literatüre göre Karadeniz ve Zabcı (2020) öğretmenlerin mesleki kıdem yılı arttıkça, stres algıları ve olumsuz duygularının azaldığını belirtmişlerdir (78).

Bu araştırmada Koronavirüs Kaygı Ölçeği formundan alınan puanlar, eğitimcilerin okul türlerine göre incelenmiştir. Bulgular sonucunda özelde ve devlette çalışan eğitimcilerin koronavirüs kaygı puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın olmadığı görülmüştür (Tablo 4). Başka bir ifadeyle özelde ve devlette çalışan eğitimcilerin koronavirüs kaygı düzeyleri benzer bulunmuştur. Literatüre göre, Coşkun (67) araştırmasında, devlet okulu ve özel okulda görev yapan öğretmenlerin Covid-19 korkuları arasında anlamlı bir farklılık göstermediğini belirtmiştir. Allen vd., (68) İngiltere’deki eğitimcilerle yapılan çalışmalarında ise Covid-19 döneminde ücretli okullardaki öğretmenlerin devlet okullarındaki öğretmenlerden daha endişeli olduğunu tespit etmişlerdir. Sebebinin ise ücretli okullardaki öğretmenlerin daha fazla çevrimiçi ders verdikleri için olabileceğini belirtmişlerdir.

Bu araştırmada Koronavirüs Kaygı Ölçeği formundan alınan puanlar, eğitimcilerin kronik rahatsızlığına göre incelenmiştir. Bulgular, kronik rahatsızlığı olan ve olmayan eğitimcilerin koronavirüs kaygı puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olduğunu göstermektedir. Bu farklılık; kronik rahatsızlığı olan eğitimcilerin, koronavirüs kaygısının daha yüksek olmasıdır (Tablo 4). Başka bir deyişle, kronik rahatsızlığı olan eğitimcilerin koronavirüs kaygılarının, kronik rahatsızlığı olmayanlara göre daha yüksek olduğudur. Literatüre incelendiğinde; Altundağ (69) kronik rahatsızlığı olanların, olmayanlara kıyasla daha fazla Covid-19 korkusuna sahip olduğunu belirtmiştir. Bu araştırmanın sonucuna benzer şekilde Santamaria vd., (60) çalışmasında Covid-19 salgını sırasında kronik rahatsızlığı olan öğretmenlerin daha fazla stres, anksiyete ve depresyona sahip olduğunu ifade etmiştir.

Bu araştırmada Koronavirüs Kaygı Ölçeği formundan alınan puanlar, eğitimcilerin Covid-19’un yaşamına yaptığı etkiye göre incelenmiştir. Bulgular; Covid-19’un yaşamına yaptığı etkiye ‘biraz’ ve ‘oldukça’ yanıtını veren eğitimcilerin, koronavirüs kaygılarında anlamlı bir farklılık bulunduğunu göstermektedir. Bu farklılık, Covid-19’un hayatını ‘oldukça’ etkilediğini düşünen eğitimcilerin koronavirüs kaygısının daha yüksek

olmasıdır (Tablo 4). Başka bir ifadeyle Covid-19'un hayatını "oldukça etkilediğini" düşünen eğitimcilerin koronavirüs kaygısının, "biraz etkilediğini" düşünen eğitimcilerden daha yüksek olduğudur. Literatür incelendiğinde; konuyla direkt örtüşen çalışmalar bulunmamaktadır. Çiçek vd. (2020) öğretmenlerin Covid-19 salgınında sosyal medya ve internette daha fazla zaman geçirdiklerini ve uzaktan eğitim sistemine olumlu yaklaşıtlarını belirtmiştir (35).

Bu araştırmada Koronavirüs Kaygı Ölçeği formundan alınan puanlar, eğitimcilerin Covid-19 öykülerinin yaptığı etkiye göre incelenmiştir. Bulgular, Covid-19 öyküsü olan ve olmayan eğitimcilerin koronavirüs kaygılarında anlamlı bir farklılık bulunmadığını göstermektedir (Tablo 4). Yani Covid-19 hastalığını geçiren ve geçirmeyen eğitimcilerin koronavirüs kaygıları benzer bulunmuştur. Literatür incelendiğinde, konuyla direkt örtüşen çalışmalar bulunmamaktadır. Sağlık çalışanlarında Covid-19'un ölüm anksiyetesini tetiklediği ve hayatları ile ilgili endişe hissetmelerinin nedeni ise virüsün biteceğine dair belirsizlik olması şeklinde belirtilmiştir (70).

Bu araştırmada Koronavirüs Kaygı ölçeği formundan alınan puanlar, eğitimcilerin karantina öykülerinin yaptığı etkiye göre incelenmiştir. Bulgular sonucunda, karantinada kalmış ve kalmamış eğitimcilerin, koronavirüs kaygı puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın bulunmadığı tespit edilmiştir (Tablo 4). Başka bir ifadeyle, karantinada kalmış ve kalmamış eğitimcilerin koronavirüs kaygı düzeylerinin benzer olduğudur. Literatür incelendiğinde, konuyla direkt örtüşen çalışmaların bulunmadığı tespit edilmiştir. Deniz vd., (71) çocukların karantinada özgürlüklerinde kısıtlanma, çok fazla sıkılma ve üzüntü yaşadıklarını, aile ile vakit geçirebilme, aile üyelerine özlem duyma, kaygı duyma, tembellik, maskeden dolayı nefes almada sıkıntı, ders çalışmada sıkıntı ve virüsten korunmaya çalışma gibi etkiler yaşadıklarını belirtmiştir. Karantinaya giren çocukların kızgınlık ve üzüntü hissettiklerini, koronavirüs hastalığını en çok grip ve kötü adamlarla bağdaştırdıklarını, karantinadayken en fazla dersleri, teknolojik aletler ile oyunlar oynayarak ve odada tek kalıp sıkılarak vakit geçirdiklerini, ayrıca özgürlüklerinin kısıtlanmasından rahatsızlık

duyduklarını, çok sıkıldıklarını ayrıca aile, arkadaş ve yakın çevreleriyle dışarıda özgür bir şekilde vakit geçirip oyunlar oynamayı ve sarılabilmeyi özlediklerini belirtmiştir.

Bu araştırmada Koronavirüs Kaygı Ölçeği formundan alınan puanlar, eğitimcilerin yakınlarında Covid-19 öyküsü olup olmadığının yaptığı etkiye göre incelenmiştir. Bulgulara göre, ailesinde ve yakınlarında Covid-19 öyküsü olan ve olmayan eğitimcilerin koronavirüs kaygıları arasında farklılık bulunmamıştır (Tablo 4). Bir diğer ifadeyle ailesinde ve yakınlarında Covid-19 geçiren eğitimcilerin koronavirüs kaygı düzeylerinin benzer olduğudur. Literatüre göre konuyla direkt örtüşen çalışmalar bulunmamaktadır. Ancak Kaplan vd., (72); Covid-19 salgınında kendisinin veya ailesinden herhangi birinin kronik hastalığı olan ergenlerin hissettikleri anksiyetenin anlamlı şekilde yüksek olduğunu belirlemiştir.

Bu araştırmada Koronavirüs Kaygı Ölçeği formundan alınan puanlar, eğitimcilerin Covid-19'u düşündüğünde mesleğini yapma yönündeki kaygı düzeylerinin etkisine göre incelenmiştir. Bulgular, eğitimcilerin Covid-19'u düşündüğünde mesleğini yapma yönündeki kaygı düzeylerine göre koronavirüs kaygılarında anlamlı bir farklılık bulunduğunu göstermektedir. Bu farklılık ile ilgili, eğitimcilerin Covid-19'u düşündüğünde mesleğini yapma yönündeki kaygı kategorileri için bütün kategorilerin kendi aralarında anlamlı şekilde farklılaştığıdır. Ayrıca Covid-19'u düşündüğünde mesleğini yapma noktasında “oldukça kaygılanmış” olan eğitimcilerin koronavirüs kaygı puanlarının en yüksek; “hiç kaygılanmayan” eğitimcilerin anlamlı şekilde koronavirüs kaygı puanlarının en düşük olduğu saptanmıştır (Tablo 3). Yani eğitimcilerin Covid-19'u düşündüğünde mesleğini yapma yönündeki kaygı kategorilerine (Hiç kaygılanmadım, Biraz kaygılandım, Oldukça kaygılandım) göre koronavirüs kaygıları, birbiriyle farklılık arz etmektedir. “Oldukça kaygılanmış” olan eğitimcilerin koronavirüs kaygılarının en yüksek; “hiç kaygılanmayan” eğitimcilerin koronavirüs kaygılarının ise en düşük olduğu tespit edilmiştir.

Bu araştırmada Koronavirüs Kaygı Ölçeği formundan alınan puanlar, eğitimcilerin pandemide çalışıp çalışmamlarına göre incelenmiştir. Bulgulara göre pandemi sürecinde çalışmaya devam eden ve etmeyen eğitimcilerin koronavirüs kaygılarında anlamlı bir

farklılık bulunmamaktadır (Tablo 4). Yani pandemi sürecinde çalışan veya çalışmayan eğitimcilerin koronavirüs kaygıları benzerdir. Literatüre göre araştırmacılar, öğretmenlerin çoğunluğunun Covid-19'da işlerini değiştirmeyi düşünmediklerini ve ekonomik kaygılar ile işsizlik kaygısının baskın olduğunu ifade ettiklerini belirtmiştir (73). Bu bulgulardan farklı olarak Allen vd., (68) çalışmalarında İngiltere'de öğretmenlerin Covid-19 ile değişen eğitim sistemi ile kaygılarında çok fazla artış olduğunu ve bununla birlikte meslekten ayrılma olasılıklarının da arttığını belirtmişlerdir.

Bu araştırmada Koronavirüs Kaygı Ölçeği formundan alınan puanlar, eğitimcilerin pandemide öğrencilerin eğitime ilgisi ile alakalı düşüncelerine göre incelenmiştir. Bulgulara göre öğrencilerin eğitime ilgisinin azaldığını ve değişmediğini düşünen eğitimcilerin koronavirüs kaygılarında anlamlı farklılık yoktur (Tablo 4). Yani öğrencilerin eğitime ilgisinin azaldığını düşünen eğitimcilerin ve değişmediğini düşünen eğitimcilerin koronavirüs kaygıları benzerdir. Literatüre göre konuyla direkt örtüşen çalışmalar bulunmamaktadır; fakat farklı yönlerden ele alınan çalışmalar mevcuttur. Kazu vd., (74) öğretmenlerin, çoğu öğrencilerinin uzaktan eğitim sürecini yeterince ciddiye almadıklarını ve teknik alt yapı problemlerinin sürecin verimsiz geçmesine sebep olduğunu belirttiklerini ifade etmişlerdir.

Bu araştırmada Koronavirüs Kaygı Ölçeği formundan alınan puanlar, eğitimcilerin pandemide öğrencilerin eğitime uyumu ile ilgili düşüncelerine göre incelenmiştir. Bulgulara göre pandemi sürecinde öğrencilerin eğitime uyumlu ve uyumsuz olduğunu düşünen eğitimcilerin koronavirüs kaygılarında anlamlı bir farklılık yoktur (Tablo 4). Yani eğitimcilere göre pandemide öğrencilerinin eğitime uyumlu veya uyumsuz olmaları, koronavirüs kaygı düzeyleri için benzerdir. Literatüre göre araştırmacılar/konunun uzmanları, pandemiyle birlikte eğitimde zorunlu dijital dönüşümde sabit fikre sahip olan öğrencilerin değişimlere uyum sağlamakta zorlandıklarını, gelişim ve değişime açık olan öğrencilerin ise yeni deneyim ve öğrenme ortamına çabucak uyum sağladıklarını belirtmişlerdir (75).

Bu araştırmada Koronavirüs Kaygı Ölçeği formundan alınan puanlar, eğitimcilerin pandemide eğitime uyumlarına göre incelenmiştir. Bulgulara göre, pandemi sürecinde

eğitime uyumlu ve uyumsuz olduğunu düşünen eğitimcilerin koronavirüs kaygılarında farklılık olduğu tespit edilmiştir. Bu farklılığa göre pandemi sürecinde eğitime “uyumsuz” olduğunu düşünen eğitimcilerin koronavirüs kaygıları daha “yüksek”tir (Tablo 4). Yani eğitimcilerin pandemide eğitime uyumlarına bakıldığında; “uyumsuz” olduğunu düşünenlerin, “uyumlu” olduğunu düşünenlere göre daha yüksek koronavirüs kaygısı yaşadıkları görülmektedir. Literatüre göre Yavuz ve Toprakçı (76); yöneticiler, öğretmen, öğrenci ve velilerin çoğu uzaktan eğitime ani ve zorunlu geçiş ile uzaktan eğitimi ilk defa deneyimlemelerinin sürece uyum sağlamalarını zorlaştırdığını belirtmişlerdir. Hebebe (77) ise çalışmasında tam tersi olarak pandemi sürecinde eğitimcilerin ve öğrencilerin, eğitimi olağanüstü koşullarda dahi planlı ve programlı bir şekilde yürütebildiklerini belirtmiştir.

Bu araştırmada Koronavirüs Kaygı Ölçeği formundan alınan puanlar, eğitimcilerin pandemide mevcut bilgilerini eskisi gibi sunup sunamamasına göre incelenmiştir. Bulgulara göre pandemi sürecinde mevcut bilgilerini eskisi gibi sunduğunu ve sunmadığını düşünen eğitimcilerin koronavirüs kaygılarında farklılık yoktur (Tablo 4). Yani pandemide mevcut bilgilerini eskisi gibi sunabildiğini veya sunmadığını düşünen eğitimcilerin koronavirüs kaygı düzeyleri benzerdir. Literatürde konuyla direkt örtüşen çalışmalar bulunmamaktadır; fakat farklı yönlerden ele alınan çalışmalar mevcuttur. Karadeniz ve Zabcı (2020) pandemide öğretmenlerin çoğunun motivasyonunun düştüğünü dile getirmektedir, ayrıca öğretmenleri en çok zorlayan etkenlerin, öğretmenlerin uzaktan eğitim içeriği hazırlamakla ilgili bilgi sahibi olmamaları, teknik problemler ve özel hayatlarıyla meslek hayatlarının iç içe geçmesinin ortaya çıkarttığı güçlükler olduğunu ifade etmektedir (78).

Bu araştırmada Koronavirüs Kaygı Ölçeği formundan alınan puanlar, eğitimcilerin pandemide öğrencilerdeki ders verimleri ile ilgili düşüncelerine göre incelenmiştir. Bulgulara göre, pandemi sürecinde derslerin veriminin öğrenciler için azaldığını ve değişmediğini düşünen eğitimcilerin koronavirüs kaygılarında farklılık yoktur (Tablo 4). Başka bir ifadeyle pandemi sürecinde derslerin veriminin öğrenciler için azaldığını ve değişmediğini düşünen eğitimcilerin koronavirüs kaygıları birbiriyle benzerdir.

Literatürde konuyla direkt örtüşen çalışmalar bulunmamaktadır; fakat farklı yönlerden ele alınan çalışmalar mevcuttur. Genç vd., (2020) lisansüstü öğrencilerinin uzaktan eğitim uygulamaları ile ilgili olumlu ve olumsuz farklı birçok faktörün olduğunu belirtmişlerdir. Lisansüstü öğrenimine devam eden öğrenciler, günümüzde dijitalleşmenin hızla ilerlediğini ve bu yüzden uzaktan eğitimin sadece kriz anında değil normal zamanlarda da kullanılması gerektiğini düşünmektedirler. Ayrıca verimli bir eğitim için koşulların bütün olarak incelenmesi gerektiğini belirtmişlerdir.

Bu araştırmada Koronavirüs Kaygı Ölçeği formundan alınan puanlar, eğitimcilerin pandemi sürecinde öğrencilerin dersleri ile ilgili gerileme olup olmadığıyla ilgili düşüncelerine göre incelenmiştir. Bulgulara göre pandemi sürecinde öğrencilerin dersleri ile ilgili gerileme olduğunu düşünen ve düşünmeyen eğitimcilerin koronavirüs kaygılarında farklılık tespit edilmemiştir (Tablo 4). Başka bir ifadeyle pandemide öğrencilerin derslerinde gerileme olduğunu düşünen ve düşünmeyen eğitimcilerin koronavirüs kaygıları birbiriyle benzerdir. Literatür incelendiğinde, Kavan ve Adıgüzel (79) öğretmenlerden aldıkları görüşler doğrultusunda, salgın sürecinin uzaması durumunda öğrencilerin akademik becerilerinde gerileme ve eksiklikler olabileceğini belirtmişlerdir.

Bu araştırmada Koronavirüs Kaygı Ölçeği formundan alınan puanlar, eğitimcilerin pandemi sürecinde veliler ile iletişimde azalma olduğunu düşünüp düşünmemelerine göre incelenmiştir. Bulgulara göre, pandemi sürecinde veliler ile iletişimde azalma olduğunu düşünen ve düşünmeyen eğitimcilerin koronavirüs kaygılarında farklılık yoktur (Tablo 4). Başka bir ifadeyle pandemide veliler ile iletişimde azalma olduğunu düşünen ve düşünmeyen eğitimcilerin koronavirüs kaygıları benzerdir. Literatür incelendiğinde; Sarı ve Nayır (80) Covid-19 sürecinde ortaya çıkan sorunlardan biri olan paydaşlardan kaynaklanan sorunların içerisinde velilerle iletişim kurma probleminin de yer aldığını belirtmişlerdir. Fakat veli ile iletişim kurma problemini fırsata çevirebilmenin mümkün olduğunu belirtmişlerdir. Bu fırsatların; ebeveyn katılımını arttırmak, ebeveynlere yetkinlik kazandırmak, okul ve aile ile bağın güçlendirilmesi ve müfredat oluşturma aşamasına velilerin dahil edilmesi olduğunu belirtmişlerdir.

Bu araştırmada Koronavirüs Kaygı Ölçeği formundan alınan puanlar, eğitimcilerin öğrencilerle iletişimdeki değişimlerine göre incelenmiştir. Bulgulara göre, öğrencilerle iletişimdeki değişim kategorilerine göre eğitimcilerin koronavirüs kaygı düzeylerinde farklılık yoktur (Tablo 3). Literatürde konuyla direkt örtüşen çalışmalar bulunmamaktadır; fakat farklı yönlerden ele alınan çalışmalar mevcuttur. Erol ve Erol (81) pandemide öğrencisiyle iletişime geçen sınıf öğretmenlerinin öğrencilerini mutlu ettiğini; fakat sınıf öğretmeninin çocukla iletişime geçmemesi durumunda öğrencinin olumsuz etkilendiğini, yani öğrencilerin pandemi sürecinde öğretmenleri ile iletişim kurmak istediklerini belirtmişlerdir.

Bu araştırmada Koronavirüs Kaygı Ölçeği formundan alınan puanlar, eğitimcilerin öğrencilerin eşit imkana sahip olmasındaki değişimi ile ilgili düşüncelerine göre incelenmiştir. Bulgulara göre, öğrencilerin eşit imkana sahip olmasındaki değişim kategorileri için eğitimcilerin koronavirüs kaygıları farklılaşmamaktadır (Tablo 3). Başka bir ifadeyle öğrencilerin eşit imkana sahip olmasındaki değişim kategorileri (azaldı, arttı, değişmedi) için eğitimcilerin koronavirüs kaygıları benzerdir. Literatürde konuyla direkt örtüşen çalışmalar bulunmamaktadır; fakat farklı yönlerden ele alınan çalışmalar mevcuttur. Özdoğan ve Berkant (82) okul yöneticilerinin uzaktan eğitim ile ilgili niteliğin artırılması için çözüm önerilerinin çoğunlukla fırsat eşitliğinin sağlanması şeklinde olduğunu belirtmiştir. Her bir öğrencinin internete erişim sağlayamadığını ve bilgisayarının olmadığını, yani öğrencilerin eşit imkanlara sahip olmadıklarını tespit etmiştir.

Bu araştırmada Koronavirüs Kaygı Ölçeği formundan alınan puanlar, eğitimcilerin pandemide öğrencilerin eğitim materyali sağlamada sıkıntı yaşayıp yaşamadıkları ile ilgili düşüncelerine göre incelenmiştir. Bulgulara göre, pandemi sürecinde öğrencilerin eğitim materyalini sağlamadaki sıkıntı kategorileri (tüm öğrenciler, hiçbir öğrenci, bazı öğrenciler) için eğitimcilerin koronavirüs kaygılarında anlamlı bir farklılık vardır. Bu farklılık, pandemi sürecinde “bazı öğrencilerinin” eğitim materyali sağlamada sıkıntı yaşadığını düşünen eğitimciler ile “tüm öğrencilerinin” sıkıntı yaşadığını ve “hiçbir öğrencisinin” sıkıntı yaşamadığını düşünen eğitimciler arasındadır. Bu duruma

bakıldığında pandemi sürecinde “tüm öğrencileri” eğitim materyali sağlama sorunu yaşayan eğitimcilerin koronavirüs kaygılarının anlamlı şekilde “en yüksek” olduğu, “bazı öğrencileri” sorun yaşayan eğitimcilerin koronavirüs kaygılarının anlamlı şekilde “en düşük” olduğu görülmektedir (Tablo 3). Başka bir ifadeyle pandemide tüm öğrencilerinin eğitim materyali sağlamakta sorun yaşadığını düşünen eğitimcilerin koronavirüs kaygısının “en yüksek” olduğu tespit edilmiştir. Bununla birlikte, pandemide bazı öğrencilerinin sorun yaşadığını düşünen eğitimcilerin ise koronavirüs kaygısının “en düşük” seviyede olduğu görülmektedir. Literatüre göre Yıldız ve Vural (83) internete erişimi olmayan, bilgisayarı ve hatta televizyonu bulunmayan dar gelirli hane çocuklarının ve gençlerinin, uzaktan eğitimden yeteri kadar yararlanamadıklarını ve ayrıca bu öğrencilerin EBA TV üzerinden sunulan dersleri takip etmede sorun yaşadıklarını belirtmişlerdir. Aynı şekilde Khatoony ve Nezhadmehr (8) koronavirüs pandemisinde İran’daki eğitimcilere yapılan çalışmalarında da öğretmenlerin koronavirüs önlemleri ile getirilen yeni eğitim sistemini düzgün yerine getirebildikleri halde materyal eksikliği ve birçok problemin yaşandığını belirtmişlerdir.

Bu araştırmada Koronavirüs Kaygı Ölçeği formundan alınan puanlar, eğitimcilerin pandemi sürecinde öğrencilerin derse uyumunda azalma olduğunu düşünüp düşünmemelerine göre incelenmiştir. Bulgulara göre, pandemi sürecinde öğrencilerin derse uyumunda azalma olduğunu düşünen ve düşünmeyen eğitimcilerin koronavirüs kaygı puanlarında herhangi bir farklılık yoktur (Tablo 4). Literatürde konuyla direkt örtüşen çalışmalar bulunmamaktadır; fakat farklı yönlerden ele alınan çalışmalar mevcuttur. Köroğlu (84), öğrencilerin bu dönemde sadece eğitimden uzak kalarak değil, aynı zamanda sınıf ortamı, alıştıkları arkadaşlıklar, çalışma ortamı ve öğretmenlerinden de uzak kalarak stres altına girdiklerini belirtmiştir. Bu yüzden bu etkenler öğrencilerin derse uyumunu etkilemektedir, diyebiliriz.

Bu araştırmada Koronavirüs Kaygı Ölçeği formundan alınan puanlar, eğitimcilerin pandemi sürecinde öğrencilerin derse isteksiz olduğunu düşünüp düşünmemelerine göre incelenmiştir. Bulgulara göre pandemi sürecinde öğrencilerin derse isteksiz olduğunu düşünen ve düşünmeyen eğitimcilerin koronavirüs kaygılarında herhangi bir farklılık

yoktur (Tablo 4). Literatürde konuyla direkt örtüşen çalışmalar bulunmamaktadır; fakat farklı yönlerden ele alınan çalışmalar mevcuttur. Bakırcı vd., (85) uzaktan eğitim sürecinde öğrencide motivasyon düşüklüğü olduğuna dair görüşlerini belirtmişlerdir, bu görüşler şöyledir: “Motive olamadıkları bir gerçektir. Oto kontrol sağlayamadıkları için kendi kendilerine nasıl çalışacaklarını bilmiyorlar. Okulların durumu da belli olmadığı için büyük bir isteksizlik var”, Diğer bir öğretmen: “Öğrenci ders ve sınav moduna giremiyor. Öğrenci uygun bir öğrenme ortamına sahip olamadığı için odaklanamıyor. Motivasyon için çeşitli duyguları öğrenciye geçiremiyoruz” şeklindedir.

Bu araştırmada Koronavirüs Kaygı Ölçeği formundan alınan puanlar eğitimcilerin bulundukları kurumun Covid-19 ile mücadelede yeterli önlemi aldığını düşünüp ve düşünmemesine göre incelenmiştir. Bulgular, bulundukları kurumun Covid-19 ile mücadelede yeterli önlemi aldığını düşünen ve düşünmeyen eğitimcilerin koronavirüs kaygıları arasında anlamlı bir farklılık olduğunu göstermektedir. Bu farklılığa göre bulunduğu kurumun yeterli önlemi almadığını düşünen eğitimcilerin koronavirüs kaygılarının daha yüksek olduğudur (Tablo 4). Literatüre bakacak olursak konuyla direkt örtüşen çalışmalar bulunmamaktadır; fakat literatürde farklı yönlerden ele alınan çalışmalar mevcuttur. İnce ve Budak (86), velilerin yüksek oranda okullarda alınan koronavirüs önlemlerine güvendiğini belirtmektedir.

6. SONUÇ VE ÖNERİLER

Araştırmada farklı alanlardaki eğitimcilerin (okul öncesi öğretmen, çocuk gelişimi ve eğitimcisi, rehber öğretmen ve sınıf öğretmenlerinin); mesleki olarak koronavirüsten etkilenme ve kaygı durumlarına göre incelenerek aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır.

Literatürde eğitimcilerin mesleki olarak koronavirüsten etkilenme ve kaygı durumları ile ilgili salt bir çalışma bulunmamaktadır, lakin mevcut bulguları destekleyen benzer çalışmalar bulunmaktadır.

- Branş değişkenine göre eğitimcilerin koronavirüs kaygı ölçeğinden aldığı puanlar incelendiğinde, rehber öğretmen ve sınıf öğretmen kategorileri, okul öncesi öğretmen ve çocuk gelişimi ve eğitimcisi kategorisi arasında anlamlı şekilde farklılık bulunmuştur ($F(3/246)=4,302$; $p<0,01$). Temel farklılığa göre çocuk gelişimi ve eğitimcilerin koronavirüs kaygı puan ortalamalarının ($\bar{x}= 3,55$) ‘en yüksek’, rehber öğretmenlerin ($\bar{x}=2,01$) ise anlamlı şekilde ‘en düşük’ olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Yani çocuk gelişimi ve eğitimcileri diğer eğitimcilere göre koronavirüs için daha fazla kaygı hissederken, rehber öğretmenler daha az kaygı duymuşlardır.

- Cinsiyet değişkenine göre eğitimcilerin koronavirüs kaygı ölçeğinden aldığı puanlar incelendiğinde; kadın ve erkek eğitimcilerin koronavirüs kaygı puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır ($t(248)=-1,500$; $p>0,05$).

- Yaş değişkenine göre eğitimcilerin koronavirüs kaygı ölçeğinden aldığı puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır ($F(3,246)=0,642$; $p>0,05$).

- Medeni durum değişkenine göre eğitimcilerin koronavirüs kaygı ölçeğinden aldığı puanlar incelendiğinde; evli ve bekar eğitimcilerin koronavirüs kaygı puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır ($t(248)=0,958$; $p>0,05$).

- Çocuk sayısı değişkenine göre eğitimcilerin koronavirüs kaygı ölçeğinden aldığı puanlar incelendiğinde; çocuk sayısı kategorilerine göre eğitimcilerin koronavirüs kaygı puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır ($F(2,247)=0,865$; $p>0,05$).
- Eğitim durumu değişkenine göre eğitimcilerin koronavirüs kaygı ölçeğinden aldığı puanlar incelendiğinde; lisans/ön lisans ve yüksek lisans/doktora mezunu eğitimcilerin koronavirüs kaygı puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır ($t(248)=-1,689$; $p>0,05$).
- Mesleki kıdem değişkenine göre eğitimcilerin koronavirüs kaygı ölçeğinden aldığı puanlar incelendiğinde; mesleki kıdem süresi kategorilerine göre eğitimcilerin koronavirüs kaygı puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır ($F(2,247)=0,060$; $p>0,05$).
- Okul türü değişkenine göre eğitimcilerin koronavirüs kaygı ölçeğinden aldığı puanlar incelendiğinde; özelde ve devlette çalışan eğitimcilerin koronavirüs kaygı puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($t(248)=1,575$; $p>0,05$).
- Kronik rahatsızlığı olan ve olmayan eğitimcilerin koronavirüs kaygı puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p= 0,037$). Kronik rahatsızlığı olan eğitimcilerin koronavirüs kaygı puan ortalamalarının ($x=3,60$) daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır.
- Covid-19'un yaşamına yaptığı etkiyi 'biraz' ve 'oldukça' şeklinde tanımlayan eğitimcilerin koronavirüs kaygı puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir ($p=0,000$). Covid-19'un hayatını oldukça etkilediğini düşünen eğitimcilerin koronavirüs kaygı puan ortalamalarının ($x=3,77$) daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır.
- Covid-19 öyküsü değişkenine göre eğitimcilerin koronavirüs kaygı ölçeğinden aldığı puanlar incelendiğinde; Covid-19 öyküsü olan ve olmayan eğitimcilerin

koronavirüs kaygı puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($t(248)=-0,091$; $p>0,05$).

- Karantina öyküsü değişkenine göre eğitimcilerin koronavirüs kaygı ölçeğinden aldığı puanlar incelendiğinde; karantinada kalmış ve kalmamış eğitimcilerin koronavirüs kaygı puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. ($t(248)=0,184$; $p>0,05$).

- Yakınlarında Covid-19 öyküsü değişkenine göre eğitimcilerin koronavirüs kaygı ölçeğinden aldığı puanlar incelendiğinde; ailesinde ve yakınlarında Covid-19 öyküsü olan ve olmayan eğitimcilerin koronavirüs kaygı puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($t(248)=0,127$; $p>0,05$).

- Covid-19 düşünüldüğünde mesleği yapma yönünde kaygı değişkenine göre eğitimcilerin koronavirüs kaygı ölçeğinden aldığı puanlar incelendiğinde; eğitimcilerin Covid-19'u düşündüğünde mesleğini yapma yönündeki kaygı kategorilerine göre koronavirüs kaygı puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($F(2/247)=10,345$; $p<0,001$). Bütün kategorilerin kendi aralarında anlamlı şekilde farklılaştığı sonucuna ulaşılmıştır. Buna ilaveten Covid-19'u düşündüğünde mesleğini yapma noktasında oldukça kaygılanmış olan eğitimcilerin koronavirüs kaygı puan ortalamaları ($x= 3,91$) en yüksek, hiç kaygılanmayan eğitimcilerin ($x= 1,47$) ise en düşük olduğu sonucuna varılmıştır.

- Pandemiye çalışmaya devam etme değişkenine göre eğitimcilerin koronavirüs kaygı ölçeğinden aldığı puanlar incelendiğinde; pandemi sürecinde çalışmaya devam eden ve etmeyen eğitimcilerin koronavirüs kaygı puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır ($t(248)=-0,118$; $p>0,05$).

- Pandemiye öğrencilerin eğitime olan ilgisi değişkenine göre eğitimcilerin koronavirüs kaygı ölçeğinden aldığı puanlar incelendiğinde; pandemi sürecinde öğrencilerin eğitime ilgisinin azaldığını ve değişmediğini düşünen eğitimcilerin koronavirüs kaygı puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($t(248)=0,283$; $p>0,05$).

- Pandemide öğrencilerin eğitime uyumu değişkenine göre eğitimcilerin koronavirüs kaygı ölçeğinden aldığı puanlar incelendiğinde; pandemi sürecinde öğrencilerin eğitime uyumlu ve uyumsuz olduğunu düşünen eğitimcilerin koronavirüs kaygı puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır ($t(248)=-0,983$; $p>0,05$).

- Pandemide eğitimcilerin eğitime uyumu değişkenine göre eğitimcilerin koronavirüs kaygı ölçeğinden aldığı puanlar incelendiğinde; pandemi sürecinde eğitime uyumlu ve uyumsuz olduğunu düşünen eğitimcilerin koronavirüs kaygı puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunduğu sonucuna ulaşılmıştır. ($t(248)=-2,564$; $p<0,05$). Bu farklılığa göre; pandemi sürecinde eğitime uyumsuz olduğunu düşünen eğitimcilerin koronavirüs kaygı puan ortalamalarının ($x= 3,28$) daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

- Pandemide bilgileri eskisi gibi sunma değişkenine göre eğitimcilerin koronavirüs kaygı ölçeğinden aldığı puanlar incelendiğinde; pandemi sürecinde mevcut bilgilerini eskisi gibi sunduğunu ve sunmadığını düşünen eğitimcilerin koronavirüs kaygı puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır ($t(248)=-0,457$; $p>0,05$).

- Pandemide derslerin öğrenciler için verimi değişkenine göre eğitimcilerin koronavirüs kaygı ölçeğinden aldığı puanlar incelendiğinde; sonucunda pandemi sürecinde derslerin veriminin öğrenciler için azaldığını ve değişmediğini düşünen eğitimcilerin koronavirüs kaygı puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır ($t(248)=-0,210$; $p>0,05$).

- Pandemide öğrencilerin dersleri ile ilgili gerileme değişkenine göre eğitimcilerin koronavirüs kaygı ölçeğinden aldığı puanlar incelendiğinde; pandemi sürecinde öğrencilerin dersleri ile ilgili gerileme olduğunu düşünen ve düşünmeyen eğitimcilerin koronavirüs kaygı puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır ($t(248)=-0,447$; $p>0,05$).

- Pandemide veli iletişiminde azalma değişkenine göre eğitimcilerin koronavirüs kaygı ölçeğinden aldığı puanlar incelendiğinde; pandemi sürecinde veliler ile iletişimde azalma olduğunu düşünen ve düşünmeyen eğitimcilerin koronavirüs kaygı puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır ($t(248)=0,524$; $p>0,05$).

- Pandemide öğrenci iletişimi değişkenine göre eğitimcilerin koronavirüs kaygı ölçeğinden aldığı puanlar incelendiğinde; öğrencilerle iletişimdeki değişim kategorilerine göre eğitimcilerin koronavirüs kaygı puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır ($F(2/247)=1,027$; $p>0,05$).

- Pandemide öğrencilerin eşit imkanlara sahip olmasındaki değişim değişkenine göre eğitimcilerin koronavirüs kaygı ölçeğinden aldığı puanlar incelendiğinde; öğrencilerin eşit imkana sahip olmasındaki değişim kategorileri için eğitimcilerin koronavirüs kaygı puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($F(2/247)=1,162$; $p>0,05$).

- Pandemide öğrencilerin eğitim materyali sağlamadaki sıkıntıları değişkenine göre eğitimcilerin koronavirüs kaygı ölçeğinden aldığı puanlar incelendiğinde; anlamlı bir farklılık bulunduğu sonucuna ulaşılmıştır ($F(2/247)=9,915$; $p<0,001$). Pandemi sürecinde bazı öğrencilerinin eğitim materyali sağlamakta sıkıntı yaşadığını düşünen eğitimciler ile tüm öğrencilerinin sıkıntı yaşadığını ve hiçbir öğrencisinin sıkıntı yaşamadığını düşünen eğitimcilerin puan ortalamaları farklılık göstermektedir. Bu farklılığa baktığımızda, pandemi sürecinde tüm öğrencileri eğitim materyali sağlamakta sorun yaşayan eğitimcilerin koronavirüs kaygı puan ortalamaları ($x=4,55$) anlamlı şekilde en yüksek olduğu sonucuna ulaşılmışken, bazı öğrencileri ($x= 2,23$) sorun yaşayan eğitimcilerin anlamlı şekilde en düşük olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

- Pandemide öğrencilerin derse uyumunda azalma değişkenine göre eğitimcilerin koronavirüs kaygı ölçeğinden aldığı puanlar incelendiğinde; pandemi sürecinde öğrencilerin derse uyumunda azalma olduğunu düşünen ve düşünmeyen eğitimcilerin

koronavirüs kaygı puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın olmadığı sonucuna ulaşılmıştır ($t(248)=-1,389$; $p>0,05$).

- Pandemide öğrencilerin derse isteksizlikleri değişkenine göre eğitimcilerin koronavirüs kaygı ölçeğinden aldığı puanlar incelendiğinde; pandemi sürecinde öğrencilerin derse isteksiz olduğunu düşünen ve düşünmeyen eğitimcilerin koronavirüs kaygı puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır ($t(248)=-0,617$; $p>0,05$).

- Kurumun Covid-19 için yeterli önlem aldığı düşüncesi değişkenine göre eğitimcilerin koronavirüs kaygı ölçeğinden aldığı puanlar incelendiğinde; kurumun Covid-19 ile mücadelede yeterli önlemi aldığını düşünen ve düşünmeyen eğitimcilerin koronavirüs kaygı puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($t(248)=-4,784$; $p<0,001$). Farklılığa baktığımızda, kurumun yeterli önlemi almadığını düşünen eğitimcilerin koronavirüs kaygı puan ortalamalarının ($x=3,88$) daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Araştırmadan elde edilen bulgular ışığında şu öneriler geliştirilebilir:

1. Araştırma bulgularının genellenebilirliğini arttırmak için farklı il ve ilçeleri kapsayacak şekilde Okul Öncesi Öğretmeni, Çocuk Gelişimi ve Eğitimsi, Rehber Öğretmen ve Sınıf Öğretmenleri ile araştırmalar yapılabilir.
2. Farklı alt boyutlarda konuyu değerlendiren ölçeklere yer verilerek araştırma daha detaylı olarak ele alınabilir.
3. Farklı branşlardaki eğitimcilerle araştırma daha da genişletilebilir.
4. Eğitimciler aşı olduktan sonra bu çalışma tekrarlanarak mesleki olarak etkilenme durumlarına bakılabilir.
5. Araştırma bulgularında çocuk gelişimi ve eğitimcilerin koronavirüs kaygısı diğer eğitimcilere göre daha yüksek tespit edildiğinden, çocuk gelişimi ve eğitimcilere gerek hizmetiçi şeklinde gerekse bireysel olarak danışmanlık hizmetleriyle destek almaları önerilebilir.

6. Araştırma bulgularından birisi de kronik rahatsızlığı olan eğitimcilerin, Covid-19'un hayatını oldukça etkilediğini düşünen eğitimcilerin ve Covid-19 döneminde mesleği ile ilgili kaygısı yüksek bireylerin koronavirüs kaygı düzeylerinin daha yüksek çıkmış olmasıdır, bununla ilgili eğitimcilerden anketler veya çeşitli ölçekler yoluyla bu konuda bilgi alınarak bireysel veya hizmetiçi eğitimlerle desteklenmelidirler.
7. Pandemi sürecinde değişen eğitim programına uyum sağlayamadığını düşünen eğitimcilerin daha yüksek koronavirüs kaygısına sahip olduğu görülmüştür. Bu tür problem teşkil eden durumlarda, eğitim programlarının değişmesi halinde eğitimcilerin daha fazla hizmetiçi eğitimle desteklenip, oryantasyonun sağlanması için onlara destek verilmesi önerilmektedir.
8. Pandemide tüm öğrencilerinin eğitim materyali sağlamada sıkıntı yaşadığını belirten eğitimcilerin koronavirüs kaygısı yüksek bulunmuştur, bununla ilgili olarak öğrencilere eğitim için gerekli olan malzeme ve materyaller ile ilgili inceleme, tespit ve destekte bulunulması önerilmektedir.
9. Araştırmada, bulunduğu kurumun yeterli önlemi almadığını düşünen eğitimcilerin koronavirüs kaygısı daha yüksek bulunmuştur, bunun sonucunda bu tür durumlarda önlemlerin daha sıkı ve eğitimcileri de bilgilendirerek alınmasının eğitimcilerdeki kaygıyı azaltmaya yardımcı olacağı düşünülmektedir.

KAYNAKLAR

1. Sönmez, V., Bircan, İ., Karakütük, K., Tezcan, M., Senemoğlu, N., Yanpar Yelken, T., Erdem, A. R., Bayram, A., Erkıılıç, T. A., Çakır, M. A, (2016). *Eğitim Bilimine Giriş*, Anı Yayıncılık, Ankara, 13. Baskı, 1-237.
2. Eti, İ., Karaduman, B, (2020), *Covid-19 Pandemisi Sürecinin Öğretmen Adaylarının Mesleki Yeterlikleri Açısından İncelenmesi*, Milli Eğitim, 49(1); 636.
3. Şimşek, Ü, (2021). *EJERCongress 2021Bildiri Özetleri Kitabı*, Anı Yayıncılık, Aksaray University, 81.
4. Milli Eğitim Bakanlığı Okul Öncesi Eğitim Programı, (2013), Ankara, 12. Erişim 28.02.2022, <https://tegm.meb.gov.tr/dosya/okuloncesi/ooproram.pdf>
5. İmamoğlu, H., İmamoğlu, F, *Coronavirüs Salgını ve Uzaktan Eğitim Süreci Hakkında Öğretmen Görüşleri: Şehit Bülent Yalçın Spor Lisesi ve Şehit Ertan Yılmaz Güzel Sanatlar Lisesi (Sinop) Örneği*, Journal of HumanitiesandTourismResearch, 2020, 10 (4): 743-745
6. Balcı, A, (2020), *COVID-19 Özelinde Salgınların Eğitimi Etkileri*, Uluslararası Liderlik Çalışmaları Dergisi: Kuram ve Uygulama, 3(3), 77
7. Luik, P., Lepp, M, (2021), *Local and External Stakeholders Affecting Educational Change during the Coronavirus Pandemic: A Study of Facebook Messages in Estonia*, Education Sciences, 11, 113.
8. Khatoony, S., Nezhadmehr, M, (2020), *EFL Teachers' Challenges in İntegration of Technology for Online Classrooms During Coronavirus (COVID-19) Pandemic in Iran*, AJELP: Asian Journal of English Language and Pedagogy, 8(2), 89-90.
9. Pressley, T., Ha, C., Learn, E, (2021), *Teacher Stress and Anxiety During COVID-19: An Empirical Study*, School psychology, 36(5), 367.
10. Yılmaz, M, (2018), *Etkili Öğretmenlik*, Değerler Eğitimi Merkezi Yayınları, İstanbul, 4. Baskı,17-30.
11. Yeşilyurt, E, (2011), *Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğinin Genel Yeterliklerine Yönelik Yeterlik Algıları*, Türk Eğitim Bilimleri Dergisi, 9(1), 72-73.

12. Milli Eğitim Bakanlığı, (1973), *Milli Eğitim Temel Kanunu (1)*, 5104-1. Erişim 28.02.2022, <https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.1739.pdf>
13. MEB İzmir Dış Ticaret Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, (2019), Rehber Öğretmenin Görevleri. Erişim 04.03.2022, https://izmirtml.meb.k12.tr/icerikler/rehber-ogretmenin-gorevleri_7571367.html
14. Çocuk gelişimci ve eğitimci Kimdir, Çocuk Gelişimi ve Eğitimcileri Derneği, 2003. Erişim 10.03.2022, <http://cgeder.net/cocuk-gelisimci-kimdir/>
15. Yıldırım, N., Öner, S, (2016), *Etkili/Başarılı Sınıf Öğretmenleri Üzerine Nitel Bir Analiz*, 17(3), 135-147.
16. Morris, C, (2002), *Psikolojiyi Anlamak*, Türk Psikologlar Derneği Yayınları, Ankara, 1. Basım, 196.
17. Burger, J, (2006), *Kişilik*, Kaknüs Yayınları, İstanbul, 1. Baskı, 697
18. Kurt, A., Kurtoğlu Erden, M, (2020), *Koronavirüs Hastalığı 2019 Sürecinde Özel Gereksinimli Bireyler*. Milli Eğitim, 49 (1); 1106.
19. Sağlık Bakanlığı (2020), Covid-19 Bilgilendirme Platformu, Erişim 20.09.2022, <https://covid19.saglik.gov.tr/TR-66494/pandemi.html>
20. Cafoğlu, Z., Aksüt, M, (2008), *Eğitim Psikolojisi*, Ofset Yayıncılık, Ankara.
21. Tezcan, M, (1997), *Eğitim sosyolojisi* (Vol. 11). Ankara, s.14.
22. Şişman, M, *Eğitim Bilimine Giriş*, 2007, Pegem A Yayıncılık, Ankara, 3. Baskı, 19
23. Milli Eğitim Bakanlığı Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri Yönetmeliği, (2020), Resmi Gazete sayı: 31213. Erişim 19.05.2022, <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2020/08/20200814-2.htm>
24. Seven, M. A., Engin, A. O, (2010), *Öğrenmeyi Etkileyen Faktörler*, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 12 (2), 189.
25. Öğrenme Psikolojisi Konu Anlatımlı, (2021), Ankara: Pegem Akademi,1-7.
26. Amerikan Psikiyatri Birliği, *Ruhsal Bozuklukların Tanısal ve Sayımsal Elkitabı, Beşinci baskı(DSM-5)*, Tanı Ölçütleri Başvuru Elkitabı'ndan, çev. Köroğlu E, Hekimler Yayın Birliği, Ankara, 2014, 164

27. Ilıcak, A., (2020), *Hastalık Kaygısı Bozukluğu ile Panik Bozukluk Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*, Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Psikoloji Anabilim Dalı, Yayımlanmamış Yüksek lisans Bitirme Projesi, İstanbul
28. Çakın, M., Akyavuz, E., K., (2020), *Covid-19 Süreci ve Eğitime Yansıması: Öğretmen Görüşlerinin İncelenmesi*, International Journal of Social Sciences and Education Research, 6(2), 165-167.
29. Bozkurt, A., (2020), *Koronavirüs (Covid-19) pandemi süreci ve pandemi sonrası dünyada eğitime yönelik değerlendirmeler: Yeni normal ve yeni eğitim paradigması*, Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi, 6 (3), 112.
30. Bekaroğlu, E., Yılmaz, T., (2020), *COVID-19 ve Psikolojik Etkileri: Klinik Psikoloji Perspektifinden Bir Derleme*, Nesne Psikoloji Dergisi, 8(18).
31. Bilge, Y., Bilge, Y., (2020), *Koronavirüs Salgını ve Sosyal İzolasyonun Psikolojik Semptomlar Üzerindeki Etkilerinin Psikolojik Sağlamlık ve Stresle Baş Etme Tarzları Açısından İncelenmesi (tur)*, Klinik Psikiyatri Dergisi, 23(1), 38.
32. Akoğlu, G., Karaaslan, B., T., (2020), *Covid-19 ve İzolasyon Sürecinin Çocuklar Üzerindeki Olası Psikososyal Etkileri*, İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi, 5(2), 99-100
33. Onyema, E. M., Eucheria, N. C., Obafemi, F.A., Sen, S., Antonye, F. G., Sharma, A., Alsayed, A. O., (2020), *Impact of Coronavirüs Pandemic on Education*, Journal of Education and Practice, 11(13), 11-111.
34. Yılmaz, S., Konan, N., (2021), *Koronavirüs Salgını Sürecinde Öğretmen Yaşantıları*, Sosyal Araştırmalar ve Davranış Bilimleri Dergisi, 7(14), 320-322.
35. Çiçek, İ., Tanhan, A., Tanrıverdi, S., (2020), *COVID-19 ve Eğitim*, Milli Eğitim Dergisi, 49(1), 1091-1102.
36. Bakioğlu, B., Çevik, M., (2020), *COVID-19 Pandemisi Sürecinde Fen Bilimleri Öğretmenlerinin Uzaktan Eğitime İlişkin Görüşleri*, Electronic Turkish Studies, 15(4), 110-125.

37. Yolcu, H. H, (2020), *Koronavirüs (Covid-19) Pandemi Sürecinde Sınıf Öğretmeni Adaylarının Uzaktan Eğitim Deneyimleri, Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi*,6(4),237-240.
38. Li, Q., Miao, Y., Zeng, X., Tarimo, C. S., Wu, C., Wu, J, (2020), *Prevalence and Factors for Anxiety During the Coronavirus Disease 2019 (COVID-19) Epidemic Among the Teachers in China*, Journal of Affective Disorders, 277, 153-158.
39. Ozamiz-Etxebarria, N., Idoiaga Mondragon, N., Bueno-Notivol, J., Pérez-Moreno, M., Santabábara, J, (2021), *Prevalence of Anxiety, Depression and Stress Among Teachers During the COVID-19 Pandemic: A rapid systematic review with meta-analysi*, Brain sciences, 11(9), 1172.
40. Wakui, N., Abe, S., Shirozu, S., Yamamoto, Y., Yamamura, M., Abe, Y., Kikuchi, M, (2021), *Causes of Anxiety Among Teachers Giving Face-to-Face Lessons After the Reopening of Schools During the COVID-19 Pandemic: A Cross-Sectional Study*, BMC Public Health, 21(1), 1-10.
41. Urcos, W. H. C., Urcos, C. N. C., Ruales, E. A. B., Urcos, J. F. C, (2020), *Stress, Anguish, Anxiety and Resilience of University Teachers in the Face of Covid-19*, Utopía y praxis latinoamericana: revista internacional de filosofía iberoamericana y teoría social, (7), 453.
42. Silva, D. F. O., Cobucci, R. N., Lima, S. C. V. C., de Andrade, F. B, (2021), *Prevalence of Anxiety, Depression, and Stress Among Teachers During the COVID-19 Pandemic: A PRISMA-Compliant Systematic Review*, Medicine, 100(44), 1-7.
43. Baloran, E. T, (2020), *Knowledge, Attitudes, Anxiety and Coping Strategies of Students During COVID-19 Pandemic*, Journal of loss and trauma, 25(8), 635-640.
44. Jakubowski, T. D., Sitko-Dominik, M. M, (2021), *Teachers' Mental Health During the First Two Waves of the COVID-19 Pandemic in Poland*, PloS one, 16(9). Erişim 10.09.2022,
<https://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.0257252>.
45. Aperribai, L., Cortabarria, L., Aguirre, T., Verche, E., Borges, Á, (2020), *Teacher's Physical Activity and Mental Health During Lockdown Due to the COVID-2019*

- Pandemic*, *Frontiers in Psychology*, 11. Erişim 11.09.2022, <https://www.frontiersin.org/articles/10.3389/fpsyg.2020.577886/full>
46. Al-Rabiaah, A., Temsah, M. H., Al-Eyadhy, A. A., Hasan, G. M., Al-Zamil, F., Al-Subaie, S., Somily, A. M., (2020), *Middle East Respiratory Syndrome-Corona Virus (MERS-CoV) Associated Stress Among Medical Students at a University Teaching Hospital in Saudi Arabia*, *Journal of Infection and Public Health*, 13(5), 687-690.
 47. Gupta, M. M, (2021), *Impact of Coronavirus Disease (COVID-19) Pandemic on Classroom Teaching: Challenges of Online Classes and Solutions*, *Journal of Education and Health Promotion*, 10. Erişim 15.09.2022, <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC8224501/>
 48. Subedi, S., Nayaju, S., Subedi, S., Shah, S. K., Shah, J. M, (2020), *Impact of E-Learning During COVID-19 Pandemic Among Nursing Students and Teachers of Nepal*, *International Journal of Science and Healthcare Research*, 5(3), 68-74.
 49. Feng, X. L., Hu, X. C., Fan, K. Y., Yu, T. (2020), *A Brief Discussion About the Impact of Coronavirus Disease 2019 on Teaching in Colleges and Universities of China*, In 2020 International Conference on E-Commerce and Internet Technology (ECIT), 167-170.
 50. Almazova, N., Krylova, E., Rubtsova, A., Odinokaya, M, (2020), *Challenges and Opportunities for Russian Higher Education Amid COVID-19: Teachers' Perspective*, *Education Sciences*, 10(12), 368.
 51. Stachteas, P., Stachteas, C, (2020), *The Psychological Impact of the COVID-19 Pandemic on Secondary School Teachers*, *Psychiatrike*, 31(4), 293-301.
 52. Akour, A., Ala'a, B., Barakat, M., Kanj, R., Fakhouri, H. N., Malkawi, A., Musleh, G, (2020), *The Impact of the COVID-19 Pandemic and Emergency Distance Teaching on the Psychological Status of University Teachers: A Cross-sectional Study in Jordan*, *The American Journal of Tropical Medicine and Hygiene*, 103(6), 2391. Erişim 10.09.2022, <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC7695050/>
 53. Wong, K. Y., Sulaiman, T., Ibrahim, A., Mohd, A. G. K., Hassan, O., Jaafar, W. M. W, (2021), *Secondary School Teachers Psychological Status and Competencies in E-Teaching During Covid-19*, *Heliyon*, 7(11), 9.

54. Kukreti, S., Ahorsu, D. K., Strong, C., Chen, I. H., Lin, C. Y., Ko, N. Y., Pakpour, A. H., (2021), *Post-traumatic Stress Disorder in Chinese Teachers During COVID-19 Pandemic: Roles of Fear of COVID-19, Nomophobia and Psychological Distress*, In Healthcare, Vol. 9, No. 10, p. 1288, MDPI, 5-11.
55. Košir, K., Dugonik, Š., Huskić, A., Gračner, J., Kokol, Z., Krajnc, Ž, (2020), *Predictors of Perceived Teachers' and School Counsellors' Work Stress in the Transition Period of Online Education in Schools During the COVID-19 Pandemic*, Educational Studies, 1-5.
56. Lizana, P. A., Lera, L, (2022), *Depression, Anxiety, and Stress among Teachers during the Second COVID-19 Wave*, International Journal of Environmental Research and Public Health, 19(10), 1-10.
57. Akkuzu, H., Yumuşak, F. N., Karaman, G., Ladikli, N., Türkkkan, Z., Bahadır, E, (2020), *Koronavirüs Kaygı Ölçeği'nin Türkçe güvenirlik ve geçerlik çalışması*, Kıbrıs Türk Psikiyatri ve Psikoloji Dergisi, 2(2), 63-67. Erişim 02.10.2019, <https://toad.halileksi.net/sites/default/files/pdf/koronavirus-kaygi-olcegi-toad.pdf>
58. Güriş, S., Astar, M, (2015), *Bilimsel Araştırmalarda SPSS ile İstatistik* (2.baskı), Der Yayınları, İstanbul, 179-180.
59. Uçar, R, (2021), *Koronavirüs (COVID-19) Salgınında Okul Yöneticileri ve Öğretmenlerinin Yaşam Kalitelerine İlişkin Görüşleri*, İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 20 (40) ,477.
60. Santamaría, M. D., Mondragon, N. I., Santxo, N. B., Ozamiz-Etxebarria, N, (2021), *Teacher Stress, Anxiety and Depression at the Beginning of the Academic Year During the COVID-19 Pandemic*, Global Mental Health, 8, 5-6.
61. Alioğulları, A, (2021), *Covid-19 Virüs Salgını Sırasında Yetişkin Bireylerde Sağlık Anksiyetesi, Ölüm Anksiyetesinin Yaş ve Cinsiyete Göre İncelenmesi*, Master's thesis, İstanbul Gelişim Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İstanbul, Türkiye, 36.
62. Arısoy, A., Çay, M, (2021), *Yaşlı Bireylerde Koronavirüs (COVID-19) Korkusu; Yetişkin Bireylerle Karşılaştırmalı Bir Çalışma*, Tıbbi Sosyal Hizmet Dergisi, 17, 82.
63. Bozgün, K., Kösterelioğlu, A. M, (2018), *Öğretmen Adaylarında Tükenmişliğin Yordayıcısı Olarak Mesleki Kaygı*, SETSCI Confernece Indexing System, 3, 1122.

64. Çiftçi, F., Demir, A, (2020), *COVID-19 Pandemisinde Türk Profesyonel Futbolcuların COVID-19 Korkusu ve Kaygı Düzeylerinin İncelenmesi*, Spor ve Rekreasyon Araştırmaları Dergisi, 2(Özel Sayı 1), 26.
65. Sakaoğlu, H. H., Orbatu, D., Emiroglu, M., Çakır, Ö, (2020), *Covid-19 Salgını Sırasında Sağlık Çalışanlarında Spielberger Durumluk ve Sürekli Kaygı Düzeyi: Tepecik hastanesi örneği*. Tepecik Eğit. ve Araşt. Hast. Dergisi, 30, 5.
66. Doğan, M. M., Düzel, B, (2020), *Covid-19 Özelinde Korku-Kaygı Düzeyleri*, Electronic Turkish Studies, 15(4).
67. Coşkun, H. H, (2021), *Antalya İlinde Aktif Çalışma Yaşamı Olan Öğretmenlerde Covid-19 Korkusu ve İşten Ayrılma Niyeti Arasındaki İlişkide Psikoloji Sermayenin Düzenleyici Rolü*, Master's thesis, İstanbul Kent Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, 37.
68. Allen, R., Jerrim, J., Sims, S, (2020), *How Did the Early Stages of the COVID-19 Pandemic Affect Teacher Wellbeing*, Centre for Education Policy and Equalising Opportunities (CEPEO) Working Paper, 1, 4-6.
69. Altundağ, Y, (2021), *Erken Dönem Covid-19 Pandemisinde Covid-19 Korkusu ve Psikolojik Dayanıklılık*, Ekev Akademi Dergisi, 25(85), 506.
70. Aktaş, E, (2021), *COVID-19 Virüs Salgınında Sağlık Personelinin Coronavirüs Anksiyetesi ve Ölüm Anksiyetesi Düzeylerinin İncelenmesi*, Master's thesis, İstanbul Gelişim Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İstanbul, Türkiye, 46.
71. Deniz, M. E., Kurtuluş, H. Y., Uzun, G, (2021), *Covid-19 Pandemisi Sürecinde Ortaokula Devam Eden ve Covid-19 Geçiren Çocukların Duygu ve Düşünceleri*, Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 24(1), 46.
72. Kaplan, V., Kürümlüoğlu, R., Bütün, B, (2021), *COVID-19 Pandemisine Bağlı Karantina Sürecinin Ergenlerin Gelecek Beklentileri ve Anksiyete Düzeylerine Etkisi*, Çocuk ve Gelişim Dergisi, 4(7), 19.
73. Ural, A., Canpolat, S, (2021), *COVID-19 Pandemisinin Öğretmen Yabancılaşmasına Etkisi*, Eğitim Bilim Toplum, 19(76), 88.

74. Kazu, İ. Y., Bahçeci, F., Yalçın, C. K., (2021), *Öğretmenlerin Koronavirüs Pandemisi Döneminde Verdikleri Uzaktan Eğitime İlişkin Metaforik Algıları*, Fırat üniversitesi sosyal bilimler dergisi, 31(2), 701.
75. Telli, S. G., Altun, D., (2021), *Coronavirus (Covid-19) Pandemisi Döneminde Çevrimiçi Öğrenme*, Üniversite Araştırmaları Dergisi, 4(2), 98.
76. Yavuz, B., Toprakçı, E., (2021), *Covid-19 Pandemisi Sebebiyle Okulların Uzaktan Öğretim Yapması ile İlgili İnternet Forumlarında Paylaşılan Görüşler*, Karaelmas Eğitim Bilimleri Dergisi, 9(1), 135.
77. Hebebe, M. T., Bertiz, Y., Alan, S., (2020), *Investigation of Views of Students and Teachers on Distance Education Practices During the Coronavirus (COVID-19) Pandemic*, International Journal of Technology in Education and Science, 4(4), 267.
78. Karadeniz, G., Zabcı, N., (2020), *Pandemi Döneminde Uzaktan Eğitim Veren Öğretmenlerin Çalışma Koşulları ve Algıladıkları Stres ile Psikolojik İyi Oluşları Arasındaki İlişki*, MSGSÜ Sosyal Bilimler, 2(22), 301.
79. Kavan, N., Adıgüzel, A., (2021), *Türkçe Öğretmenlerinin Salgın Süreci Eğitim Faaliyetlerine İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi*, Electronic Journal of Education Sciences, 10(19), 148.
80. Sarı, T., Nayır, F., (2020), *Pandemi dönemi eğitim: Sorunlar ve Fırsatlar*, Electronic Turkish Studies, 15(4), 968-969.
81. Erol, M., Erol, A., (2020), *Koronavirüs Pandemisi Sürecinde Ebeveynleri Gözünden İlkokul Öğrencileri*, Milli Eğitim Dergisi, 49(1), 530-542.
82. Özdoğan, A. Ç., Berkant, H. G., (2020), *Covid-19 pandemi dönemindeki uzaktan eğitime ilişkin paydaş görüşlerinin incelenmesi*. Milli Eğitim Dergisi, 49(1), 23
83. Yıldız, A., Vural, R. A., (2020), *Covid-19 Pandemisi ve Derinleşen Eğitim Eşitsizlikleri*, TTB Covid-19 Pandemisi Altıncı Ay Değerlendirme Raporu, 561.
84. Köroğlu, İ. S., (2021), *5. COVID-19 Sürecinde Eğitim Yoksulluğu: Educational Poverty During The COVID-19*, International Journal of Economic and Administrative Academic Research (E-ISSN: 2757-959X), 1(2), 83.

85. Bakırcı, H., Doğdu, N., Artun, H, (2021), *Covid-19 Pandemi Dönemi Uzaktan Eğitim Sürecinde Fen Bilimleri Öğretmenlerinin Mesleki Kazanımlarının ve Sorunlarının İncelenmesi*, Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 7(2), 649
86. İnce, M., Budak, M, (2021), *Okullarda Alınan Korona Virüs Önlemlerine ve “Okulum Temiz” Belgesine Yönelik Öğrenci Velilerinin Tutumu*, Journal of Humanities and Tourism Research, 11(3), 472.

EKLER

EK 1: Bilgi Formu

EK 2:Koronavirüs Kaygı Ölçeği

EK 3:Koronavirüs Kaygı Ölçeği kullanım izni mail görüşmesi

EK 4: İl Milli Eğitim çalışılacak öğretmen sayıları ile ilgili dilekçe cevabı ve sayılar

EK 5: Etik Onay Belgesi

EK 1: Bilgi Formu

Farklı Alanlardaki Eğitimcilerin; Mesleki Olarak Koronavirüsten Etkilenme ve Kaygı Durumlarının İncelenmesi

Değerli öğretmenimiz, sizi Nida Nur YUSOĞLU tarafından yürütülen "Farklı Alanlardaki Eğitimcilerin (Okul Öncesi Öğretmeni, Çocuk Gelişimi ve Eğitimsi, Rehber Öğretmen ve Sınıf Öğretmenleri); Mesleki Olarak Koronavirüsten Etkilenme ve Kaygı Durumlarının İncelenmesi" başlıklı araştırmaya davet ediyoruz.

Bu tez araştırması, Okan Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi- Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Bölüm Başkanı Prof. Dr. Servet BAL danışmanlığında, Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi- Okul Öncesi Eğitimi Anabilim Dalı Öğr. Gör. Dr. Hülya BİLGİN yardımcı danışmanlığında ve Okan Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi- Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Bölümü yüksek lisans öğrencisi Nida Nur YUSOĞLU tarafından yürütülmektedir. Araştırmanın amacı dünya genelinde yaşanan Covid-19 salgınının öğretmenlerin mesleki olarak Koronavirüsten etkilenme durumlarını incelemektir. Ayrıca öğretmenlerin bu süreçte yaşadıkları kaygı düzeylerini de ortaya koymak bu çalışmada amaç olarak belirlenmiştir. Katılım tamamen gönüllülük esasına dayanmaktadır ve kimlik belirleyici herhangi bir bilgi gerekmemektedir. Anket sorularından elde edilen bilgiler gizli tutulacak ve sadece araştırmacı tarafından değerlendirilecektir. Araştırma ile ilgili herhangi bir sorunuz olduğunda araştırmacı ile iletişime geçebilirsiniz.

Katılım sağladığınız için teşekkür ederim.

Nida Nur YUSOĞLU _____

Bu çalışmaya tamamen gönüllü olarak katılıyorum ve verdiğim bilgilerin bilimsel amaçlı yayınlarda kullanılmasını kabul ediyorum. *

☐ Evet

Şartları okudum ve kabul ediyorum. *

☐ Evet

1. Branşınız

- ☐ Okul Öncesi Öğretmeni
- ☐ Çocuk Gelişimi ve Eğitimcisi
- ☐ Rehber Öğretmen (Psikolojik Danışman)
- ☐ Sınıf Öğretmeni

2. Cinsiyetiniz

- ☐ Kadın
- ☐ Erkek

3. Yaşınız

- ☐ 25 yaş altı
- ☐ 26-30 yaş
- ☐ 31-39 yaş
- ☐ 40 yaş üstü

4. Medeni Durum

- ☐ Evli
- ☐ Bekâr
- ☐ Boşanmış

5. Çocuğunuz var mı, varsa kaç çocuğunuz var ?

- ☐ Çocuk yok
- ☐ Tek çocuk
- ☐ İki çocuk üstü

6. Eğitim durumunuz

- ☐ Önlisans
- ☐ Lisans
- ☐ Yüksek Lisans
- ☐ Doktora

7. Mesleki deneyim süreniz (yıl olarak belirtiniz)

- ☐ 1-5 yıl
- ☐ 6-10 yıl
- ☐ 11 yıl ve üstü

8. Çalıştığınız okulun türü

- ☐ Özel
- ☐ Devlet

9. Kronik hastalığınız var mı?

- ☐ Evet
- ☐ Hayır

10. Koronavirüsün sizde yarattığı etkiyi derecelendirir misiniz?

- ☐ Hiç etkilenmedim
- ☐ Biraz etkilendim
- ☐ Oldukça etkilendim

11. Koronavirüs hastalığı geçirdiniz mi?

- ☐ Evet
- ☐ Hayır

12. Karantinada kaldınız mı?

- ☐ Evet
- ☐ Hayır

13. Birinci dereceden bir yakınınız koronavirüs geçirdi mi?

- ☐ Evet
- ☐ Hayır

14. Koronavirüsü düşündüğümde mesleğimi yapamayacağım için

- ☐ Hiç kaygılanmadım
- ☐ Biraz kaygılandım
- ☐ Oldukça kaygılandım

15. Pandemi döneminde çalışmaya devam ediyor musunuz?

- ☐ Evet
- ☐ Hayır

16. Pandemi ile birlikte öğrencilerinizin eğitime ilgilerinde ne gibi değişiklik olduğunu düşünüyorsunuz?

- ☐ Eğitim faaliyetlerine ilgisi arttı
- ☐ Eğitim faaliyetlerine ilgisi azaldı
- ☐ Değişiklik olmadı

17. Pandemisiireciyle birlikte devam eden eğitim programına öğrencilerin uyum sağlayabildiğini düşünüyor musunuz?

- ☐ Evet
- ☐ Hayır

18. Pandemi ile birlikte devam eden eğitim programına uyum sağlayabildiğinizi düşünüyor musunuz?

- ☐ Evet
- ☐ Hayır

19. Pandemi süresince öğrencilerinize sunmak istediğiniz bilgileri eskisi gibi sunduğunuzu düşünüyor musunuz?

- ☐ Evet
- ☐ Hayır

20. Eski eğitim programına oranla şimdiki derslerimizin çocuk açısından verimi

- ☐ Arttı
- ☐ Azaldı
- ☐ Aynı

21. Koronavirüs ortaya çıktıktan sonra öğrencilerinizde dersleri ile ilgili gerileme olduğunu düşünüyor musunuz?

- ☐ Evet
- ☐ Hayır

22. Pandemi ile birlikte eskiye oranla veli iletişiminizde azalma oldu mu?

- ☐ Evet
- ☐ Hayır

23. Öğrencilerinizle iletişiminizde değişiklik oldu mu?

- ☐ Azaldı
- ☐ Arttı

☐ Aynı

24. Pandemi ile birlikte öğrencilerinizin eşit imkânlara sahip olmaları konusunda değişiklik olduğunu düşünüyor musunuz?

☐ Azaldı

☐ Arttı

☐ Aynı

25. Pandemi ile birlikte öğrencilerinizin eğitim materyallerini sağlamakta sıkıntı yaşadıklarını düşünüyor musunuz?

☐ Tüm öğrencilerimin

☐ Hiçbir öğrencimin

☐ Bazı öğrencilerimin

26. Pandemi ile birlikte öğrencilerinizin dersleri ile ilgili uyum sağlamakta zorlandıklarını düşünüyor musunuz?

☐ Evet

☐ Hayır

27. Öğrencilerinizde derse katılım ile ilgili eskiye göre isteksizlik olduğunu düşünüyor musunuz?

☐ Evet

☐ Hayır

28. Koronavirüs ile ilgili çalıştığınız kurumda gerekli önlemlerin alındığını düşünüyor musunuz?

☐ Evet

☐ Hayır

EK 2: Koronavirüs Kaygı Ölçeği

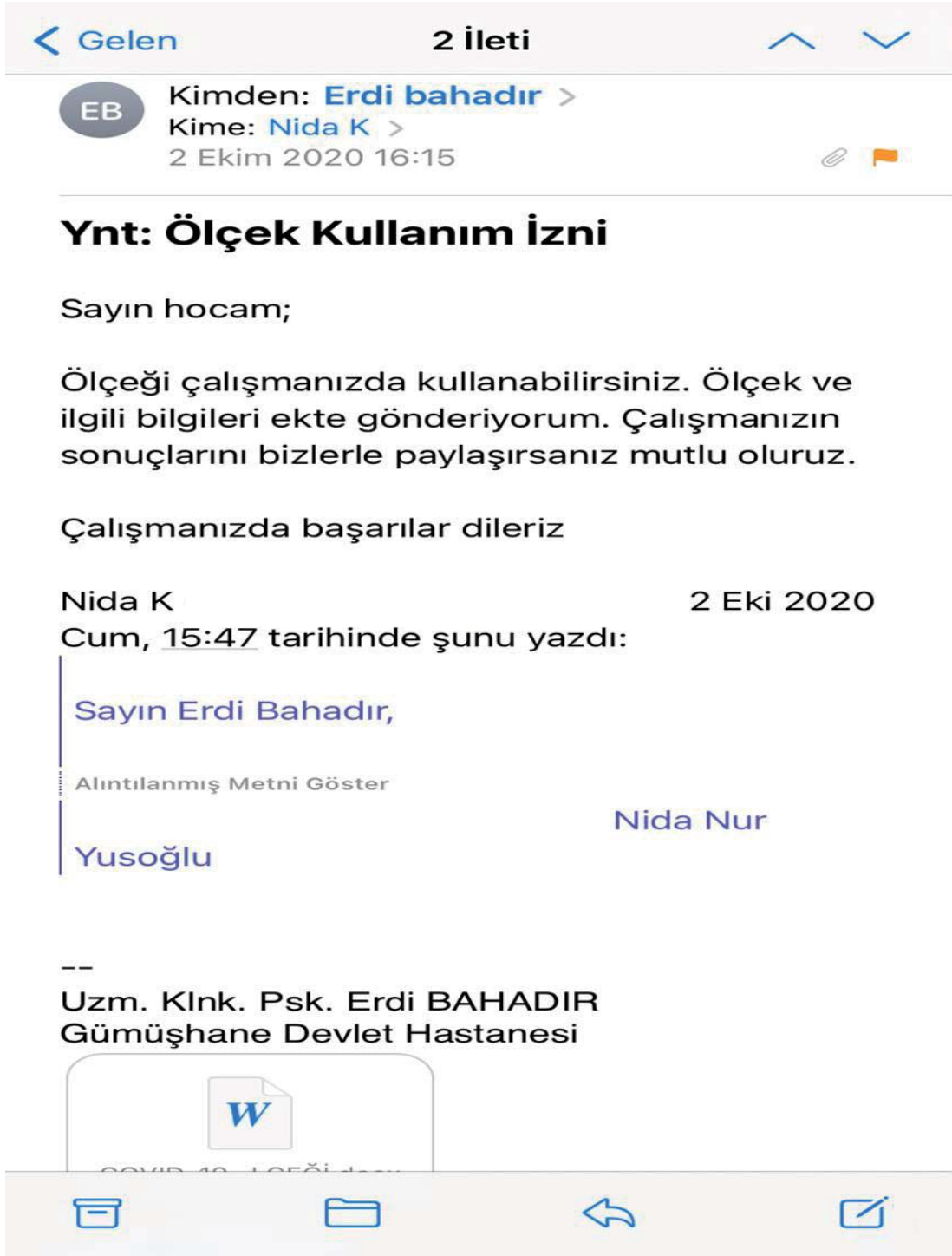
KORONAVİRÜS KAYGI ÖLÇEĞİ

<i>Son 2 haftanızı düşünerek aşağıdaki ifadeleri ne sıklıkla yaşadığınızı belirtiniz.</i>	Hiç olmadı	Nadir, bir veya iki günden az	Birkaç gün	7 günden fazla	Son 2 haftada hemen hemen her gün
Koronavirüs hakkında çıkan haberleri okuduğumda veya dinlediğimde baş dönmesi, sersemlik ya da baygınlık hissi yaşadım.					
Koronavirüsü düşündüğüm için uykuya dalmakta veya uykuyusürdürmekte sorun yaşadım.					
Koronavirüsü düşündüğümde veya onunla ilgili bir bilgiye maruz kaldığımda kaskatı kesildim ya da donup kaldım.					
Koronavirüsü düşündüğümde veya onunla ilgili bir bilgiye maruz kaldığımda iştahım kesildi.					
Koronavirüsü düşündüğümde veya onunla ilgili bir bilgiye maruz kaldığımda bulantı hissettim ya da mide problemleri yaşadım.					

Ölçek maddeleri 0-4 arasında puanlanmaktadır. Ters yönlü madde bulunmamaktadır. Ölçek tek faktörlü yapıdadır. Yüksek puan yüksek anksiyeteyi göstermektedir. Makale atfı için;

Akkuzu, H., Yumuşak, F. N., Karaman, G., Ladikli, N., Türkan, Z., Bahadır, E, (2020), *Koronavirüs Kaygı Ölçeği'nin Türkçe güvenirlik ve geçerlik çalışması*, Kıbrıs Türk Psikiyatri ve Psikoloji Dergisi, 2(2), 63-67.

EK 3: Koronavirüs Kaygı Ölçeği kullanım izni e-posta görüşmesi

EK 4: İl Milli Eğitim çalışılacak öğretmen sayıları ile ilgili dilekçe cevabı ve sayılar

Gelen

3 İleti

AA

ayla ayla

Kime:

Salı

Sgb34_Resmi Okul Öncesi+Çocuk Gelişimi+Rehber+Sınıf Öğretmeni Sayıları

İl Milli Eğitim Müdürlüğü Strateji Bölümü'nden talep etmiş olduğunuz veriler mesaj ekinde sunulmuştur. Kolaylıklar dilerim.

Nurten ÇAKIR Strateji Bölümü

İLÇELER	Toplam OGRT_SAYISI
KADIKÖY	822
Çocuk Gelişimi ve Eğitimi	25
Okul Öncesi Öğrt	147
Rehberlik	151
Sınıf Öğretmenliği	499
ÜMRANIYE	1731
Çocuk Gelişimi ve Eğitimi	24
Okul Öncesi Öğrt	282
Rehberlik	258
Sınıf Öğretmenliği	1167
ÜSKÜDAR	1208
Çocuk Gelişimi ve Eğitimi	19
Okul Öncesi Öğrt	235
Rehberlik	212
Sınıf Öğretmenliği	742
Genel Toplam	3761

Not: Tablodaki veriler 19.01.2021 tarihinde Mebbis Meis Sorgu Modülünden alınmış olup geçici verilerdir.

EK 5: Etik Onay Belgesi

OKAN ÜNİVERSİTESİ

Etik Kurul Kararı

Toplantı Tarihi: 17.02.2021

Toplantı Sayısı: 133

Toplantıya Katılanlar:

Prof. Dr. Mithat Kıyak	(Başkan)
Prof. Dr. Mazhar Semih Baskan	(Üye)
Prof. Dr. Mübariz Hasanov	(Üye)
Prof. Dr. Ali İlker Gümüşeli	(Üye)
Doç.Dr. Kerime Derya Beydağ	(Üye)
Dr. Öğr. Üyesi Zeynep Hale Aksuna	(Üye)
Dr. Öğr. Üyesi Uğur Tarık Özkut	(Üye)

Okan Üniversitesi Etik Kurulu 17.02.2021 tarihinde toplandı.

Yapılan görüşmeler sonucunda;

Karar 15- Üniversitemiz Sağlık Bilimleri Enstitüsü-Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Bölümü'nden **Nida Nur YUSOĞLU'nun Öğretim Görevlisi Dr. Hülya BİLGİN** danışmanlığında **“Okul Öncesi Öğretmeni, Çocuk Gelişimcisi, Rehber Öğretmen ve Sınıf Öğretmenlerinin; Mesleki Olarak Koronavirüsten Elkilenme Durumları ile Kaygı Durumlarının İncelenmesi”** başlıklı çalışmasının etik açıdan uygun olduğuna oy birliğiyle karar verildi.

Prof. Dr. Mithat Kıyak
(Başkan)

Prof. Dr. Mazhar Semih Baskan
(Üye)

Prof.Dr.Mübari
(Üye)

Prof. Dr. Ali İlker Gümüşeli
(Üye)

Doç. Dr. Kerime Derya Beydağ
(Üye)

Dr. Öğr. Üyesi Zeynep Hale Aksun
(Üye)

Dr. Öğr. Üyesi Uğur Tarık Özkut
(Üye)